

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 207

Poznań, sobota dnia 7 maja 1932

Rok XXVII

Żałoba Francji

Tragiczna śmierć prezydenta republiki francuskiej wywołała wstrząsające wrażenie w całym świecie. Któż mógł przypuszczać, że z rąk skrytobójcy padnie sędziwy mąż stanu o tak wysokiej wartości moralnej, stojący w ciągu długiej kariery parlamentarnej zdala od namiętności politycznych, niezamieszany w żadne walki partyjne, mający opinię człowieka sprawiedliwego, prostego i nieposzlakowanego?

Motywy zbrodni nie są jeszcze całkowicie wyjaśnione. Być może, że mamy do czynienia z wykołajcą, obracającym się w atmosferze niezdrowej, i że zamiar zbrodni wyrósł w chorej już wyobraźni. On sam tłumaczy swój występek nienawiścią do Sowietów, popieranym rzekomo przez Francję skutkiem utrzymywania z Rosją stosunków dyplomatycznych i handlowych, zawierania z nią paktów o nieagresji i t. d. Być może jednak, że jest to robota prowokatorów komunistycznych, chcących osiągnąć gniew opinii francuskiej na antysowiecką emigrację rosyjską we Francji. Być może również, że zbrodnię inspirowały czynniki, którym zależy na psuciu stosunków między Francją a Rosją.

Sledztwo i proces będą starały się wyświetlić tajemnicę tej zbrodni, której nie da się wytłumaczyć żadnymi logicznymi i bieżącymi wypadkami. Jeżeli wszakże zbrodnię popełnił fanatyk, wróg Sowietów, to występek jego — jak to zawsze w takich wypadkach bywa — obróci się przeciw sprawie, której chciał służyć. Zamordowanie prezydenta Doumera w niczem oczywiście nie zmieni zagranicznej polityki francuskiej.

Nie jest też wykluczone, że reakcja ugodzonego tak boleśnie patriotyzmu francuskiego wyrazi się w jutrzejszych wyborach. Odbywać się one będą pod znakiem wielkiej żałoby narodowej, wobec której gotowe umilknąć głosy tych, którzy hasło jedności narodowej starają się osłabić.

Cios, jaki uderzył we Francję tak niespodziewanie, jest podwójnie bolesny. Padł bowiem jeden z najlepszych jej synów, który w czasie wojny dzieci swoje złożył mężnie na ołtarzu ojczyzny. A poza tym padł w chwili wielkich komplikacji wewnętrznych oraz przemian, jakie mogą zająć w polityce wewnętrznej, kiedy więcej niż kiedykolwiek potrzebowała Francja jego światłego, rozumnego i doświadczonego kierownictwa. Opinia polska, tak żywo zawsze reagująca na wszystko, co spotyka Francję, ciężką jej żałobę obecną odczuwa boleśnie i serdecznie. Tem bardziej, że my, Polacy, mamy jeszcze szczególny powód do czci i wdzięczności dla zmarłego prezydenta Doumera. Imię jego jest ściśle związane z powstaniem w wojnie światowej armii polskiej we Francji, którą Komitet Narodowy Polski w Paryżu utworzył Polsce drogę do zespołu narodów sprzymierzonych i w konsekwencji na międzysojuszniczą konferencję pokojową i do traktatu wersalskiego.

Jak wiadomo, rząd francuski miał pierwotnie koncepcję wojska polskiego, formalnie tylko autonomicznego, a fak-

Zgon prezydenta Doumera

Ostatnie chwile — Przy łóżu konającego czuwała rodzina, ministrowie i najbliżsi współpracownicy — Życiorys zmarłego

Paryż, 7. 5. (PAT). O godz. 1.35 stan zdrowia prezydenta przedstawiał się tak groźnie, że wezwano do jego łóża całą rodzinę, oraz premiera Tardieu. O godz. 1.50 min. spr. wewn. odczytał następujący pesymistyczny biuletyn o stanie zdrowia Doumera:

Zaburzenia mózgowe w związku z uszkodzeniem podstawy czaszki potęgują się. Osłabienie zwiększa się z każdą chwilą. Stan zdrowia prezydenta przedstawia się bardzo groźnie.

Członkowie rodziny, współpracownicy prezydenta Doumera, premier Tardieu i ministrowie czuwali w pokoju, gdzie na żelaznym łóżku spoczywał prezydent Doumer.

O godz. 1.45 zamknięto wrota szpitala. Otwierały się one jedynie, aby przepuszczać oficjalne osobistości. Prof. Gosset czuwał przy łóżu prezydenta całą noc.

O godz. 2.30 rozpoczęła się agonja. O godz. 4.40 wydano biuletyn, iż prezydent Doumer zmarł.

Paryż, 7. 5. (PAT). Prezydent Doumer zmarł o godz. 4.40 w obecności żony pani Doumer, rodziny, najbliższych współpracowników z kancelarii cywilnej i wojskowej, premiera Tardieu i większości członków rządu.

O godz. 4.45 komisarz Letis stanął na ganku jednego ze skrzydeł szpitala i odkrywając głowę oznajmił zgromadzonym dziennikarzom:

„Panowie, prezydent republiki zakończył przed chwilą życie”.

Szpital, w którym przez całą noc gromadziły się liczne grupy żądnych informacji dziennikarzy natychmiast opustoszał.

W chwilę później ukazała się pani Doumer w otoczeniu córek. Wdowa po prezydencie była tak wyczerpana, iż obie córki musiały ją poprostu znieść z kilku stopni schodów i odprawić do samochodu.

Zwłoki Doumera przewiezione zostały wkrótce potem do Pałacu Elizejskiego.

Paryż, 7. 5. (Tel. wł.) Przy łóżu umierającego przebywali do ostatniej chwili małżonka prezydenta wraz z córkami, premier Tardieu, minister obrony narodowej Piétri, min. spraw wewnętrznych oraz dalsi członkowie rządu.

O godz. 5.15 przewieziono zwłoki śp. prezydenta do Pałacu Elizejskiego. Tragicznemu temu pochodowi towarzyszyli premier Tardieu, oraz wszystkie osobistości obecne w chwili zgonu. Na dziedzińcu Pałacu Elizejskiego honory zwłokom oddała gwardja republikańska oraz policja.

Paryż, 7. 5. (Tel. wł.) Po dwóch transfuzjach krwi prezydent odzyskał przytomność, poznając opiekującego się nim lekarza.

Zapytał się go, czy mord ten mógł popełnić Francuz i co się wogóle stało.

Wybory nowego prezydenta odbędą się we wtorek — Uroczystości pogrzebowe naznaczone na czwartek — Jako następcę wymieniają prezydenta senatu, Lebrun'a

Paryż, 7. 5. godz. 10 (Tel. wł.) Dziś o godz. 11.30 zbierze się rada gabinetowa, która ustali szczegóły pogrzebu, oraz datę wyboru nowego prezydenta. Prawdopodobnie już we wtorek, 10 maja lub najpóźniej w środę zwoła się do Wersalu zgromadzenie narodowe, celem dokonania wyboru.

tycznie zawisłego od francuskich władz wojskowych i politycznych. Komitet Narodowy Polski pod prezesurą Dmowskiego przeciwstawił temu plan organizacji polskiej armii narodowej, w pełni niezależnej, podlegającej władzy poli-

Gdy oświadczone mu, że padł ofiarą katastrofy samochodowej, zainteresował się losem szofera. Lekarze prosili go, by zachował spokój i spróbował zasnąć.

Gdy prezydent po raz drugi stracił przytomność, lekarze zdecydowali się na przeprowadzenie operacji, gdyż z powodu słabości i wielkiej utraty krwi nie mogli zastosować narkozy. W międzyczasie prezydent się ocknął i pytał operujących go, kiedy skończą się straszliwie bolesne zabiegi.

O godz. 2.30 w nocy prezydent stracił ponownie przytomność i zmarł spokojnie o godzinie 4.40.

Według doniesień „Matina“ ranna została w czasie zamachu również pewna kobieta.

Paryż, 7. 5. (PAT). Paweł Doumer urodził się 22 marca 1857 r. w Aurillac. Pełnił on zrazu funkcje profesora i publicysty, później jednak poświęcił się polityce i od r. 1888 był deputowanym departamentu Aisne. Od r. 1912 jest senatorem z Korsyki za rządów Bourgeois.

Między latami 1895 a 1896 piastował po raz pierwszy tekę ministra finansów. Z kolei dał się poznać jako generalny gubernator Indo-Chin, gdzie rozwinął ożywioną działalność. Przy wyborach na prezydenta republiki w r. 1906 Doumer poniósł klęskę, uzyskawszy 371 głosów, podczas gdy Fallieres zdobył 449 i objął stanowisko prezydenta republiki.

Podczas wojny piastował tylko krótki czas w gabinecie Painlevégo stanowisko bez teki. W siódmym gabinecie Brianda (od stycznia 1921 do stycznia 1922 r.) był ministrem finansów. W tym charakterze przeprowadził na odbywającej się wówczas konferencji aliantów w Paryżu sprawę żądania wysokich odszkodowań od Niemiec.

Po ustąpieniu Loucheura ze stanowiska ministra finansów z listopadowego gabinetu Brianda w r. 1925, Doumer objął tekę finansów, nie zdołał jednak powstrzymać spadku kursu franka. W następnym rządzie również Brianda — w marcu 1926 zastępował Doumera na stanowisku ministra finansów Peret.

Dnia 14 stycznia 1927 r. Doumer 238 głosami na ogólną ilość 273 został wybrany prezydentem senatu, przyczem powierzono mu to stanowisko powtórnie 16 stycznia 1930 r.

W czasie elekcji w Wersalu 13-go maja 1931 r. Doumer w drugim głosowaniu wybrany został 504 głosami prezydentem republiki francuskiej. Przeciwnik jego sen. Marraud uzyskał 334 głosów. Briand — jak wiadomo — po pierwszym głosowaniu wycofał swoją kandydaturę.

Wybory nowego prezydenta odbędą się we wtorek — Uroczystości pogrzebowe naznaczone na czwartek — Jako następcę wymieniają prezydenta senatu, Lebrun'a

Jako kandydata wymienia się już w chwili obecnej przewodniczącego senatu Lebrun'a. Jego nazwisko wchodziło w grę już z okazji ostatnich wyborów w maju ubiegłego roku. Był wysuwany przez przyjaciel Poincaré-

(Ciąg dalszy na str. 5).

tycznej tegoż Komitetu, a dowodzonej przez polskie naczelne dowództwo. O tak pojętą armię polską Komitet Narodowy Polskiej borykał się twardo, w trudnych warunkach, w Paryżu, a następnie w Londynie, Rzymie i Waszyng-

tonie, przez długi szereg miesięcy, od lata roku 1917 począwszy. Do porozumienia między Komitetem a rządem francuskim doszło na podstawie szero- kich postulatów narodowych Komitetu za pośrednictwem francuskiej komisji sił wojskowych słowiańskich.

Tej to komisji przewodniczącym był właśnie senator Doumer. Okazywał on dużo zrozumienia dla stanowiska polskiego. Jego też nazwisko w ramieniu rzeczony komisji figuruje obok podpisów przedstawicieli Komitetu Narodowego Polskiego oraz rządu francuskiego pod dwoma umowami polsko - francuskimi w sprawie armii polskiej, a mianowicie pod dokumentami z 22 lutego oraz 28 września roku 1918.

Naród polski zachowa to w trwałej, serdecznej pamięci, a ku narodowi francuskiemu zwrócony jest w dniach wielkiej jego żałoby z głębokim, szczerem współczuciem!

Wybory w Kłajpedzie

Wynik wyborów do sejmu kłajpedzkiego wywołał niesłychaną radość w całym Niemczech. Okazało się, że wskutek wielowiekowej polityki germanizacyjnej, prowadzonej na tym obszarze, oraz niezbyt umiejętnego postępowania władz litewskich w ciągu ostatnich lat, Litwini przy wyborach nie mogą nigdy skupić więcej, niż około 20 procent głosów, chociaż, jak niedawno zaznaczaliśmy, ludność litewska w okręgu kłajpedzkim stanowi więcej niż 50 procent ogółu za- ludnienia.

Mianowicie według spisu ludności, przeprowadzonego przez władze litewskie w r. 1925, na ogólną liczbę około 140 000 mieszkańców okręgu kłajpedzkiego było tam Litwinów — 37 626, tj. 26,5 proc., Kłajpedzian, tj. Litwinów podgermanizowanych — 34 337, czyli 24,2 proc. (a więc razem wszystkich Litwinów — 50,7 proc.), Niemców — 64 158 tj. 45,2 proc. (z tego większą część mieszka w samym mieście Kłajpedzie, liczącym 41 500 mieszkańców).

Mimo tego korzystnego dla siebie układu cyfr, lista litewska uzyskała niewiele ponad 19 procent ogółu głosów; 3 listy niemieckie (partji rolniczej, partji ludowej i socjal-demokratów) zgórą 72 proc., lista komunistyczna 8,5 proc. Dowodzi, to, że duża część litewskiej ludności wiejskiej, która przy spisie ludności podała się za „Kłajpedzian“, znajduje się jeszcze pod wpływem agitacji niemieckiej i głosowała na listy niemieckie. Nadto część Litwinów poparła listę komunistyczną.

Niemcy triumfują, tembardziej, że ostatnie wybory do sejmu kłajpedzkiego poprzedzone zostały bardzo ostremi posunięciami gubernatora Merkisa, który najpierw złożył z urzędu i uwięził prezesa dyrektorjatu kłajpedzkiego Niemca Böttchera, mianując na jego miejsce Litwina Simajtisa — wkrótce zaś potem zarządził rozwiązanie sejmu i rozpisal nowe wybory.

Mimo tych posunięć, prasa niemiecka — niewątpliwie w myśl instrukcyj z „Auswärtiges Amt“ — odnosiła się w dalszym ciągu w stosunku do Litwy bardzo oględnie, perswadując rządowi kowieńskiemu, że nie nie zyska przez swą politykę antynie- miecką, natomiast, idąc ręką w rękę z Berlinem, może odebrać Polsce... Wilno. Obecnie syrena z nad Szprewy znów swą podstępna piosenką poczyna kusić nieufnego Zmudzina, w którym przebudził się instynkt samozachowawczy i poczucie niebezpieczeństwa krzyżackiego. Zobaczmy, co przyszłość przyniesie.

Zbrojenia niemieckie na terenie Rosji

Rewelacje „Journal des Debats” — Olbrzymie dostawy niemieckiego materiału wojennego dla Sowieków — Piloci niemieccy kształcą się w Rosji

Paryski „Journal des Debats” w jednym z ostatnich swych numerów zamieszcza sensacyjną informację na temat współpracy Reichswehry z armią czerwoną. Dziennik przybiera swe rewelacje w formę polemiki z kilku dziennikarzami francuskimi, którzy, objeżdżając niedawno Rosję, nie zauważyli tam nic niepokojącego.

„Jeśli G. P. U. — pisze „Journal des Debats” — istotnie, jak ci panowie twierdzą, udzieliło im zupełnej wolności w zakresie poruszania się po całym kraju, dlaczego nie zrobili z tego użytku, by udać się do miasteczka Lipecz, jednego z miast powiatowych gubernji tambońskiej, położonego o 256 wiorst od miasta Orel na linii kolejowej Orel — Griazi? Okolica jest wprost zapraszająca. Alkaliczne źródła, żelazne znane są już od czasów Piotra Wielkiego i często się je poleca. Czyż może z tego powodu armia niemiecka od szeregu lat posyła tam tak wielu swoich oficerów lotników? Może również jest to tylko rozrywka, iż od rana do wieczora krążą oni samolotami po powietrzu? Pobyt w Lipeczu musi im się bardzo podobać, gdyż wynajęli sobie tam mieszkania, jak to wskazują karty wizytowe na czysto utrzymanych domach. Ostry zakaz władz zamyka mieszkańcom usta, gdy się ich zapyta o przyczyny pobytu tych ludzi. Wystarczy jednak skierować wzrok w górę, by wiedzieć, o co chodzi.

„Idźmy jednak dalej. Nietylko oficerów lotników wypożyczają Niemcy Związkowi Sowieckiemu. Poprzez stały na faktach z ostatnich czasów. „Towarzysz” Jakowenko, attaché wojskowy przy ambasadzie sowieckiej w Berlinie, który współpracuje ściśle z pewnym byłym majorem niemieckim (służącym od roku 1924 w armii czerwonej i będącym nawet obecnie obywatelem Z. S. S. R.) werbuje od stycznia r. b. dla armii czerwonej szereg oficerów niemieckich, którzy są specjalistami w zakresie transportów wojskowych, chemii wojennej itd. itd. Warunki mają być bardzo kuszące. Gaża jest dwa razy wyższa od gaży wojennej dawnej armii cesarskiej i jest płatna obcymi dewizami, zdeponowanymi w jednym z banków berlińskich; za rok wypłaca się ją zgóry. Nadto wypłaca się specjalne dodatki, jeżeli odnośni oficerowie użytkowywani są w obszarze wojennym. Na wypadek śmierci albo kalekiwa Sowiety udzielają specjalnych gwarancji.

„W ciągu marca r. b. 30 oficerów niemieckich, w tym jeden generał-major, odjechało na tych warunkach do Rosji sowieckiej, 40 dalszych podążyło za nimi po 1 kwietnia.

„Zwraca uwagę, że w przeciwieństwie do berlińskich przedstawicieli rozmaitych agend sowieckich, u których obecnie z kasą jest krucho, „towarzysz” attaché wojskowy jest wyposażony niesłychanie hojnie.

„W dniu 6 kwietnia r. b. 110 skrzynek ze złotem przejechało Warszawę w drodze z Moskwy do Berlina. Jest to już 18-szy transport tego rodzaju, który w ciągu ostatnich 6 miesięcy przejechał stolicę Polski. Niezależnie od tego w dniu 25 kwietnia r. b. w Frankfurcie nad Menem sprzedany został na licytacji przez firmę Adolf Hess wspaniały zbiór monet i medali z okresu od r. 1300 do 1700, pochodzący z muzeów rosyjskich i obejmujący najrzadsze okazy, które wybrane zostały przez towarzyszy, posiadających największe fachowe wiadomości w tej dziedzinie.

„Okazało się rzeczą konieczną, by Sowiety uspokoiły jakimiś poważniejszymi wpłatami swoich niemieckich dostawców materiału wojennego, gdyż pewne wydarzenia z niedawnych czasów podziały ochładzająco na dotychczas tak ściśle i przyjazne stosunki.

„Oto przykład. Firma Junkersa przechodził wprost przesilenie i musiała nawet chwilowo zawiesić swoje wypłaty. Nie można się temu dziwić, wiedząc, iż świeżo naskutek rad ministerstwa Reichswehry (a, celem lepszego utrzymania tajemnicy, bez pośrednictwa „Wniechtorga”, czyli zarządu sowieckiego monopolu handlu zagranicznego) przeprowadziła ona bezpośrednio rokowania z rosyjskimi warsztatami zbrojeniowymi w sprawie bardzo poważnych dostaw, otwierając im wielkie kredyty. Nagle jednak wspomniane warsztaty sowieckie przestały płacić, gdyż nie otrzymały dewiz. Ponieważ firma Junkersa nie mogła publicznie przedstawić prawdziwego charakteru odnośnych dostaw (chodziło przede-

wszystkiem o części dla ciężkich samolotów bombowych, które miały być zmontowane w Rosji), musiała ona zrezygnować z wszelkich kroków i zaapelować do skarbu Rzeszy Niemieckiej, by pokrył jej straty, które powstały przez ten zawód ze strony rosyjskich warsztatów zbrojeniowych.

„Z szeregu innych dostaw materiału wojennego lub produktów chemicznych, których przeznaczenie nie ulega żadnej wątpliwości, a które poszły z Niemiec do Sowieków w ciągu marca r. b., należy wymienić dostawy chloru, siarczanu metylu, metylu i amoniaku, które uskuteczniła firma Kaulbaum - Schering w Adlershof — dalej dostawy wielkich samolotów, uzbrojonych w bomby chłorowe, sporządzone przez I. G. Farbenindustrie. Ta ostatnia firma uruchomiła znów swe „zakłady doświadczalne” w pobliżu Düsseldorfu, w których w czasie wojny sporządzano iperyt i lewizyt (najjadowitsze gazy trujące). Dalej zamówiono dużą ilość „części maszyn” (chodzi tu o kabiny maszynowe) od firmy Henckel w Solingen; różne kwasy od firmy „Nitrita” w Koepenick; karta-cze i granaty ręczne od firmy Spelling w Berlinie, która w czasie od 1 do 15 marca transportowała potajemnie tę amunicję do Hamburga, wysyłając co noc po 22 samochody ciężarowe, po 5 tonn każdy, obecnie zaś, zwolniwszy nieco tempo, wysyła co noc 8 do 10 samochodów ciężarowych. Tę pouczającą listę możnaby jeszcze kontynuować.”

Dalszy katastrofalny spadek przyrostu ludności w Niemczech

W roku 1931 przyrost naturalny ludności Polski był już o 166.000 osób wyższy, niż w Rzeszy Niemieckiej

Według świeżo ogłoszonych obliczeń przyrost naturalny ludności Rzeszy Niemieckiej, który jeszcze w roku 1930 wyniósł 415.924 osoby, spadł w r. 1931 do 305.000. Jest to spadek wręcz katastrofalny, który wywołał w niemieckich sferach kierowniczych prawdziwe przerażenie.

Jeszcze w r. 1910 na każde 1000 mieszkańców Niemiec przybywało 13,6 osób, w roku 1921 — 11,3 w r. 1930 — 6,5, a w r. 1931 już tylko 4,7.

Zaznaczyć należy, że w tymże samym roku 1931 przyrost ludności w Polsce, posiadającej zaledwie połowę tej liczby

Na zakończenie „Journal des Debats” przypomina artykuły 170 i 171 traktatu wersalskiego, które zakazują Niemcom „sporządzania i wywozu zagranicę broni, amunicji, oraz materiału wojennego wszelkiego rodzaju”, a także „sporządzania gazów trujących, środków „oszałamiających, oraz wszelkich płynów i przedmiotów podobnego rodzaju”.

Niemieckie czasopismo pacyfistyczne „Das Andere Deutschland”, podając te rewelacje dziennika francuskiego, przypomina, że już kilka lat temu poseł Kuenstler wskazał w Reichstagu na kontakty między Reichswehrą a armią czerwoną. Kiedy niemiecki porucznik-pilot Amlinger uległ w Rosji katastrofie samolotowej, stało się jasnym, że współpraca niemiecko sowiecka w dziedzinie rozbudowy lotnictwa rozwija się w dalszym ciągu.

Rewelacje „Journal des Debats” zgodne są zresztą z tem, co już dawniej na temat niemieckiego lotnictwa wojskowego donosiły inne dzienniki francuskie. Tak np. „Echo de Paris” podało swego czasu, że według zeznań rzeczoznawców z Reichswehry, złożonych w procesie pacyfisty niemieckiego Ossietzkiego, każdy niemiecki samolot da się zużyć jako samolot wojenny. Kształcenie lotników wojskowych w Niemczech odbywa się w dużej części w porozumieniu z czynnikami półwojskowymi, jak np. z firmą Lohmanna „Trayag” w Travemuende; następnie zaś w Rosji odbywa się wojskowa część wyszkolenia, której w Niemczech nie dałoby się tak swobodnie przeprowadzić. Tworząc tego rodzaju mordercze lotnictwo wojenne, Niemcy mają jeszcze czelność domagać się zniesienia tego rodzaju broni od innych państw!

Ostrzeżenie!
Istnieje tylko jeden oryginalny i niezawodny, we wszystkich kulturalnych państwach używany preparat

DARMOL
czekoladki przeczyszczające

znany od kilkudziesięciu lat.
Prosimy więc zadać wyraźnie
„Darmol” gdyż preparat ten
bywa często podrabiany!

nr 953

było naruszeniem neutralności. Ale zanim rozkazał wyruszyć swojej armii wszystkie dwory miały jego memorjał o przysługującym mu prawie przejścia, a nie tłumaczenie się z powodu naruszenia neutralności saskiej. To się rozumie jako politykę, i myślę, że inne narody najpierw pozwolą gdzieś wystrzelić karabinom, a potem dopiero oświadczą, że idą na pomoc napadniętym”.

Cytujemy dosłownie. Kto te zdania przeczyta, wie już dzisiaj doskonale, jak Niemcy wywołają przysługującą wojnę. Nie jak Bethmann-Hollweg, ale jak Fryderyk Wielki. W słowach tych spoczywa cała przysługująca dyplomatycznej obrony i inscenizacji napadu niemieckiego. W tem świetle prosimy się przyjrzeć ostatnim awanturom gdańskim, tatarskim wieściom z Prus Wschodnich i tym podobnym historjom. Tych rzeczy nie robi się bez powodu, przygotowują one na może jeszcze chwilowo niedokładnie określoną co do czasu, ale w każdym razie już upatrzoną metę, niemiecki napad na Polskę. I dlatego właśnie uważamy, że dyplomacja polska, nie występując przeciwko temu energicznie i odrazu, bojąc się najwidoczniej rozjątrzać jeszcze sprawy i budząc się w dodatku jakimiś nadziejami na uciekające ciągle miraży ułożenia „modus vivendi” z Niemcami, popełnia kardynalny błąd, bo milczeniem swoim ułatwia Niemcom ich dobrze obmyślaną taktykę przeciągnięcia zawczasu opinii europejskiej na swoją stronę na wypadek wywołania przez nich konfliktu.

Czy polityka Stresemanna nie ma dziś kontynuatorów? Wydawcy omawianych tu pism Stresemanna, nawiązując do echa, jakie wywołało opublikowanie jego listu do kronprinza, oświadczyli w „Vossische Zeitung”: „Trzecim wielkiem zadaniem była dla niego zmiana granicy wschodniej... Nigdy żaden niemiecki mąż stanu nie wyrzekł się zamiaru pokojowego odzyskania straconych na wschodzie terytoriów. Stwierdzono to wielokrotnie w publicznych, urzędowych oświadczeniach”.

Żaden niemiecki mąż stanu! A więc również nie uczynił tego obecny kanclerz niemiecki. W specjalnym artykule charakteryzowaliśmy niedawno zasadnicze linje jego polityki. Jest on dzisiaj głównym spadkobiercą metody Stresemanna z pewnymi różnicami, uwarunkowanymi dalszą od czasów Stresemanna zmianą położenia politycznego na korzyść Niemiec. Być może nawet, że sam kanclerz Brüning, jako przekonany katolik, nie będzie parł specjalnie do roznętki wojennej. Tem bardziej jednak wytrwale i śmiało stosuje on „pokojowe” metody, i przygotowuje teren dla coraz dalej postępujących żądań rewizji traktatów, wcale się nie kłopotując o to, że „pokojowej” rewizji granicy polsko-niemieckiej wogóle być nie może. Zato z tego doskonale sobie zdaje sprawę prawica, pod której wpływ zaczyna się dostawać coraz bardziej polityką niemiecką, a kto wie, czy niebawem w jej ręku nie znajdą się również rządy. Liczy się ona zupełnie jawnie z przyszłą wojną i nastawia na nią cały naród niemiecki.

W jaki sposób katolickie Centrum w przyszłej ewentualnej koalicji centrowo-hitlerowskiej zamierza pogodzić „pokojowe” metody z wyraźnymi wojennymi na dalszą metę zamiarami skrajnej prawicy niemieckiej, to już pozostaje zagadką polityki centrowej.

JERZY DROBNIK.

Stresemann — Brüning — Hitler

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Berlin, 6 maja.
Prasa francuska opublikowała list Stresemanna do kronprinza, w którym Stresemann uzasadnił swoją politykę i wykreślił jej cele, między którymi widnieje jako punkt trzeci zmiana granic wschodnich Rzeszy: odzyskanie Gdańska, „korytarza polskiego”, korektura granicy na Śląsku. Nie jest to jednak jedyne oświadczenie Stresemanna w tym kierunku. W tych samych wspomnieniach w tomie drugim została ogłoszona nieznaną dotychczas zupełnie jego mowa, którą wygłosił 14 grudnia 1925 r. w Berlinie na zebraniu „Arbeitsgemeinschaft deutscher Landmannschaften”. Jest ona niezmiernie charakterystyczna i stanowi doskonale uzupełnienie listu, wystosowanego do kronprinza. Jeżeli w liście do kronprinza Stresemann mówi o celach, to w mowie swojej rozwodzi się nad metodą, która zasługuje również na dokładne oświetlenie.

Stresemann stwierdza na wstępie, że minister Skrzyński był niesłychanie zdenerwowany, gdy opuszczał jako pierwszy salę po parafowaniu traktatu w Locarno, i wywodzi z tego wniosku, że Polska wcale nie uważała Locarno za sukces, a potem czytamy dosłownie:

„Gdy kiedyś nastaną stosunki, które wykażą zagrożenie pokoju europejskiego i gospodarczej konsolidacji Europy przez rozwój stosunków na wschodzie, i gdy zaczną się rozważać, czy powód tego braku konsolidacji Europy nie spoczywa w niemożliwym pociągnięciu granic wschodnich. — czyż wtedy żądania Niemiec nie będą mogły odnieść skutku, o ile przedtem staną one z wszystkimi mocarstwami, które o tem będą rozstrzygały, po-

litycznie na stopie przyjaznego porozumienia, a z drugiej strony gospodarczej wspólności interesów”.

Otóż w tych słowach został sformułowany nietylko cel, ale i metoda niemieckiej „polityki porozumienia” poprostu w klasyczny sposób i to tak niezmiernie jasno, że nie potrzeba do nich dodawać ani jednego słowa komentarza.

Jednak to nie wszystko! Stresemann mówił wprawdzie, że nie myśli o rozprawie wojennej. Ale mimo to na baczną uwagę zasługują jego wywody na temat definicji napastnika.

Zachowanie się Niemiec w roku 1914 było, jego zdaniem, nad wyraz niemądre. Irytuje go zwłaszcza fakt, że kanclerz niemiecki (von Bethmann-Hollweg) wyraził i jasno przyznał się z początkiem wojny w Reichstagu do naruszenia neutralności Belgji, co dotychczas szalenie utrudnia Niemcom obronę w sprawie „winy wojennej”. I powiada dosłownie:

„Myślę, że niema chyba innego narodu w historii, który rzecz taką zrobił w ten sposób. Gdy Fryderyk Wielki rozpoczął pierwszą wojnę śląską, przeszedł przez Saksonję, i są historycy, którzy mają wątpliwości, czy to nie

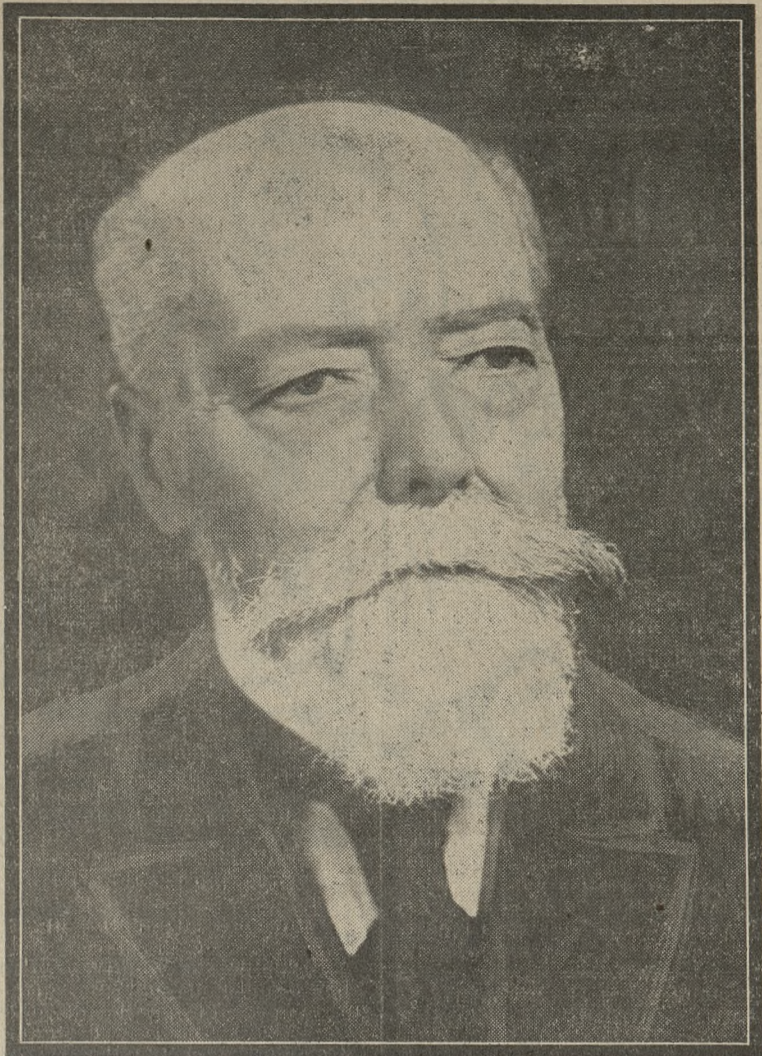
Zdrowotne

PIWO GRODZISKIE

gasi pragnienie, pobudza apetyt i nie wywołuje otyłości.

Piwo grodziskie zalecają powagi lekarskie cierpiącym na złe trawienie i chorym na cukrzycę!

dw 3479

Zamordowany prezydent Francji

Konstytucja francuska a zgon prezydenta Doumera

Zgon prezydenta Doumera wytworzył bardzo ciekawą sytuację konstytucyjną we Francji. Na zasadzie konstytucji prezydenta republiką zastępuje rada ministrów in corpore. Wszystkie zarządzenia, wychodzące od głowy państwa, muszą być podpisane w zastępstwie prezydenta przez wszystkich ministrów. Jednocześnie konstytucja poleca, aby w terminie możliwie najkrótszym po śmierci prezydenta zwołane było zgromadzenie narodowe, celem wyboru następcy.

Otóż sytuacja komplikuje się przez to, że w dniu jutrzejszym odbędą się we Francji ostateczne wybory i powstanie nowa izba deputowanych. W izbie tej może utworzyć się nowa większość, lewicowa. Według zwyczajów, panujących we Francji, na wypadek powstania takiej większości, p. Tardieu powinienby podać się natychmiast do dymisji, a misję utworzenia nowego rządu powinienby otrzymać przedstawiciel nowej większości. Wobec śmierci głowy państwa nie wiadomo, w czyje ręce miałby złożyć premier Tardieu swoją dymisję. Pod względem formalnym właściwie chyba w swoje ręce jako zastępcy prezydenta, a obecna rada ministrów powinna sama powierzyć misję utworzenia nowego rządu jakiemuś nowemu politykowi. Są to jednak możliwości praktycznie niewykonalne. Zapewne więc w razie powstania w izbie

poselskiej innej większości, rząd obecny będzie urzędował aż do chwili wyboru nowego prezydenta i kryzys gabinetowy zostanie odroczone.

Zachodzi jednak inne pytanie: kto dokona wyboru nowego prezydenta? Czas trwania mandatów nowej izby poselskiej rozpoczyna się dopiero z dniem 1 czerwca. Do dnia 31 maja urzęduje dawna izba poselska. Gdyby więc zwołano w najbliższych dniach zgromadzenie narodowe, złożone ono byłoby ze starych posłów, których mandaty kończą się za trzy tygodnie. Otóż znowu może się wytworzyć sytuacja taka, że większość przyszłej izby poselskiej może być inna od większości w izbie, która kończy urzędowanie. Dlatego też nowa większość może być nie do zaakceptowania, a wybór prezydenta nastąpił przez nowe ciało ustawodawcze. Na to jednak, aby nową izbę poselską powołać do wyboru prezydenta, trzeba bądź rozwiązać starą izbę na kilka tygodni przed wygaśnięciem mandatów, a na to potrzeba zgody senatu, albo też odroczyć wybór prezydenta do pierwszych dni czerwca.

Takie ciekawe zagadnienia konstytucyjne wysunęła tragiczna śmierć prezydenta Doumera. Niektóre z tych wątpliwości usunęła już dzisiejsza francuska rada ministrów, zwołując zgromadzenie narodowe na dzień 10 maja z udziałem starych posłów.

Radykalizacja obozu majowego

Niepowodzenie w walce z kryzysem i wynikające stąd konsekwencje polityczne spowodowały niepokój w obozie rządowym. Z pod jednolitej powierzchownej skorupy zaczynają wydobyc się rozmaite twory, pretendujące nie tylko do samodzielności, ale do narzucenia rządowi swoich „programów”.

W obecnej sytuacji można rozróżnić w obozie rządowym trzy wyraźne grupy:

1) „Sfery gospodarcze” i konserwatyści. Grupa ta nie ma żadnego własnego programu politycznego. Dążeniem jej jest wpływanie na pułkowników i obrona przy ich pomocy gospodarczego stanu posiadania.

2) Pułkownicy, czyli grupa obecnie rządząca. Programem jej jest t. zw. „ideologia państwowa”, zawarta w hasle: „wszystko dla państwa i wszystko przez państwo”. Hasło to chcą pułkownicy zrealizować przede wszystkim zapomocą zmiany ustroju politycznego. Pod względem gospodarczym w obawie ryzyka skłaniają się dotąd raczej ku grupie pierwszej. Stosunek ich do kryzysu streszcza się w apelu do „przełwa-

nia” i do „ofiar”. Autorem pierwszego jest p. Matuszewski, drugiego p. Stawek.

3) Lewica, złożona z różnych części, której trzonem jest grupa „Przełomu”, nadającego ideowy kierunek nie tylko budzącemu się obecnie z letargu Zjednoczeniu Pracy Miast i Wsi, ale także trzem konkurującym z sobą partiom socjalistycznym, a mianowicie: Z. Z. Z. p. Moraczewskiego, Frakcji Rewolucyjnej (B. B. S.) p. Jaworowskiego i „narodowym socjalistom”, jak brzmi nowy tytuł zwolenników p. Ciszaka.

Grupa „Przełomu” zasługuje na bacniejszą uwagę, albowiem akcja jej w ostatnich czasach prowadzona jest pod wyraźnym hasłem rewolucji społecznej. „Przełom” występuje przeciwko pułkownikom, zarzucając im uległość wobec kapitalistów. W odezwie pierwszomajowej tego pisma mógł p. Stawek przeczytać następujący ustęp: „Nie przypominajcie nam co chwila obowiązków wobec państwa. O obowiązkach pamiętamy. Potrafiliśmy o państwo uczciwie walczyć”.

„I nie mówcie tyle o obowiązkach”

Chcesz być członkiem Obozu Wielkiej Polski

zgiłoś się w sekretarjacie — św. Marcin 65, front, mieszkanie 6
Godziny urzędowania od 13 do 15-ej i od 19 do 21-ej

wobec dzisiejszej struktury państwowej, bo nam dzisiejsze państwo nie wystarcza. Tyle nam mówiono o Polsce ludowej, o Polsce robotniczej i włościańskiej — i my chcemy gorąco Polski robotniczej i włościańskiej”.

„Niechże się święci dzień Pierwszego Maja, dzień wielkiej świadomości i wielkiej nadziei” — kończy tę charakterystyczną odezwę czołowy organ grupy, do której zaliczają się pp. Surzyński i Jeszke.

Wyraźnie, po nazwisku atakuje „Przełom” wicepremiera Zawadzkiego, widząc w nim łącznik między pułkownikami a „sferami gospodarczymi”. Bezlitośnie zwalcza i wyszydza „Przełom” hasło przetrwania. Wiadomość o zasiabnięciu z głodu pewnej dziewczynki w jednej ze szkół warszawskich zaopatrzone jest takim tytułem:

Problem przetrwania — „w terenie”.
W trzech słowach dostało się tutaj i p. Matuszewskiemu i p. Stawkowi.

Hasło przetrwania przeciwstawia „Przełom” — nie pospadaszcie z krzesel, Czytelnicy — radosną twórczość. „Właśnie: radosna twórczość” — oto tytuł naczelnego artykułu ostatniego numeru.

Cały kierunek „Przełomu” dałby się wcale nieźle określić wyrazami: narodowo - komunistyczny, przyczem pierwszy człon należy rozumieć tylko jako przeciwieństwo do międzynarodowego komunizmu. Cytowana wyżej pierwszomajowa odezwa zawiera wyraźną zachętę do naśladowania „robotników i chłopów Z. S. R. R.” Wyzyskanie obecnego kryzysu do przeprowadzenia rewolucji społecznej — oto cel konkretny, do którego zmierza otwarcie „Przełom”.

Stanowisko tego organu i jego grupy wyjdzie wkrótce poza granice teoretycznych rozważań i znajdzie swój wyraz w dalszych ewolucjach obozu rządowego, a kto wie, czy nie spowoduje jego rozsadzenia.

Weszliśmy w okres pewnych rozstrzygnięć, w którym doniosłe znaczenie dla społeczeństwa mają punkty stałe. Gdy sanacja zaczyna grać „va banque” i do tej gry chce pociągnąć naród i państwo, gdy przytem wysuwa hasła, którym lewica nie będzie mogła i chciała się przeciwstawić, — jedynym stałym punktem staje się obóz narodowy, który ma dość i radosnej twórczości i rewolucyjnych igraszek.
M. K.

Skutki radosnej twórczości

Piszą nam z Obornik, co następuje:

Miasto nasze jeszcze przed paru laty odznaczało się ożywionym ruchem i dążeniem do dalszego rozwoju. Przyczyniały się do tego żegluga na Warcie i szereg będących w ruchu większych warsztatów przemysłowych jak kisownie, cegielnie, tartaki itp.

Z tego wszystkiego nie pozostało nic, tylko wspomnienie, a jako twórczy objaw, najboleśniejszy, mamy do zanotowania około 600 bezrobotnych, która to cyfra przy ogólnej liczbie 5280 mieszkańców jest wprost zatrważająca. Kupiectwo i rzemiosło walczą ostatkiem sił, stojąc przed niechybną w tych warunkach ruiną.

W takim stanie rzeczy strasznie niejako uragowiskiem dla każdego, którego dławii dziś kryzys gospodarczy, jest rzucający się już zdaleka w oczy nowy gmach powiatowej kasy chorych, który kosztował dotychczas coś około 430 tysięcy złotych, jakkolwiek jeszcze daleko mu do wykończenia. Gmach ten, obejmujący przeszło 50 ubikacji, od dwóch lat pozostaje w obecnym stanie niewykończonym, a tymczasem już powiatowa kasa chorych została przeniesiona do Wągrowca w myśl nowych rozporządzeń o organizacji kasy chorych. Co będzie zaś z owym gmachem? Rodziły się już rozmaite pomysły w tym względzie, ale wnet wszystkie upadały wobec tego, że duży jeszcze potrzeba pieniędzy na jego wykończenie, a poza tem niemało także na zaopatrzenie i stałe utrzymanie. Nawet pozostały na miejscu oddziały kasy chorych nie mieści

się w tym budynku, tylko za 150 zł. miesięcznie wynajmuje lokal gdzieś indziej. Jestto aż nadto wymowny pomnik „radosnej twórczości” na terenie naszego miasta, której skutki wszyscy dziś odczuwamy.

Przypuszczaćby należało, że za takie zmarnowanie grosza publicznego ktoś powinien zostać pociągnięty do odpowiedzialności. Dotąd jednak to się nie stało, a nawet o żadnym wkręceniu czynników powołanych dotychczas tu nie było nic słychać. (kko)

Polska a rozbrojenie

Jak już donosiliśmy w depeszach, w paryskim miesięczniku „Le Mois” ukazał się artykuł gen. Sikorskiego o konferencji rozbrojeniowej i o stanowisku Polski wobec zagadnienia ograniczenia zbrojeń. Autor w bardzo ciekawy sposób omawia specjalne położenie Polski, znajdującej się między Rosją a Niemcami, przypomina plany strategiczne gen. von Seeckta, zmierzające do szybkiego zajęcia terytorjum polskiego bez wypowiedzania wojny, stwierdza, że polityka liczenia na to, iż państwo polskie będzie współpracowało nad dziełem ugruntowania pokoju, całkowicie zawiodła, wskazuje wreszcie na politykę sowiecką i współdziałanie niemiecko-sowieckie.

Gen. Sikorski stwierdza, iż polityka polska jest z natury rzeczy pokojową i dlatego światowa polityka pokojowa na Polsce powinna się w pierwszym rzędzie opierać, a nie na tych siłach, które pokój chcą podważyć. „Głębokie zmiany, jakie przeszła Europa w ciągu pół wieku — pisze w konkluzji gen. Sikorski — wymagają nowych kadr. odzyskujących nowym sposobem życia: Europa winna je znaleźć w tem, co ją odrodziło”.

Uwagi gen. Sikorskiego są bardzo cenne w chwili, gdy konferencja rozbrojeniowa przybiera obrót coraz mniej pomyślny, a we Francji coraz częściej odzywają się głosy, Polsce nieprzychylnie.

Oredzie Hoovera

London, 7. 5. (PAT.) Z Waszyngtonu donoszą, że posiedzenie senatu było bardzo burzliwe.

Oredzie prezydenta Hoovera do kongresu wywołało wielkie wrażenie. Prezydent domaga się przeprowadzenia oszczędności na ogólną sumę 700 milionów dolarów.

Zdaniem Hoovera, kraj jest w stanie popłochu z powodu nieudolności kongresu, który nie może zrównoważyć budżetu, oraz z powodu usiłowań inflacyjnych. Proponowane przez prezydenta oszczędności wraz z projektami nowych podatków i opłat w wysokości 1 miljarda dolarów, mogą zrównoważyć budżet.

W dyskusji, jaka się rozwinęła, zabralo głos szereg mówców, ostro atakując rząd. Przywódca demokratów w senacie Robinson, piętnował błędy rządu, który ponosi winę za obecną sytuację. Natomiast przywódca demokratów w izbie reprezentantów Rainey uważa, że oredzie prezydenta jest jedynie pierwszym jego wystąpieniem w kampanji wyborczej. Duże wrażenie wywarło też oświadczenie sen. Reeda, który zaznaczył:

„O ile Stany Zjednoczone nigdy przedtem nie odczuwały potrzeby takiego człowieka, jak Mussolini, to obecnie taka istnieje”.

Koła oficjalne wyjaśniają, że wrażenie inflacyjnej akcji kongresu jest niezwykłe. Kongres proponuje oszczędności jedynie w wysokości 42 milj. dolarów, zamiast 200 milj. dol. Uchwalenie stabilizacji dolara na podstawie jego wartości z r. 1926 otwiera możliwość bezpośredniej inflacji.

NIECH NIKOGO NIE ZBRAKNIE — W KARNYCH SZEREGACH O. W. P.!

Stronnictwo Narodowe

Koło Chartowe

Zebrań plenarne odbędą się w niedzielę, 8 b. m. o godz. 16 w dotychczasowym lokalu zebrań. Na porządku obrad referat p. Antoniego Pawłowskiego. O liczne i punktualne przybycie proszą
ZARZĄD.

Włochy a triumf hitleryzmu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Rzym, 6 maja.

Prasa włoska przywitała z zadowoleniem zwycięstwo Hitlera w wyborach pruskich jako triumf „nowych“ Niemiec i jako pogrom socjalizmu wogóle, a niemieckiego w szczególności. Hitleryzm, wzorujący się na faszyzmie, spotkał się odrazu z sympatią kół faszystowskich, zwłaszcza odkąd Niemcy, po okresie naprężenia z Włochami (1922—1928), przyjęły milcząco i czasowo stan rzeczy w prowincji Górnej Adygi, t. j. w dawnym austriackim Tyrolu, gdzie ludność niemiecka zrezygnowała na razie z ideałów pangermańskich. Od połowy 1928 r. polityka zagraniczna włoska orientuje się wybitnie w kierunku rewizji traktatów i zbliżenia do Niemiec, w związku z niedojściem do skutku porozumienia z Francją.

Nastroje włoskie, z powodu decydujących zmian, na jakie zanosi się w Niemczech, najlepiej oddaje uwaga redakcyjna „Giornale d'Italia“ z 29 kwietnia. Jest ona odpowiedzią na komentarze paryskiego „Temps“, który napisał, iż wynik wyborów niemieckich wywołał w opinii i w kołach politycznych włoskich pewne zaniepokojenie. Ołów „Giornale d'Italia“ pospiesza z oświadczeniem, iż ocena oficjalnego organu paryskiego jest absolutnie nieuzasadniona, gdyż Italia faszystowska nie tylko nie ma powodu do zaniepokojenia, lecz przeciwnie, do żywego jest zadowolona ze wzrostu hitleryzmu. Jakże są tego przyczyny? Głównie dwie: „Po pierwsze — pisze wspomniany dziennik — Italia uważa Niemcy za element równowagi i za niezbędną siłę polityczną i ekonomiczną odbudowy Europy; powtórze charakter ruchu hitlerowskiego może tylko wywołać największą sympatię Italii faszystowskiej wskutek zbieżności umysłów, widoków i zamiarów“.

Ponieważ „Temps“ również następnego dnia kontynuował swoje uwagi w tym samym duchu, „Giornale d'Italia“ raz jeszcze powtórzył i zaakcentował ży-

wą „bez zastrzeżeń“ sympatię „narodu włoskiego“ dla hitleryzmu, nie tylko jako „pokrewnego duchem“ programu, ale jako „woli odrodzenia Niemiec“.

Myliłby się, kto by w powyższym oświadczeniu dopatrywał się pewnej przesady, czy przekory, w celu przeciwstawienia się i dokużenia Francji. Mogło się tak wydawać przez pewien czas kołom politycznym w Paryżu i gdzieindziej. Dziś wzięta górę w Rzymie wyraża dążność oparcia polityki włoskiej o rewizję traktatów. Znalazła ona wyraz ostatnio zarówno w uchwale wielkiej rady faszystowskiej z 8 kwietnia, jak w sprawozdaniu posła Polverello, referenta tegorocznego budżetu ministerstwa spraw zagranicznych w izbie włoskiej. Polverelli jest równocześnie szefem biura prasowego Mussoliniego, tem większa więc miarodajność jego sprawozdania, które właśnie rozdano posłom.

Sprawozdawca zaznacza, niezupełnie ściśle, że powyższa polityka włoska powstała w umyśle wodza faszyzmu już przed dziesięciu laty. W istocie przeżyła się ona przed 4 laty. Ściśle biorąc, przed dwunastu laty głosił i chorążył tej polityki był nie kto inny, tylko Franciszek Ksawery Nitti, dziś przebywający na wygnaniu we Francji. Ale mniejsza o daty. Należy natomiast zwrócić uwagę na rzekome pobudki moralne, o które ta polityka rewizyjna się opiera i które poseł Polverelli podkreśla w sprawozdaniu. Mają nimi być „sprawiedliwość między narodami“ (1?) i chęć „zaoszczędzenia nowej wojny“! To samo mniej więcej głosił swego czasu Nitti. Ale trzeba zaraz zaznaczyć, że wówczas nie było jeszcze wcale Hitlera, co w pewnej mierze mogło tłumaczyć Nittiego. Takiej „sprawiedliwości między narodami“ i takiemu „oszczędzeniu wojny“ oprą się stanowczo wszyscy ci, których kosztuje podobne oszczędności miałyby być przedsiębrane. W pierwszej linii Polska. S. M.

Na konferencji eks-premjerów

Ślawek: Gdyby przybył nasz czwarty kolega, wartoby zagrać chociażby w pokera.

finansów Wydziału Ubezp. od Wypadków w Poznaniu) można mówić o wadach systemu repartycyjnego, to byłoby pół biedy! Pracodawcy znieśli by chętnie złą stronę tegoż systemu, widoczną jedynie w okresie kryzysu, będąc świadomi, iż system ten jest dla nich i dla życia gospodarczego najdogodniejszy (a to głównie z tej racji, że nie wypompowuje niepotrzebnie z organizmu gospodarczego kapitałów rezerwowych, jak to widzimy w innych działach ubezpieczeń). Ale, gdy mowa o poznańskim wydziale ubezp. od wypadków, pamiętać należy o dwóch bolączkach, właściwych tylko naszej Ubezpieczalni i nie mających żadnego związku z systemem jako takim, mianowicie:

1. o rencistach po-niemieckich, których kosztowne utrzymanie obciąża wyłącznie Wielkopolskę i Pomorze, oraz
2. o szalonym wzroście kosztów administracyjnych.

Historja rent po-niemieckich jest w Poznaniu dobrze znana: w okresie inflacji rząd niemiecki zapłacił rządowi polskiemu 125 milionów marek niemieckich tytułem ryczałtowej spłaty skapitalizowanych rent po-niemieckich. Warszawa ową znaczną sumę przetrzymała przez rok czasu; pieniądze zdevaluowały się; Poznań zamiast milionów otrzymał tysiące, wzamian za co został obciążony obowiązkiem uiszczania rok rocznie mniejszej 2-ch milionów złotych na rzecz rencistów po-niemieckich. W rezultacie, jak rzeczoznawcy obliczają, Wielkopolska i Pomorze z tego tytułu zapłaciły dotychczas około 12 milionów zł! A więc, to co właściwie cała Polska powinna spłacać, spłacają wyłącznie dwa nasze województwa, ponosząc coroczny haracz około 2-ch miljn. złotych.

Należałoby przypuszczać, że w tych trudnych warunkach, administracja będzie jaknajbardziej ekonomiczna. Ale, gdzie tam! Koszty administracji itp. od r. 1928 do r. 1931 wzrosły z 481 tys. do 695 tys. złotych!

Opisany stan rzeczy wywołał zrozumiałe poruszenie wśród pracodawców, których organizacje — jak się dowiadujemy — wdrożyły energiczną akcję, zmierzającą ku a) potaniu administracji, b) otrzymaniu od rządu — nie subwencji — a zwrotu części owych sum wyłożonych na rencistów po-niemieckich oraz c) zmniejszeniu funduszu administracyjnego, wynoszącego 4 388 122 złotych.

Tak więc ku uspokojeniu pracodawców można powiedzieć, że akcja obronna jest w toku. Chwilowem udogodnieniem jest to przynajmniej, że w r. b. przypadnie do zapłaty tylko 75 proc. repartowanej sumy (3 raty), zaś 25 proc. (4-ta rata) płatnych będzie pod koniec lutego r. 1933.

Wobec zalewu pornografji

(KAP) Dowiadujemy się, że niesłychany zalew pornografji i niezdrowej sensacji, a w związku z tem zwiększająca się stale ilość występów i zbrodni, oraz przepełnienie więzień zwróciła uwagę władz państwowych na konieczność przeciwdziałania szerzącemu się złu. Jak wiadomo, władze francuskie a ostatnio i niemieckie wydały odpowiednie w tym kierunku zarządzenia.

W Polsce oprócz przepisów kodeksu karnego istnieje okólnik ministerjalny, nakazujący podległym władzom ściganie wydawnictw pornograficznych oraz przeciwdziałanie wystawianiu sztuk scenicznych, obrażających moralność publiczną. Okólnik ten jednak w praktyce mało jest wykonywany.

Obecnie istnieje tendencja wydania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej, któryby miał na celu nie tylko walczenie pornografji, ale również i niezdrowej sensacji, pobudzającej w wielu wypadkach do czynów występnych.

OBFITA PIANA,

którą wydaje mydełko do zębów Odol — czysto i gruntownie zęby i nadaje im olśniewającą białosć. Mydełko Odol jest przyjemne w użyciu i nie drażni dziąseł.

Tw 1 032

Dymisja gubernatora Kłajpedy

Berlin, 7. 5. (PAT.) Z Kowna donoszą, że gabinet na posiedzeniu wczorajszym przyjął dymisję gubernatora Kłajpedy Merkisa.

W ciągu dnia dzisiejszego oczekują nominacji następcy. Jako kandydaci wymieniani są plk. Stenzelis, sekretarz min. spraw wewn. oraz plk. Shirpa, attache wojskowy poselstwa w Berlinie.

Katastrofa hydroplanu

Livono, 7. 5. (PAT.) Hydroplan, prowadzony przez pilota Jana Demaci z obserwatorem Nasrollim, uczniem akademji morskiej, zderzył się z holownikiem.

Pilot poniósł śmierć. Obserwator, który w ostatnim momencie wyskoczył z samolotu, uratował się.

Wysoka repartycja za r. 1931 w ubezpieczeniu wypadkowem

Obowiązujące na terenie byłej dzielnicy pruskiej, ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków przy pracy powstało na gruncie rozszerzonej odpowiedzialności cywilnej pracodawcy. Jak wiadomo, ustawa cywilna przewiduje odpowiedzialność pracodawcy wobec pracownika, który uległ wypadkowi przy pracy. Wobec stałości zjawiska nieszczęśliwych wypadków robotniczych rząd Rzeszy Niemieckiej w r. 1911 przedział w ordynacji ubezpieczeniowej specjalny dział ubezpieczenia wypadkowego, jako przymusową asekurację pracodawców przed ryzykiem odpowiedzialności z tytułu nieszczęśliwych wypadków.

Ten specjalny charakter ubezpieczenia wypadkowego tłumaczy, dlaczego tylko pracodawcy leżą na utrzymanie wydziału ubezpieczeń od wypadków Ubezpieczalni Krajowej i dlaczego sami (bez udziału kurji pracowników) stanowią samorządowe ciało tejże instytucji.

Podobnie odrębnym, w innych działach niespotykanym, jest system finansowy ubezpieczenia wypadkowego. Jest nim t. zw. system repartycji. Polega on na corocznej repartycji wydatków ubezpieczenia wypadkowego, poniesionych w roku zeszłym. Repartycję przeprowadza się w sposób następujący:

Z jednej strony zlicza się wydatki zeszłoroczne na renty i inne świadczenia, koszty administracji i zaległe składki (od których to kwot odlicza się ściągnięte grzywny, odsetki itp. inne dochody) i sumę wszystkich tych wydatków ustala się jako sumę pozostającą do repartowania. Tak np. suma ta za r. 1931 wynosi 4 583 868 złotych.

Z drugiej strony zlicza się sumę zarobków zeszłorocznych, wykazaną przez wszystkie, podlegające ubezpieczeniu przedsiębiorstwa. Sumę tą mnoży się przez t. zw. stopę niebezpieczeństwa poszczególnych przedsiębiorstw (wykalkulowane na podstawie stopnia ryzyka nieszczęśliwych wypadków, jakiemu poszczególne przedsiębiorstwo podlega). Suma zarobków pomnożona przez stopę niebezpieczeństwa wydaje wielkość t. zw. jednostek składkowych.

Znając sumę jednostek składkowych, oblicza się, ile wydatków przypada na 1 000 jednostek. W r. 1931 na każdy tysiąc jednostek przypadło wydatków

1,08 zł. (Suma zarobków w r. 1931 — 175 989 956 zł, pomnożona przez stopę niebezpieczeństwa wykazała 4 246 594 014 jednostek składkowych, na którą to sumę przypada repartycyjna kwota wydatków — 4 583 868, — zł.)

Ołów dookoła owego mnożnika — dookoła owych 108 groszy — powstała w ostatnim czasie niebywała burza. Dlaczego? Łatwo to zrozumiemy, jeśli zważymy, że mnożnik za r. 1930 wyniósł 61 groszy... A ponieważ mnożnik jest kluczem obliczeniowym, decydującym o wysokości składki ubezpieczeniowej, więc nieludno domyślić się, że tak gwałtowny skok wzwyż wywołać musiał fałsz narzeków, skarg, nawet złorzeczeń. Jaki? — pytają pracodawcy — w okresie kryzysu podnosi się ciężar ubezpieczenia wypadkowego w tak niebywały sposób? Z czego my mamy płacić?

Pytanie słuszne. Skargi uzasadnione. Z drugiej jednak strony pamiętać należy, że system repartycyjny, który ponosi tutaj główną winę, ma i swoje zalety, gdyż w okresach normalnej koniunktury jest najsprawiedliwszym ze wszystkich systemów ubezpieczeniowych. Kardynał jego wadą jest to, że zalety jego objawiają się w czasach rozkwitu, natomiast w okresie kryzysu staje się wyjątkowo przykrym.

Jak bowiem widzieliśmy, składka jest zależna od wydatków i wypłaconych zarobków; w okresie kryzysu z jednej strony wydatki nie maleją (bo renty stanowią pozycję niewzruszoną), natomiast — z drugiej strony — ilość płatników kurczy się. Czyli, innymi słowy, im mniej wypłaca się robocizny, tem wyższą jest składka ubezpieczeniowa. Ten pozorny paradoks, zademonstrowany na przykładzie z życia wziętym, przedstawia się następująco: pewna fabryka maszyn w r. 1930 wypłaciła robocizny 60 626, — zł i uiszczała składkę ubezpieczenia wypadkowego w sumie 1 146, — zł; natomiast w roku 1931 wypłaciła robocizny znacznie mniej, bo tylko 47 tys. zł, natomiast przypadająca na nią składka ubezp. wyp. wzrosła do 1 550 zł. Jest to wypadek normalny. Są i przykłady bardziej rażące, jak np. owego tartaku, który — przy tej samej zarodze — zapłacił w r. 1931 składki 3 200 zł, a w r. 1932 — aż 14 600 zł!

Gdybyż to tylko (w odniesieniu do

CZEKOLADA MLECZNA
NA SWEZEM MLEKU BOGATA W WITAMINY.

ZŁOTO KLUBOWA FUCHS

DEJEROWA LAGODNA DEJEROWA WITAMINNA

Oddział hurtowej sprzedaży i skład:
POZNAŃ, Wrocławska 14.
Tel. 21-39. aw 10346

Zgon prezydenta Doumera

(Dalszy ciąg ze strony 1)

go i Maginot'a. Liczyć się należy, że lewica zgłosi swego kandydata.

Prezydent senatu Lebrun urodził się 1871 roku w Mercy le Haut w Lotaryngji. Członkiem senatu jest od roku 1920 i był już kilkakrotnie ministrem. Z zawodu inżynier górniczy, należy do partji jednolitej republikańskiej, czyli frakcji Poincarégo i Milleranda.

Paryż, 7. 5. godz. 13. (Tel. wł.) — Rada ministrów uchwaliła dziś w po-

Szczegóły zamachu — Zbrodniarz czatował przy kiosku Farrere'a

Paryż, 7. 5. (Tel. wł.) O samym zamachu podaje prasa poranna dokładne wiadomości.

Przed godziną 15 przybył prezydent na wystawę, zatrzymując się dłuższy czas w pierwszej sali i oglądając z zainteresowaniem wystawione książki. W tym czasie morderca Gorgulow podszedł do stoiska znanego pisarza Claude Farrere'a, którego małżonka sprzedała mu dwie książki i zapłaciła za nie 50 franków. Po napisaniu dedykacji Gorgulow wręczył pani Farrere dalsze 20 franków, twierdząc, że przeznaczają je na cel dobroczynny, gdyż cena książki jest jego zdaniem zbyt niska. Następnie już nie oddalał się od stoiska, przeglądając zakupione książki.

Gdy prezydent wraz z otoczeniem wszedł do sali, pani Farrere weszła nieznanego gościa, który wydawał się jej podejrzanym, aby odszedł. Gorgulow nie reagował, wobec czego pani Farrere zwróciła na niego uwagę komendantowi miejskiej policji.

Co mówi morderca? — Skąd Gorgulow brał pieniądze? — Symulant czy obłąkany?

Paryż, 7. 5. (PAT.) Skonfrontowany z Gorgulowem zarządca hotelu Lutece poznał w nim swego klienta, podając, że przybył on w piątek o godzinie 21.30 w towarzystwie pewnej blondynki i zażądał pokoju. Przybyłej parze nie nakazano wypełnić formalności meldunkowych.

Na zapytanie, czy zna dawno tę kobietę, Gorgulow odpowiedział przecząco i zaczął szeptać modlitwę, trzymając ręce pod brodą. Mówił po francusku przyciszonym głosem: pragnęlbym umrzeć.

Na zapytanie komisarza: gdzie pan spotkał tę kobietę, Gorgulow odpowiedział, że jest to prostytutka, z którą zawarł znajomość przy bulwarze St. Michael. Adresu nie przypomina sobie dokładnie. Nieznajoma została w hotelu przez krótki czas. Po jej odejściu, rozpoczął redagowanie dokumentu, który nazwał swym pamiętnikiem.

W dalszym ciągu Gorgulow uporczywie twierdzi, że dokonał zamachu sam jeden i że sam też powinien umrzeć.

Na zapytanie co do drugiego rewolweru, jaki znaleziono przy nim, odpowiedział, iż zachował go na wypadek, gdyby pierwszy nie funkcjonował. Niebieskie pastylki, znalezione przy nim, miały służyć do popelnienia samobójstwa w razie, gdyby nie udało mu się zabić prezydenta.

Gorgulow oświadczył z powagą: „Uczynilem ofiarę ze swojego życia. Wskutek śmierci ojczyzny, egzystencja moja jest już skończona. Nie jestem

Specjalny tragizm — Podkład

Paryż, 7. 5. (Tel. wł.) Rzadko kiedy zamach, na usprawiedliwienie którego morderca nie umie podać nawet powodów, poruszył tak do głębi społeczeństwo.

Setki tysięcy osób wystawiało przez całą noc przed redakcjami wielkich dzienników, aby otrzymać jak najwcześniejszą wiadomość o stanie zdrowia ciężko rannego prezydenta. Na ulicach panował ruch wprost nie do opisania. Wszędzie tworzyły się grupki przechodniów, żywo dyskutujących na temat strasznego wydarzenia. Jego tragizm jest specjalny, jeżeli sobie przypomnimy, że już drugi prezydent tej tak zawsze gościnnej Francji ginie z ręki obcokrajowca. Toć przecież 24 czerwca 1894 roku włoski anarchista zasztyletował prezydenta Sadi Carnot, a wczoraj padł od kul nieporęczalnego prawdopodobnie Rosjanina Doumera. Wspomnieć należy również o nieudanym zamachu komunisty francuskiego na prezydenta Milleranda 14 lipca 1922 roku.

Poranna prasa paryska nie przynosi jeszcze wiadomości o zgonie, poświęca jednak całe szpalty omawianiu wczorajszego zamachu. Mimo jak naj-

ładnie zwołać zgromadzenie narodowe na wtorek 10 bm. o godz. 14 do Wersalu celem dokonania wyboru nowego prezydenta.

Uchwalono odbyć pogrzeb zmarłego prezydenta w przyszły czwartek. Nabożeństwo żałobne przy zwłokach odbędzie się w kościele Notre Dame. Złożenie zwłok nastąpi w Panteonie.

Od poniedziałku popołudnia zwłoki będą wystawione w Pałacu Elizejskim i udostępniłone publiczności.

W międzyczasie zbliżył się prezydent do stoiska Farrera, oglądając z zainteresowaniem wystawę. Zamienił kilka serdecznych zdań z małżonką znakomitego pisarza, na której ślubie był świadkiem i uśmiechając się ze słowami „dowidzenia“ zamierzał iść dalej.

W tej chwili, jeden za drugim, padło pięć strzałów. Prezydent osunął się na kolana, lecz natychmiast podniósł się; by po chwili ze słowami „Oh, la la!“ runąć nieprzytomny na podłogę.

W czasie, gdy przenoszono go do samochołu licznie zebrana publiczność rzuciła się na mordercę, którego policja tylko z trudem zdołała uchronić przed zlinczowaniem. W jego kieszeni znaleziono drugi nabity rewolwer oraz kilka tabletek sublimatu. Przy areztowaniu oświadczył, że gdyby się zamach nie udał, zażyłby te tabletki.

bandytą, lecz zabójcą politycznym. Żona moja została w Monaco i nie wie, po co przyjechałem do Paryża. Organizowałem wśród moich ziomków związek faszystowski, lecz nie miałem do nich zaufania. Zbyt się obawiałem zdrady. Działalem sam. Nikt mi nie pomagał.

Paryż, 7. 5. (PAT.) Prasa francuska zastanawia się nad kwestją, skąd Gorgulow czerpał dochody, gdyż jak stwierdzono, w czasie swego pierwszego pobytu w Paryżu, posiadał on bardzo mało pieniędzy. Z drugiej strony wiadomo z depeszy, otrzymanej z Nicei, że zapłacił w ostatnich czasach znacznie większą sumę za mieszkanie.

Pisma przypuszczają, że istnieje jakaś tajna organizacja, która dostarczała mu funduszy, zamierzając prawdopodobnie wykorzystać jego egzaltację.

Paryż, 7. 5. (PAT.) Funkcjonariusze, prowadzący śledztwo odnoszą często wrażenie, że zabójca przesadza w udawaniu nieporęczalności. Tak np. kiedy chciano dowiedzieć się, gdzie i jak spędził on godziny, poprzedzające zbrodnię, zachowywał się Gorgulow w ten sposób, jak gdyby nie do niego skierowano pytania i odpowiadał bez związku.

Urywkami tylko udało się z niego wydobyć zeznania w sprawie różnych adresów i sędzia śledczy zadaje sobie pytanie, czy Gorgulow nie próbuje rozmyślnie wprowadzić śledztwo na fałszywe tory.

komunistyczny zbrodni? —

ostrzejszych słów potępienia dla zbrodniarza, ton nieomal całej prasy w stosunku do zagranicy, a zwłaszcza w stosunku do Rosjan jest bardzo uprzejmy. Ogólnie podkreśla się, że morderca nie był narzędziem żadnej organizacji, działając samorzutnie i że jest umysłowo nienormalny. O jego nieporęczalności najlepiej świadczy fakt, że na policji podał, iż on właśnie wprowadził małego Lindbergha. Prawdopodobnie już w ciągu dnia dzisiejszego będzie zbadany przez psychiatrów.

„Petit Parisien“ stwierdza, że tylko ten, kto widział zamieszanie i oburzenie wywołane wśród mieszkańców Paryża na wiadomość o zamachu, może sobie wyobrazić jakim poważaniem cieszył się Paweł Doumer.

„Journal“ pisze, iż nikt nie uwierzy, aby Paweł Doumer swem postępowaniem mógł dać jakikolwiek powód do przypuszczeń chociażby, że popiera Sowjety.

Po śmierci prezydenta wszystkie dzienniki wydały dodatki nadzwyczajne.

„Matin“ przypuszcza, że zbrodnia ma podkład komunistyczny. „Ami du Peuple“ rozpoczął kampa-

nję przeciw Sowietom. Wiarygodne wiadomości — zdaniem tego dziennika — każą przypuszczać, że morderca był jednym z agentów, których wszędzie utrzymuje G. P. U.

Manifest premjera Tardieu do narodu francuskiego

Paryż, 7. 5. (Tel. wł.) Dziś we wczesnych godzinach popołudniowych ogłoszony został manifest premjera Tardieu do narodu francuskiego treści następującej:

„Do narodu francuskiego!

Prezydent republiki został zamordowany! Cała Francja jest tem do głębi poruszona i oplakuje sławnego męża, którego całe życie poświęcone było służbie Francji, którego czterech synów poległo w obronie ojczyzny.

Cała Francja chyli się kornie przed w żalobie pogrążoną wdową z powodu straty męża, poległego również na polu chwały.

Oddajcie mu cześć przez zachowanie spokoju i powagi.

Jutro wybierze kraj swych przedstawicieli, we wtorek zgromadzenie narodowe powoła prezydenta, a w czwartek naród Paryża odprowadzi Pawła Doumera z Pałacu Elizejskiego do Panteonu.

Wspominając tego wielkiego sługę, zgodnie z istniejącym prawem będzie Francja umiała potwierdzić swój smutek i swoją jedność.

Niech żyje Francja! Niech żyje republika!

Tardieu, prezydent ministrów.“

Walka z polskością w Prusiech

Piła, 7. 5. (PAT.) W dążeniu do zacierania wszelkich śladów polskości na pruskiem Pomorzu wschodnim, rząd pruski zmienił, pomimo protestów ludności polskiej nazwę wsi Osława Dąbrowa w powiecie bytowski. Brzmiąca dotychczas „Osława Dąbrowa“, na „Rudolfswalde“.

Wieś ta stała się znaną powszechnie przez napad 400 stahlhelmowców na zabawę dzieci polskich w r. 1930.

Piła, 7. 5. (PAT.) Wydaną przez radcę ministerjalnego Rathenaua broszurę przeciwko mniejszości polskiej p. t. „Polonia irredentia“ użytkowuje prasa niemiecka do nowej kampanji antypolskiej, w której powtarza szereg kłamstw i paszkwilów.

Piła, 7. 5. (PAT.) Organista prawie czysto polskiej parafji katolickiej w Ugoszczy, pow. Bytów na Pomorzu pruskiem, Ignacy Wróbel został usunięty ze swego stanowiska tylko dlatego, że jest Polakiem.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 7. 5. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierci litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f w h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg (119,1 f w h.); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg (127,1 f w h.); 4) pszenicy pomorskiej 74,35 kg (126,4 f w h.); 5) jęczmienia poz. i pom.: a) 64 do 66 kg, b) 68 kg; 6) owsa poz. i pom. 43,55 kg (74,1 f w h.).

Ceny transakcyjne. Żyto 157 tonn par. Poznań . . . 28,75

Ceny orientacyjne

Żyto	28,50—28,75
Usposobienie stałe	
Pszenica	29,75—30,00
Usposobienie stałe	
Jęczmień 64—66 kg	22,25—23,25
Jęczmień 68 kg	23,25—24,25
Usposobienie spokojne	
Jęczmień browarowy	25,00—26,00
Usposobienie spokojne	
Owies	22,75—23,25
Usposobienie stałe	
Maka żytnia 65% wł. work.	42,25—43,25
Usposobienie stałe	
Maka pszenna 65% wł. work.	44,25—46,25
Usposobienie stałe	
Otreby żytnie	18,75—19,00
Otreby pszenne	18,50—17,50
Otreby pszenne (grube)	17,50—18,50
Gorczyca	30,00—35,00
Wyka latowa	21,50—23,50
Peluszka	25,00—27,00
Groch Victoria	23,00—26,00
Groch Folgers	32,00—36,00
Lubin niebieski	11,00—12,00
Lubin żółty	14,00—15,00
Makuch lniany 36—38%	26,00—28,00
Makuch rzepakowy 36—38%	18,00—19,00
Makuch słonecznik 46—48%	19,50—20,50
Ogólne usposobienie stałe	

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 225 tonn, pszenicy 540 tonn jęczmienia 15 tonn owsa 15 tonn, maki żytniej 148,3 tonn, maki pszennej 87,7 tonn, otrab

żytnich 27,5 tonn, otrab pszennych 27,5 t., kaszy owsianej 3300 kg.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.84 do 8.85 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.85 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk niem. w dewizach 210.75 zł. gotówką 209.00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174.41 do 174.67 zł., gotówką 174.07 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 7. 5. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany; obroty były dosyć ożywione, przyczem kursy nie wykazały większych zmian.

Z pożyczek państwowych płacono w dalszym ciągu za 5 proc. Poż. konwers. 37 proc. oraz za 4 proc. inwest. 83%. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. wykazały lekkie osłabienie w kursie 8 proc. listy dol. stare, które handlowano po 65.—, 64½ proc. w oddaniu, zaś 8 proc. listy dol. amort. handlowano po 59—58 proc. w transakcjach; natomiast 4 proc. listy zast. konwert. ofiarowano po 28 proc. Dalsze wzmocnienie wykazały 6 proc. listy żytnie, notując 14¼—15 w transakcjach.

Akcje bankowe wzgl. przemysłowe bez obrotu i notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)	
5% Pożyczka konwersyjna 37% P.	
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred.	65.— 64½% O.
8% listy dolarowe w złocie amortyzacyjne	59—58— +
4% listy zast. konw. Pozn. Ziemstwa Kred.	28% O.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt.	14.75—15.— +
4% Premj. Pożyczka Inwestycyjna 83.— P.	
Tendencja bez zmiany.	

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 7. 5. 1932 r.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjedn.: tr. 8.85½, sp. 8.87½, kup. 8.83½.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	125,15	125,46	124,84
Gdańsk	174,85	175,28	174,42
Holandja	361,25	362,15	360,35
Londyn	32,80	32,96	32,64
Nowy Jork			
kabel	8,902	8,922	8,882
Paryż	35,13	35,22	35,04
Praga	26,38	26,44	26,32
Szwajcaria	174,25	174,68	173,82
Berlin	212,20		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

4% poz. inw. szt. ser.	90,00—91,00
5% poz. konw.	38,00
5% poz. kolejowa	30,25
4% poz. dolarowa	45,50—45,75
6% poz. dol.	55,50—54,50
7% poz. stabil.	48,50—47,75
Tendencja słabsza.	

Akcje w złotych:

Bank Polski	00,00—70,00
Lilpop	00,00—12,25
Tendencja przeważnie słabsza.	

PLODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg.

Berlin, 7. 5. 1932 r.

Pszenica march. 75—76 kg.	276,00—278,00
Tendencja spokojna.	
Zyto march. 72—73 kg.	200,00—202,00
Tendencja stała	
Zyto rosyjskie ci. Berlin tr. i sp.	195,00
Tendencja stała.	
Jęczmień brow.	187,00—194,00
Tendencja stała.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	178,00—186,00
Tendencja stała.	
Owies march.	164,00—169,00
Tendencja spokojna.	
Maka pszena	33,10—36,60
Tendencja nieco mocniejsza.	
Maka żytnia 70%	25,90—27,60
Tendencja spokojna.	
Otreby pszenne	11,60—11,90
Tendencja spokojna.	
Otreby żytnie	9,75—10,25
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	17,00—23,00
Groch drobny jadalny	21,00—24,00
Groch pastewny	15,00—17,00
Peluszka	16,00—18,00
Bób	15,00—17,00
Wyka	16,00—18,00
Lubin niebieski	10,00—11,50
Lubin żółty	14,00—15,50
Seradela nowa	28,00—34,00
Kuchy lniane 37%	10,70
Kuchy z orzecha ziemnego	11,40
Kuchy mielone (mączka)	11,40
Wytłoki suche paryt Berlin	9,10
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	10,60
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	11,30
Płatki ziemniacz. w wolnych obrotach	16,25—16,50
Ogólna tendencja dobrze utrzymana.	

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Surowa kara za lichwę mieszkaniową

„Odstępne“ dochodziło do 11 tysięcy złotych

W sądzie okręgowym toczyła się pod przewodnictwem p. sędziego Szuberta rozprawa karna przeciwko małżonkom Helenie i Antoniemu Weyreutherom oskarżonym o lichwę mieszkaniową.

Oskarżeni jako właściciele domu przy ul. Szamarzewskiego 11 w Poznaniu pobierali od szeregu lokatorów ukryte odstępnne w postaci lichwy. M. in. pobrali od dr. Gomerskiego 11 000 zł, od p. Ziętkowiakowej 3 000 zł, od p. Lahmanna 3 000 zł i od małżonków Kurowskich 2 800 zł.

Obrona starała się wykazać, że w pierwszym wypadku chodziło o mieszkanie ponad 4-ropokojowe, które

rzekomo nie podlegają ochronie lokatorów, a w 3 wypadkach chodziło o przebudówki, które również nie podlegają ochronie lokatorów. Sąd nie przychylił się jednak do wywodów obrony, ponieważ ustawa nie zawiera takich przepisów i zwalcza lichwę tak w nowych jak i w starych domach. — Sąd podtrzymał art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie lokatorów i zasądził oskarżonych każdego na 3 miesiące więzienia i 3 000 zł grzywny. Oskarżonym postanowił sąd w razie nieściągalności zamienić grzywnę na karę więzienia t. j. jeden dzień więzienia za każde 15 zł, co stanowiłoby karę dla każdego po 9 i pół miesiąca więzienia. (z)

Trzy zamachy samobójcze

przez użycie środków nasennych, przecięcie tętnic i skok do Warty

W parku na Solaczu w Poznaniu znaleziono wczoraj rano bezprzytomnego mężczyznę, leżącego na łące. Po stwierdzeniu przez lekarza pogotowia ratunkowego ciężkiego zatrucia środkami nasennymi (gardenalem), nieprzytomnego przewieziono do szpitala miejskiego.

Był to 32-letni agronom Ludwik Trawa z Poznania (Staszica 12), który użył środków nasennych w celu samobójczym. Wczoraj wieczorem Trawa, który z nieustwierdzonego powodu targnął się na życie, zmarł nie odzyskawszy przytomności. (k)

Pogotowie ratunkowe opatrzyło do-raznie 20-letniego ucznia blacharskie-

go Władysława Rybalskiego (Chwaliszewo 27/28). Miał on przecięte ostrem narzędziem wszystkie ścięgna prawego przedramienia. Rybalskiego, który podobno targnął się na życie, przewieziono do szpitala miejskiego w stanie ciężkim. (k)

Z mostu Chwaliszewskiego skoczył do Warty nieznany osobnik i począł tonąć. Znajdujący się w pobliżu szku-ciarze usiłowali go wyratować, co jednak się nie powiodło. Samobójcę porwała fala. Na moście znaleziono póź-niej dokumenty, z których wynika, że może to być 29-letni Ignacy Mucha. Mieszka on na Chwaliszewie 58-59, a ostatnio był bez stałego mieszkania.

Fałszywą 500-złotówkę

przytrzymano dziś w południe w Poznaniu

Dziś w południe przytrzymano w poznańskim oddziale Banku Rolnego przy ul. Dąbrowskiego fałszyfikat 500-złotowy. Banknot był podrobiony dość zręcznie po stronie z wizerunkiem, natomiast nieudolnie po stronie z orłem. Wpłacił go pewien rolnik z powiatu o-

bornickiego. Spisano protokół i odesła-no fałszyfikat do mennicy państwowej w Warszawie.

Byłby to pierwszy wogóle wypadek pojawienia się fałszyfikatu 500-złotowe-go. (z)

Skazanie notorycznych opryszków

2 miesiące grasowali w Poznaniu i okolicy

W grudniu ub. roku i w styczniu roku bieżącego grasowała na terenie Poznania szajka złodziei, która występami swojimi niepokoiła ludność Poznania, zwłaszcza zamieszkałej na peryferiach. Bezczelnej szajce powinęła się wreszcie noga i wszyscy jej członkowie znaleźli się pod kluczem. Wczoraj stanęli przed sądem. Rozprawa wykazała, że na czele doskonale zorganizowanej bandy stał niejakiś

Czesław Bulczyński i Józef Lisowski, notoryczny złodziej karany już kilkakrotnie, łącznie na 10 lat więzienia. W wyniku przeprowadzonej rozprawy zostali zasądzeni Czesław Bulczyński na 2 lata więzienia, Fryd. Gruening na 5 miesięcy z zawieszeniem na 3 lata, Jan Nowak na 3 miesiące z zawieszaniem na 3 lata, Katarzyna Wywroc-ka na 4 miesiące z zawieszaniem na 3 lata i Lisowski Józef na 3 miesiące. (z)

XV zjazd delegatów S. M. P.

rozpoczął w Poznaniu obrady

W dniu dzisiejszym o godz. 14,30 rozpoczęły się w Poznaniu w sali Do-mu Rzemieślniczego dwudniowe obrady XV związkowego zjazdu delegatów Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Na ważne te obrady zjechała się gremjalnie młodzież wszystkich niemal zakątków okręgu. Porządek obrad przewi-duje m. i. referat ks. kanonika Jaro-

sza n. t. „15 lat istnienia Związku“. Dyrektor ks. K. Michalski będzie mó-wił o zadaniach Związku w przyszłości. Ważnym wydarzeniem obrad będzie dekoracja odznaczonych związkowym Krzyżem Zasługi oraz ogłoszenie zwycięzców w trzecim związkowym konkursie obowiązkowości i wręczenie nagród. (z)

Konkursowe strzelanie myśliwskie

Wielkopolskie Stowarzyszenie My-śliwskie w Poznaniu urządza w dniu dzisiejszym i jutro konkursowe strze-lanie myśliwskie o cenne nagrody. Strzelania próbne odbywały się od kilku tygodni na strzelnicy Bractwa Kur-kowego na Szelągu przy dużym udziałzie zawodników. Najlepsze wyniki o-siagnęli p. Depczyński, Królikowski, Płoszajski i Błak senjor. Zgłosiło się około 30 zawodników, w tem przeszło 20 członków wspomnianego stowarzy-szenia. Zajmujące zawody myśliw-skie rozpoczynają się dziś o godz. 15 strzelaniem do rzutek i zajęcia, a w

dnju jutrzejszym o godz. 13 rozpoczy-na się strzelanie do rogacza stojącego, do dzika w biegu i tarczy pierścienio-wej. Po zawodach odbędzie się rozdanie nagród.

Należy podkreślić, że Wielkopol-skie Stowarzyszenie Myśliwskie do-starcza własnych fuzyj i sztucerów. Wpisy przyjmuje się też na miejscu zawodów na strzelnicy Bractwa Kur-kowego. (k)

Przeciw zmianom w służbie pocztowej

Projektowane przepisy o ujedno-liczeniu służby pocztowej, a w szczególności wykonanie tych zarządzeń, za-

niepokoilo poważnie niższych pracow-ników pocztowych w Poznaniu. Szczególnie idzie tu o listowych. W związku z tą sprawą z inicjatywy zarządu Związku Niższych Funkcjonariuszów Pocztowych w Poznaniu pod przewod-nictwem p. Cenkiara odbyło się w sa-li p. Jarockiej zebranie. Przybyli rów-nież przedstawiciele Dyrekcji Poczt, naczelnicy urzędu i kierownik sali li-stowych z urzędu 3, p. Kozłowski.

Na zebraniu pracownicy pocztowi wypowiedzieli zastrzeżenia co do pro-jektowanych zmian i wyrazili obawę, że może to wpłynąć na sprawność do-ręczeń przesyłek listowych i utrudni pracę roznosicielom poczty. Mimo konferencji w dyrekcji poczt z naczelni-kami urzędu pewne sprawy nie zosta-ły jeszcze dostatecznie uzgodnione. Z tego powodu też postulaty zebrania, obejmujące życzenia listowych i roz-nosicieli poczty, mają być ponownie przedłożone prezesowi poznańskiej dy-rekcji poczt i telegrafów. W interesie publicznym należy życzyć, ażeby pro-jektowane zmiany nie pociągnęły za sobą utrudnień w doręczaniu listów, co spowodowałoby opóźnienie, jak również, by te zarządzenia nie były no-wym obciążeniem i utrudnieniem pra-cy odpowiedzialnej naszych listowych. (k)

Pod kołami trolleybusu

Wczoraj popołudniu wezwano po-gotowie lekarskie (tel. 55-55) na Główną, celem opatrzenia p. Karola Woj-ciechowskiego z Czerwonaka. Przecho-dził on przez jezdnię ulicy w pobliżu budynku Kasy Chorych na Główną i wpadł pod zbliżający się trolleybus. Kierowca pojazdu zahamował i roz-paczliwym wysiłkiem usiłował uniknąć wypadku, wskutek czego trolley-bus wpadł na chodnik. P. Wojciechow-ski wskutek odrzucenia go przez po-jazd odniósł poważne obrażenia na twarzy i nogach. Po opatrzeniu prze-wieziono go pogotowie (55-55) do mie-szkania w Czerwonaku. (k)

Nabożeństwo za prezydenta Francji

Komunikują nam, że w poniedziałek o godz. 9 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę zamordowanego prezy-denta Francji Doumera w kościele Far-nym.

KALENDARZYK

Sobota, 7 maja 1932.
Słońce: wschód 4,10; — zachód 19,28; —
długość dnia 15 godz. 18 min.
Księżyc: wschód 4,18; — zachód 22,08; —
po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 10 st. C., pochmurno, wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 741 mm. — W ubiegłej dobie temperatura naj-wyższa + 20 st. C., najniższa + 10 st. C. Ilość opadu 1 mm.

Przewidywania pogody na niedzielę: W dalszym ciągu pochmurno, z prze-łęciami deszczami.

Kal. rzk.: August, Benedykt, Domicela P.; — jutro Stanisław B.
Kal. słow.: Ludomił Św.; — jutro Stani-sław Św.

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Odpust św. Florjana.** Jutro, w niedzielę z okazji odpustu w kościele pod wezw. Najśw. Serca Jezusa i św. Florja-na wystawienie Najśw. Sakramentu od godz. 6 rano aż do nieszpór, które roz-poczną się o godz. 16, poczem kazanie, procesja, duplikacje i zakończenie. Msze św. o godz. 6 (6,30 kazanie), 6,75, 7,30 z ka-zaniem, 8,30 z kazaniem, o godz. 10 msze św. w kościele i na cmentarzu z ka-zaniem, o godz. 11 aspersion, procesja i suma z kazaniem, ostatnia msza św. o godz. 12,45 z kazaniem. Dzisiaj, w sobotę, w przeddzień odpustu o godz. 19 uroczyste nieszpory z wystawieniem Najśw. Sakra-mentu i nabożeństwo majowe.

— **Odpust Znalezienia św. Krzyża.** — Dnia 8 maja przypada pierwszy odpust w nowym kościele św. Krzyża w Górczy-nie. Porządek nabożeństw: o godz. 6 wy-stawienie Najśw. Sakramentu i msza św., II. msza św. o godz. 7,30, III. msza św. o godz. 9, IV. msza św. o godz. 10. O godz. 11 procesja i suma z kazaniem. O godz. 5 popołudniu nieszpory, kazanie i procesja.

— **Sodaliczka Pań Miejskich p. wezw. Niepok. Poczęcia Najśw. Marii Panny.** — Nabożeństwo miesięczne, połączone z uroczystością przyjęcia nowych członków, której asystować będą jubilatki, odbędzie się we wtorek, 10 bm. o godz. 8,30 w ka-

Przy grypie, zapaleniu oskrzeli, zapale-niu migdałków, katarze wierzchołków płucnych, zakażeniu nosa, gardzieli i krtani, chorobach usznych i ocznych, pa-miętać należy, aby żołądek i kiszki były dokładnie przeczyszczone przez użycie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Jó-zefa“. Zadać w aptekach i drogerjach. nw 10344

plicy św. Józefa. O godz. 16,30 zebranie plenarne w auli Ucelni im. Dąbrowki, ul. Młyńska 10. Referat wygłosi ks. dr. Gładysz n. t. „Msze św. na cześć Matki Boskiej“ Na zebraniu odznaczenie jubi-latek.

OSOBISTE

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** — Dyplom lekarza uzyskali pp.: Kazimierz Józef Romanowski z Jelenia, Stefan Ha-laziński z Pleszewa i Ernest Elke ze Zgie-rza.

— **Egzamin mistrzowski.** Przed ko-misją egzaminacyjną dla mistrzów cukierniczych przy Izbie Rzemieślniczej w Po-znaniu zdał mistrzowski egzamin cukierniczy mistrz piekarski p. Stanisław Rup-rycht, właściciel piekarni, cukierni na Ła-zarzu przy ul. Marszałka Focha 35 i filij: przy ul. Grunwaldzkiej 31, ul. Dąbrow-skiego 2, ul. Przecznicza 2 i ul. Bukowskiej 65. Otwarcie ostatniej filii nastąpiło w dniu zdania egzaminu mistrzowskiego cu-kierniczego i było dla p. Ruprychta drugą uroczystością. W skład komisji egzami-nacyjnej dla mistrzów cukierniczych wchodzili pp. mistrze cukierniczy Bo-le-sław Danielewski, jako przewodniczący; oraz mistrzowie Ignacy Pawlarczyk i Ale-ksander Fangrat, jako ławnicy. (k)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Stow. Chrześc. Narod. Nauczyciel-stwa Szkół Powsz.** Doroczny zjazd ode-będzie się w dniach 17 i 18 maja br. w Byd-goszczy.

— **Zebranie Tow. Młod. Przemysłow-ców** odbędzie się w poniedziałek, 9 bm. o 20 w sali Domu Rzemieślniczego. Referat wygłosi sekretarz Związku Tow. Kupiec-kich p. Kazim. Wojciechowski na temat: „Ostatnie zmiany w ustawodawstwie po-datkowym“.

— **Sodaliczka Pań Konfekcyjnych w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 10 bm. o godz. 19,30 na sali sodalicyj-nej. Uroczyste przyjęcie aspirantek ode-będzie się 15 maja o godz. 8 w kaplicy so-dalicyjnej OO. Jezuitów.

— **Z Poznańskiego Oddziału Okręgo-wego Stowarzyszenia Chrześc.-Narod. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych.** XIV zjazd nauczycielstwa i delegatów odbędzie się w Bydgoszczy w dniu 17 i 18 bm. W pierwszym dniu zjazdu o godz. 10 będzie uroczysta msza św. u Fary, nabożeństwo to odprawi J. E. ks. biskup Laubitz. Na-stepnie o godz. 11,30 otworzą zjazd.

— **Sodaliczka Pań Zawodu Kupieckie-go.** Zebranie plenarne sekcji misyjnej odbędzie się 9 bm. o godz. 19,15 na salce biblioteki sodalicyjnej przy św. Marcjnie nr. 69. II ptr.

ZYCIE SOKOLE

— **„Sokol“ Luboń.** W niedzielę, 8 b. m. urządził gniazdo żeńskie i męskie wy-cieczkę wspólną do Ludwikowa. Zbiórka punktualnie o godz. 8 na boisku, skąd wyjazd wozami.

— **Tow. Głmn. „Sokol“ Jeżyce — Od-dział piłki nożnej.** Zebranie plenarne ode-będzie się w sobotę, 7 bm. o godz. 20 w lokalu drh. prezesa Bartkowiaka przy ul. Poznańskiej 25.

WYSTAWY

— **W Salonie Tow. Przyj. Sztuk Pięk-nych przy placu Wolności** 18 miesięcy się obecnie jubileuszowa wystawa Leona Wy-czołkowskiego, która cieszy się wielkim powodzeniem i olbrzymią frekwencją. — Wystawa otwarta w dniu powszednie od godz. 11—17, w niedziele i święta od godz. 12—15. Bilet wstępu 1 zł, niżkowy 50 gr.

— **Tow. Miłośników Fotografii w Po-znaniu, ul. Libelta 14.** W lokalach Towarzystwa rozpocznie się 9 bm. wystawa prac artystów-fotografów wiedeńskich. Wstęp wolny. Kurs fotograficzny dla początku-jących rozpoczyna się dnia 9 bm. o go-dzinie 19.

— **Wystawa przeciwalkoholowa** zo-stała otwarta w poniedziałek w wielkiej sali Domu Katolickiego na Śródce. Mnóstwo eksponatów — wykresy, tabele, obra-zy, odezwy itd. Otwarcia dokonał kierow-nik poznańskiej centrali przeciwalkoholo-wej, ks. dyr. Gałdyński, który podkreślił wagę imprezy wobec zastraszających postępów alkoholizmu; podkreślić zwa-szcza znaczenie imprezy dla młodzieży, która gremjalnie powinna wystawę zwie-dzać. Następnie obecni z zainteresowa-niem oglądali liczne i plastyczne ekspona-ty (zaciekaławił np. plakat, będący bar-do na czasie, przedstawiający 400 wago-nów towarowych, napelnionych samymi złotówkami, t. zn. kwotą, przepijaną w Polsce w jednym roku, wynoszącą miliard złotych!). Ciekawa ta wystawa potrwa jeszcze do niedzieli 8 bm. Otwarta jest od godz. 9—13 i 16—20.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Sekretariat cyrku Staniewskich** donosi, że wobec licznej frekwencji publiczności bilety ulgowe dla towarzyszy i organizacyj społecznych wydaje sekretariat cyrku codziennie od godz. 16—18.

— **„Poranek Artystyczny”,** połączony z wyświetleniem filmu historycznego o tworzeniu armii polskiej we Francji i Wioszech urzęda Koła Żeńskie przy Tow. Wydawniczym „Polska Armia Błękitna” w Poznaniu, w niedzielę, 8 bm. o godz. 21 w kinie „Apollo”. Łaskawy udział biorą pp. Helena Czechowska, art. operowy Fr. Czążyński, dr. C. Rydlewski oraz zespół mandolinistów przy Zw. Zaw. Drukarzy. Ceny biletów bardzo niskie. Przedprzedaż w dniu przedstawienia od godz. 11 w kasie kina.

— **Matki Rodziciel** W niedzielę, dn. 8 bm. o godz. 11 odbędzie się przed zamkiem wielka defilada dzieci, jako wyraz publicznego hołdu dla matki, w uznaniu ogromu pracy, trudu i poświęcenia w wychowaniu dzieci. Z uwagi na doniosły cel uroczystości uprasza się o jak najliczniejszy udział społeczeństwa i wszystkich organizacyj społecznych.

— **Lata krwi i chwaly.** W niedzielę, 8 bm. o godz. 4 popołudniu na boisku „Sokoła” odbędzie się wielkie widowisko batalistyczne p. t. „Lata krwi i chwaly”, czyli „Śmierć ks. Skorupki”. Widowisko to ukaże się po raz pierwszy w Poznaniu. Barwne dekoracje, malownicze kostjomy, efektowne walki batalistyczne z pokazami prowadzenia nowoczesnej wojny, przyczynią się niezawodnie do powodzenia imprezy. Bilety wcześniej nabywać można w składzie tytoniowym p. Zygardłowskiego, zaś w dniu widowiska od godz. 1 popoł. na boisku „Sokoła”.

— **Droga Żegrze-Franowo.** Powiatowy zarząd drogowy w Poznaniu przystępuje do robót około odnowienia powłoki tłuczniowej na drodze państwowej Ostrów-Poznań nr. 16/3 w odcinku Żegrze-Franowo. Wykonywanie prac przypuszczalnie trwać będzie od 11 do 31 bm. W związku z tem zamknięto dla komunikacji kolejowej wymieniony odcinek drogi na okres wykonywania robót. Droga objazdowa wyznacza się przez Żegrze-Pokrzywno-Krzyszyn do Krzesinek.

— **Wycieczka na kresy wschodnie.** Doskonałą okazję poznania naszych pięknych kresów północno-wschodnich, a

zwłaszcza Puszczy Bałowieckiej, Wileńszczyzny i Grodna, następcą wycieczka Polskiego Tow. Krajoznawczego Oddz. Poznańskiego, która się odbędzie w czasie od 28 czerwca do 4 lipca br. Całkowity koszt wycieczki wyniesie około 100 zł. Bilet kol. 3 kl. poc. pośp. w obie strony kosztuje 48.60 zł. (50 proc. niżki). Wpisowe dla członków wynosi 5 zł., dla nieczłonków 10 zł. Wpisowe i 48.60 zł. na bilet kolejowy należy przelać na P. K. O. konto 203-385 do dnia 5 czerwca najpóźniej. Szczegółowych informacji udziela sekretariat Towarzystwa, ul. Marsz. Focha 18, tel. 71-52, w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17—19. Zgłoszenia przyjmuje także „Orbis”, pl. Wolności 9.

— **Klub Wiałarski z r. 1904** uprasza członków o wzięcie licznego udziału w uroczystościach, związanych z otwarciem sezonu wioślarskiego w niedzielę, 8 bm. Zbiórka przy sztandarze o godz. 8.45 przed kościołem ks. ks. Salezjanów przy ulicy Masztalarskiej.

— **Z Wielkopolskiego Związku Myśliwych.** Odstrzał na sarny-kozy zaczyna się 16 maja i trwa do 31 października, a na dzikie kaczki od 16 lipca, i to kaczory do 31 maja — kaczki do 28 lutego.

— **Z Aeroklubu Poznańskiego.** W poniedziałek, 16 bm. nastąpi otwarcie sezonu lotniczego Aeroklubu Poznańskiego. Uroczystość ta odbędzie się w połączeniu z Wielkopolskim Automobilklubem i będzie miała charakter imprezy lotniczo-samochodowej. O godz. 15 nastąpi podniesienie bandery, a następnie pościg za lisem. W czasie trwania pościgu odbywać się będą loty pasażerskie. Po zakończeniu uroczystości odbędzie się herbatka z tańcami. Zaproszenia wydaje sekretariat Aeroklubu Poznańskiego, Al. Marcinkowskiego 18 m. 4 od godz. 17—19.

KRONIKA POLICYJNA

— **Poszukuje się okradzionego.** Na placu Sapieżyńskim podczas targu na gorącym uczynku kradzieży ujęto 21-letniego Antoniego Arlika (Mylna 11) i 22-letniego Stefana Tondera (ul. Kościelna 20). Ponieważ nie ustalono poszkodowanego, więc w celu stwierdzenia, kto został okradziony i jakie były dokładne szkody, policja wzywa poszkodowanego, by zgłosił się w interesie prowadzonego śledztwa w wydziale I przy placu Wolności 12.

z Kłeki o zamianie pewnych parcel. Przy zgłaszaniu wniosków do następnego zebrania przez jednego z radnych przyszło do ostrego starcia słownego pomiędzy nim a przewodniczącym. (i)

— **Ostrzeszów.** (Z Magistratu.) Zakład Księży Salezjanów zwrócił się do magistratu m. Ostrzeszowa z propozycją przejęcia utrzymywanego przez korporację miejskie gimnazjum oraz wykończenia gmachu, którego budowę zapoczątkowały korporacje na cele szkolne. W gmachu tym zamierzają księża Salezjanie urządzić internat. Propozycje te rozpatrywane będą przez magistrat i radę miejską. Spodziewać się należy, że propozycja ta przyjęta będzie przychylnie zarówno przez władze miejskie jak i społeczeństwo. (op.)

— **Rawicz.** (Z Koła Rodzicielskiego.) Na ostatnim zebraniu gimnazjalnego Koła Rodzicielskiego, ks. prefekt Juszczyk wygłosił bardzo ciekawy referat „O chrześcijańskim wychowaniu na podstawie encykliki papieskiej”. Po referacie informował p. dyr. M. Gołąb zebrana publiczność o nowej reformie szkolnej, która już wchodzi w życie, a na mocy której w przyszłym roku szkolnym I. kl. gimnazjalna zostanie zlikwidowana. Wszyscy więc uczniowie kl. I., którzy nie otrzymają promocji do kl. II, gimnazjum opuścić muszą i dalszą naukę pobierać będą w klasie V szkoły powszechnej.

— (Przedstawienie.) Tutejsze Koło Śpiewu im. B. Dembińskiego odegrało na scenie Strzelnicy 3-aktową komedję operę „Skalmierzanki” J. N. Kamińskiego. — Część muzyczną prowadził p. Roszak, dyr. chóru, a reżyserję teatralną p. Urbański. Po przedstawieniu odbyła się skromna zabawa towarzyska. (rs.)

— **Rogoźno.** (Poświęcenie sztandaru.) Przy licznych udziałach organizacyj, delegatów i gości odbyła tutaj uroczystość poświęcenia sztandaru Stow. Młodzieży Polskiej. Aktu poświęcenia sztandaru dokonał w obecności chrześcijan ks. dziekan Pomorski. W czasie mszy św. podniósł kazanie wygłosił ks. patron Miel-

Dwoje dzieci spłonęło żywcem

Dnia 4 bm. wybuchł pożar w baraku w lesie gronowskim należącym do p. Włodz. Puzyny, w pow. toruńskim. Pożar strawił barak drewniany dostróż 60-letni Antoni Bieniak ze swoją niezamężną 27-letnią córką Marianną, która miała dwoje dzieci w wieku 3 i 4 lat. W chwili wybuchu pożaru w domu były tylko dzieci a barak był zamknięty. Zanim spostrzeżono niebezpieczeństwo, barak spłonął i zamknięte w nim dzieci spaliły się żywcem. — Przyczyny pożaru nie ustalono. (wd)

carski. Po nabożeństwie odbyła się na Rynku defilada oraz w sali Hotelu Centralnego uroczyste zebranie. Obradom przewodniczył senior społeczeństwa rogozińskiego p. Rymarkiewicz. Przemówienie okolicznościowe wygłosił ks. Mielcarski. Sprawozdanie za okres 28-letnia istnienia wygłosił p. Rosolek. Zkolej składano życzenia i wbijano gwoździe pamiątkowe. Na temat organizacyj przemówił delegat Związku p. Tamochowski. — Wieczorem odbył się koncert w sali Hotelu Centralnego oraz zabawa taneczna. Udział społeczeństwa w uroczystości S. M. P. był bardzo liczny. (ske.)

— **Szamotuły.** (Pożar.) W dniu 1 b. m. powstał pożar w zabudowaniach gospodarza Wiktora Fiedlera w Sławnie. — Pastwa płomieni padła stodoła, chlewy i przybudówka. Ogień podłożył 7-letni syn Tadeusz, który przy stole bawił się zapalnikami. Z powodu niskiego ubezpieczenia ponosi poszkodowany poważne straty.

— (Kradzieże.) Z kurnika p. Herty Soldan w Głębokim skradziono 45 kur. Robotnikowi Tomaszowi Woźniakowi z Pily skradziono 10 kur. Franciszkowi Adamczewskiemu z Pniew skradziono przez dziurę, którą zlodziejce wykuli w murze śpichrza, 250 kg żyta. — Gospodarzowi Stefanowi Łakińskiemu w Kuźlu skradziono w tych dniach z śpichrza 5 ctr. żyta. — W Lipnicy skradziono gospodarzowi Grześkowiakowi zapasy żywności, wartości około 200 zł.

— (Nagroda.) Na urządzonych w dniu 3 bm. igrzyskach P. W. i W. F. zdobył po raz drugi nagrodę wędrowną w biegu na 3000 mtr. druh Bdział z tutejszego Tow. gimn. „Sokół”. (sc.)

— **Śrem.** (Uroczystość harcerska.) — Harcerstwo w naszym mieście rozwija się nader pomyślnie. Do tego pomyślnego rozwoju przyczynia się w większej mierze kierownictwo Hufca, którego staraniem urządził się przeróżne imprezy, jak akademje, przedstawienia, loterie fantowe itp. Ostatnio, a mianowicie w dzień św. Jerzego, hufiec śremski bardzo uroczysto uczcił swego patrona. W kościele pofranciszkańskim odbyła się uroczysta msza św., którą odprawił kapelan hufca, ks. prof. Banaszak. Po nabożeństwie odbył się raport na Rynku, krótka przemowa druha hufcowego oraz rakietna na cześć św. Jerzego. Uroczysta akademja odbyła się w szkole. Po akademji urządzono wspólną fotografię uczestników uroczystości, dla upamiętnienia tego imponującego święta.

— **Środa.** (Wieczornica harcerska.) Kierownicy drużyn harcerskich pp. prof. Głowacka i Borzęcki urządzili miłą wieczornicę harcerską.

— (Z Banku Ludowego.) W dniu 1-go maja obchodził 25-lecie pracy zawodowej w bankowości p. Mikołaj Ryll, od r. 1921 drugi członek zarządu w Banku Ludowym P. Ryll jest również znany z pracy społecznej, szczególnie w TCL i w Tow. chóru św. Cecylii, którego jest długoletnim prezesem.

— (Pożar.) W Gąsiorowie u gospodarza Nowaka wybuchł pożar, który zniszczył stodołę i chlew w narzędziami rolniczymi. Pożar powstał wskutek iskier z komina sąsiedniego domu, które padły na słomą krytą stodołę. Szkody wynoszą 2200 złotych.

Z Pomorza

— **Chełmno.** (Katastrofa.) Dnia 28 ub. mies. zdarzył się na szosie w pobliżu Chełmna nieszczęśliwy wypadek samochodowy. Zona wydawcy „Nadwiślańska” p. Hądzlika odniosła poważne okale-

Śmiertelny wypadek na szosie pod Szamotulami

Wiktor Radziej z Chojna w powiecie szamotulskim wracał w towarzystwie kolegów rowerem z przeglądu poborowych i uległ na szosie Szamotuły—Ostroróg ciężkiemu wypadkowi, w wyniku którego zmarł nazajutrz w szpitalu.

Śp. Radziej, wracając z Szamotul, jechał jako ostatni po lewej stronie szosy. Nadjeżdżający samochód PZ 44208 nie mógł mimo dawania sygnałów zapobiec nieszczęściu, gdyż Radziej w ostatniej chwili zjechał na prawą stronę, wpadając wprost pod koła samochodu. Skutki były fatalne. Radziej uległ połamianiu nóg i rąk, a samochód legł rozbity w rowie. Na miejsce wypadku przybył ksiądz, który udzielił umierającemu ostatnich Sakramentów a nadjeżdżający samochód zabrał nieszczęśliwego do szpitala w Szamotulach. (rc)

Tajemnicze przesyłki

Kto za to płaci?

W dniu 4 maja kilku obywateli w Gnieźnie otrzymało tajemnicze paczki, nadane przez „Związek Strzelecki, Warszawa, Marszałkowska 152/9” z Częstochowy. Obok adresu jest zaznaczone: „zwrotu rzekamy się.”

Każda z paczek zawiera statwę Piłsudskiego, wysokość około 35 cm. Jeden z obdarowanych, donosząc

czenia, Inni pasażerowie wyszli z małymi kontuzjami. Przyczyną wypadku było złamanie się osi.

— (Osobiste.) Na stanowisku starosty powiatu nastąpiła zmiana. P. Ossowski przeniesiony został w stan nieczynny, a nominację na starostę tutejszego otrzymał radca wojewódzki p. Biały z Torunia.

— (Zmiany w duchowieństwie.) Parafia wojskowa w Chełmnie otrzymała nowego duszpasterza. Dotychczasowy kapłan ks. Skrobalak został przeniesiony na inne stanowisko, a na jego miejsce przybył ks. prob. Ryngwelski. (mg.)

— **Chełmża.** (Nowe stowarzyszenie.) Przy wydatnym poparciu oddziału w Toruniu zawiązało się w Chełmży Tow. Krajoznawcze. Przewodniczącym nowego oddziału wybrano ks. prał. Szydlika. (x)

— **Grudziądz.** (Z Rady miejskiej.) — Na ostatnim zebraniu Rady miejskiej w urzęd wprowadzono jako członka magistracki adwokat Sokolnicki, dotychczasowy radny z Klubu Gospodarczego. — Następnie uchwalono wnieść do Kom. Banku Kredytowego w Poznaniu o prolongatę zaciągniętego w tymże banku krótkoterminowego kredytu w kwocie 300 tys. złotych. Zatwierdzono statut spółdzielni fryzjerów, którzy w Grudziądzu urządzają składnicę artykułów i przybory fryzjerskich. W związku z powstającą na gruntach Huntersztynskich kolonią will, uchwalono dla powstałych ulic nazwy i to: Derdowskiego, Ks. Kujota, Łyskowskiego i Kochanowskiego. Nazwy ul. Gelbudzkiej i Pietruszkowej zamieniono na Polną względnie Wąską. Ożywiona debata wywołała sprawę ustalenia godzin handlowych dla kiosków, których ilość stale wzrasta, dając się niemile w znaki kupiectwu. Rada miejska uchwaliła wniosek do starostwa grodzkiego, ażeby w niedzielę i święta kioski otwarte były w godzinach popołudniowych, a w innych dniach do godz. 19. Po przyjęciu do wiadomości bilansu Miejskiej Kasy Oszczędności za rok 1931, który wykazuje 12000 zł czystego zysku, przewodniczący solował zebranie.

— (Fuzja dwóch organizacyj kupieckich.) Dnia 28 bm. w wspólnym zebraniu Koła samodzielnego kupców i Tow. Kupców Detalistów w Grudziądzu, uchwalono połączyć obie organizacje w jedno towarzystwo. Zarząd nowej organizacji kupieckiej wybrano w osobach p. Mażura (prezes), Adama Korzeniewskiego (wiceprezes), Bittnera (sekretarz) i Rozmiarka (skarbnik). Aktualny referat wygłosił prezes związku kupieckiego Tad. Marchlewski. (x)

Z Kaliskiego

— **Kalisz.** (Jubileusz Stow. Robotników Chrześc.) W niedzielę, 15 maja przypada uroczystość 25-lecia Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich „Ognisko”. Uroczystość ta odbędzie się pod protektoratem J. E. ks. biskupa K. Radońskiego. (mk.)

„Harakiri” bezrobotnego

Podczas objazdu rejonu znalazła policja w tych dniach w lesie pod Ludomami bezrobotnego Stanisława Burzyńskiego z Łukowa pow. Obornicki, który w zamiarze samobójczym rozpruł sobie brzuch nożem kieszonkowym. Burzyńskiego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala w Wągrowcu, gdzie następnego dnia zmarł. Przyczyną rozpaczliwego kroku narazie nie ustalono, prawdopodobnie należy się jej dopatrzyć w krytycznym położeniu, w jakim od dłuższego czasu pozostawał. Zmarły nie dawno temu ożenił się i po dwutygodniowym pożyciu małżeńskim opuścił żonę. (Kko)

Zgon weterana z 1863 r.

W tych dniach zmarł w Powidzu jeden z ostatnich już weteranów powstania styczniowego śp. Marcin Chorjan. Zwłoki weterana złożono na cmentarzu parafjalnym. Smutnemu temu obrzędowi towarzyszyły liczne rzesze obywateli. Przy żałobnych dźwiękach marsza Chopina wniesiono trumnę wśród szpaleru prezentujących broń powstańców, na cmentarz. Nad grobem przemówił ks. prob. Gralik, podkreślając ideowy czyn i zasługi zmarłego. Sztandary pochylili się nad grobem, oddział powstańców zaprezentował broń i zwłoki śp. Chorjana spuszczone do mogiły.

— **Leszno.** (Teatr.) Zapowiedział szereg przedstawień w naszym mieście Teatr Narodowy z Poznania ze znanymi wykonawcami ról w sztukach „Roxy”, „Koniec i początek” i „Ich synowa”, które do sztuki tak bardzo podobały się naszej publiczności. W dniu 11 bm. reprezentuje Teatr ostatnią swoją premjerę, świetną krotkowiłę Bohdana Katerwy p. t. „Urwis” z Klarą Sarnecką w roli głównej.

— **Nowemiano n. W.** (Z rady miejskiej.) Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej uchwalono regulamin, dot. prowadzenia ewidencji ruchu ludności, który miastety zawiera bardzo uciążliwe przepisy tak dla zainteresowanych jak i właścicieli domów. Pożatem rozpatrywano wniosek posiadziciela dóbr p. M. Jouanne

DZIAŁ GOSPODARCZY

Zmiana ustawy o opłatach stemplowych

Podwyżki z dniem 18 maja rb.

W Dzienniku Ustaw z dnia 18-go kwietnia 1932 nr. 32 ogłoszono ustawę z dnia 18 marca 1932 roku w sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowych. Ustawa ta wchodzi w życie w dniu 18 maja rb., zawiera ona szereg zmian, z których najważniejsze poniżej przytaczamy.

Podwyższono z 3,00 zł na 5,00 zł zasadniczą stawkę opłat od podań wnoszonych do urzędów państwowych oraz od świadectw wydawanych przez te urzędy. Wyjątek stanowią świadectwa wydawane przez sądy, co do których dotychczasowa stawka w wysokości 3,00 zł nie uległa zmianie; nie uległa również zmianie opłata od załączników do podań, wynosząca 50 gr od każdego załącznika. Podwyższona stawka ma zastosowanie do podań, które wpłyną począwszy od dnia 18 maja rb., nie ma natomiast zastosowania do podań, które wpłyną do dnia 17 maja rb., chociaż zostaną później załatwione.

Opłata od zezwolenia na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji, wynosząca dotychczas 20,00 zł została podwyższona na 40,00 zł.

Wypisy z akt notarialnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe duplikaty dokumentów urzędowych i wyciągi będą podlegały opłacie w wysokości 2,00 zł od każdej strony pełnej lub zaczętej. Dotychczasowa opłata wynosiła 1,00 zł. Odpisy i wyciągi sporządzone i poświadczane przez notariusza będą podlegały po 50 gr od każdej pełnej lub zaczętej strony, zamiast dotychczasowej w kwocie 20 groszy.

Poświadczenia zgodności z pierwotnym wotopisem, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędowo, będą podlegały opłacie od każdej pełnej lub zaczętej strony: 1) w razie poświadczenia przez notariusza — po 50 gr (zamiast dotychczasowych 20 gr), 2) w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy — po 1,00 zł (zamiast dotychczasowych 50 groszy).

Poświadczenia własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy, z wyjątkiem poświadczenia, dokonanego przez notariusza (to jest wolne od opłaty) będzie podlegało jedynie opłacie w wysokości 1,50 zł zamiast dotychczasowej w wysokości 1,00 zł.

Dotychczasowa ustawa zwalnia od opłaty podania o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego, jeżeli dochód jest przeznaczony w całości na cele społeczne, oświatowe lub kulturalne. Uwolnienie to zostało uchylone. Na przyszłość

więc podanie o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego, choćby dochód był przeznaczony w całości na cele społeczne, oświatowe lub kulturalne, będzie podlegało opłacie w wysokości 5,00 zł oraz 50 gr od każdego załącznika. Takiej samej opłacie będzie podlegało i samo zezwolenie na urządzenie tego widowiska lub koncertu publicznego.

Opłata od pełnomocnictwa została podwyższona z 3,00 zł na 5,00 zł. Podwyżka nie dotyczy tych pełnomocnictw, które ograniczają się do upoważnienia w przedmiocie zastępowania przed sądami lub innymi urzędami publicznymi; co do tych pełnomocnictw pozostają w mocy postanowienia dotychczasowe, w szczególności stawki w wysokości 3,00 zł względnie 1,00 zł (przed sądem). Opłata od pełnomocnictw innego rodzaju, za wyjątkiem tych, które są ustawowo wyraźnie uwolnione, będzie wynosiła 5,00 zł n. p.: pełnomocnictwo ogólne (generalne), pełnomocnictwo, upoważniające do zawarcia umowy, upoważniające do zarządu pewnym przedmiotem majątkowym itd.

Nowela zwalnia od opłaty pełnomocnictwo udzielone pracownikom związkowi zawodowemu lub jego funkcjonariuszowi albo pełnomocnictwo udzielone przez taki związek; będzie ono wolne od opłaty, również wówczas, gdy upoważnia do zastępowania członka związku wobec urzędów administracyjnych lub wobec pracodawcy. Na mocy nowego przepisu będą wolne od opłaty pełnomocnictwa wystawiane w postępowaniu, tyczącem się ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych (ubezpieczeń społecznych) — przez ubezpieczonych lub członków ich rodzin.

Opłata od pokwitowań wynosząca dotychczas 20 gr została podwyższona na 25 gr. Zostały jednak zwolnione od opłaty pokwitowania z odbioru czeku, pokwitowania wydane przez bank bankowi oraz pokwitowania wystawione zagranicą.

Na mocy nowego przepisu zostaną zwolnione od opłaty świadectwa wydawane przez urzędy celem przedstawienia ich zakładom ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych (ubezpieczeń społecznych) dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczonych. Jeżeli jednak osoba, posiadająca takie świadectwo, chciała je przedstawić nie instytucji ubezpieczeń społecznych, lecz komu innemu, to powinna przedtem uiszczyć opłatę stemplową. W razie nieuiszczenia opłaty wymierzy urząd skarbowy należną opłatę wraz z podwyżką pięciokrotną.

XI Międzynarodowe Targi Poznańskie

Spirytus

Propagandzie szerokiego spopularyzowania spirytusu do celów oświecenia i opatu służy stoisko Państwowego Monopoli Spirytusowego zorganizowane i kierowane przez p. inż. Bagniewskiego. Wystawiono tam całą kolekcję maszynek spirytusowych zwykłych (knotowych) i trzy odmiany maszynek bezknotowych (gaźnikowych) zagranicznych. Ponadto pokazano 4 egzemplarze nowych maszynek bezknotowych krajowych z palnikiem niezwykle ekonomicznym, opracowanym przez inżynierów P. M. S. na podstawie ściśle naukowych badań i pomiarów laboratoryjnych. Obecnie, po ustaleniu typu, P. M. S. zamówił dwie serie tych maszynek i rzuci je niebawem na rynek po cenie kosztów własnych a o połowę niższej od analogicznych, lecz mniej doskonałych maszynek zagranicznych (ca 10 zł). Tem samym P. M. S. rozwiązał palącą kwestję dla tych gospodarstw domowych, które nie mogą korzystać z gazu. Dalej widzimy na stoisku szereg spirytusowych podgrzewaczy żelazek fryzjerskich, żelazka do prasowania wyrobu krajowego, sterylizatory fryzjerskie a wreszcie ekspozycja bardzo ciekawy, bo restauracyjny aparat „Polekspress” (da parzenia kawy, herbaty itd.) podgrzewany również spirytusem. Część ślany stoiska zajmują tablice statystyczne oraz mapka poglądowa o eksporcie wódek polskich. Jak nas informuje p. inż.

Bagniewski obecnie pracuje się nad stworzeniem typu doskonałej i oszczędnej lampy spirytusowej. Uzupełnieniem stoiska P. M. S. są traktory rolnicze demonstrowane w ruchu na podwórzu Targów, z których jeden pracuje na mieszance benzynowo-spirytusowej („Benzynal” Polminu) a drugi na surówce spirytusowej.

Przemysł budowlany

W dziale budowlanym wysunęto się na pierwszy plan budownictwo betonowe, reprezentowane przez Związek Polskich Fabryk Cementu w Warszawie. Na obszernej i bardzo przejrzysto ułożonej stoisku cały szereg fotografii uwidacznia budowie wzniesione w betonie. Ulotki, broszury i rysunki objaśniają zalety budownictwa betonowego i informują, że beton znajduje zastosowanie do najróżniejszych celów jak budynki, balkony, studnie, chodniki, parkany, pomniki, słupy, rury kanalizacyjne, zbiorniki itd. Pokazano również próbki materiałów i betonów. Jako ekspozycję szczególnie ciekawą wyróżniają się próby cementu Siccifix, dalej Dimabeton i wreszcie Duromit. Cement Siccifix Geleżowskiej Fabryki Portland-Cementu odznacza się tem, że jest nieprzemakalny, wskutek czego używa go się do uszczelniania wilgotnych piwnic przeciwno wodzie gruntowej i innym napływom wody, do wyrobu naczyń i zbiorników betonowych, a nawet do budowy okrętów i pływaków ostrze-

gawczych na morzu Dimabeton, otrzymuje się, dodając do mieszaniny piaskowo-cementowej pewnego stopu wapieniowo-magnezowego, który, działając jak drożdże w ciście, sprawia iż beton staje się porowaty i lekki, dając doskonały materiał izolacyjny. Zastosowanie szybko twardniejącego Dimabetonu ułatwia ponadto i upraszcza pracę. Duromit jest specjalnym preparatem, który służy do utwardzenia powierzchni przy wyrobie betonowej kostki brukowej.

Na stoisku sąsiednim wystawiła firma „Kerament Polski” nasady kominowe betonowe wykonane według systemu „Franka”. Nasady te, dzięki swej pomysłowej konstrukcji bocznych szczelin ukośnych powiększają ciąg w kominie i uniemożliwiają cofanie się dymu i tamsamem zadymienie mieszkań. Nasady te stosuje się z równym powodzeniem do wentylacji odprowadzających lub doprowadzających powietrze.

Artykuły biurowe

W dziale tym, obesanym przez cztery firmy, a mianowicie „Kartowerte” Wien, Nasz Sklep „Urania” S. A. Warszawa, K. Wasilewski i Ska, Warszawa i Zygmunt Gawroński, Poznań, zasługuje na podkreślenie fakt iż ilość zapasowych wkładek o łącznego wyrobu piór wlecznych i ołówków automatycznych. Pióra te marki

„Kawuska” wyrabia K. Wasilewski i Ska w Warszawie. Pióra co do wykonania nie różnią się wcale od renomowanych marek amerykańskich, natomiast różnią się bardzo ceną. Oówek automatyczny „Kawuska” jest swego rodzaju arcydziełem, gdyż posiada dużą ilość zapasowych wkładek i łącznej długości około jednego metra i po zużyciu jednej wkładki zamienia ją automatycznie na nową. Ta sama firma produkująca poza przyborami biurowymi pióra stalowe (około 100 gatunków) i wyroby galaitowe wypuściła ostatnio na rynek nową serię stalówek specjalnych „Rekord” w najwyższym gatunku, mającą wyprzeć z rynku polskiego stalówki angielskie.

Firma Zygmunt Gawroński wystawiła swe znane patentowane kartoteki metalowe obecnie jeszcze udoskonalone pod marką „Konto-Wid”. Kartotekami temi zainteresowała się nawet zagranica i firma finalizuje właśnie bardzo poważną transakcję z Holandją. Będzie to więc nowy polski artykuł eksportowy. Oprócz kartotek na stoisku firmy demonstruje się nowy patentowany zamek Z. A. N., który przy użyciu niewłaściwego klucza samoczynnie alarmuje strzałem ze straszaka i uruchamia dzwonki, w dzisiejszej dobie licznych kradzieży i włamań jest to wynalazek bardzo na czasie.

KRONIKA GOSPODARCZA

Krótkie informacje gospodarcze

— W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 34 z dnia 21 kwietnia r. b. ogłoszona została ustawa karna skarbowa z dnia 18 marca 1932 r.

— Z 22 kwietnia rząd rumuński skasował premie eksportowe dla pszenicy i maki pszennej wywozowej z Rumunii.

— Ruch pasażerski w portach niemieckich w r. 1931 zmalał w stosunku do 1930 r. o 40,6 proc. w wywozie i 14,7 proc. w przywozie pasażerów. Specjalnie sinie spadł przewóz emigrantów, gdyż o 67 proc.

— Ustawa o częściowym moratorium dla długów rolniczych w Estonji weszła w życie w dniu 18 kwietnia r. b.

— Shell Union Corporation (eksploatuje naftę) ogłasza, iż straty poniesione w roku 1931 wyniosły 27 mil. dolarów wobec 5 mil. za rok 1930.

Z KRAJU

(k) Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę kwietnia br. wykazuje zapas złota 574 mil. 314 tys. zł., t. j. o 51 tys. zł. więcej niż w poprzedniej dekadzie. Pieniądze i należności zagraniczne, zaliczone do pokrycia, zmniejszyły się o 10 mil. 571 tys. zł. do sumy 40 mil. 837 tys. zł., natomiast niezaliczone do pokrycia wzrosły o 1 mil. 449 tys. zł. do sumy 117 mil. 290 tys. zł. Portfel weksłowy zwiększył się o 29 mil. 16 tys. zł. i wynosi 632 mil. 897 tys. zł. Pożyczki zastawowe wykazują wzrost o 4 mil. 196 tys. zł. do 117 mil. 33 tys. zł. Inne aktywa wynoszą kwotę 135 mil. 555 tys. zł., t. j. o 1 mil. 588 tys. zł. mniejszą, niż w poprzedniej dekadzie. W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań zmniejszyła się o 63 mil. 738 tys. zł. (129 mil. 197 tys. zł.). Obieg biletów bankowych wzrósł o 89 mil. 925 tys. zł. (1.147 mil. 501 tys. zł.). Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 44,98 proc. (49,98 proc. ponad pokrycie statutowe), pokrycie kruszcowo-walutowe 48,18 proc. (8,18 proc. ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosi 50,05 proc.

(k) Polskie bekony na rynku angielskim. Wobec trwania duńskiego lokautu bekono-owego ceny na polskie bekony stale wra- stają. Tuż przed lokautem duńskim ceny lepszych gatunków bekono-ów polskich wynosiły 44 szylingi ze centnar. Bezośrednio po ogłoszeniu lokautu wzrosły do 50 szylingów, a obecnie wahają się pomiędzy 58 a 60 szyl. za ctn. W kołach fachowych uważają, że i cały przyszły tydzień, nawet gdyby lokaut skończył się w końcu b. tygodnia, będzie rynek angielski dla Danji stracony. Skutkiem czego polskie bekony jeszcze zyskują na cenie. Można przyjąć jednak prawie za pewne, że bekony polskie podniosą się w Londynie o 50 proc. W innych miastach angielskich wzrost ceny jest jeszcze większy n. p. w Manchesterze ceny bekono-ów polskich wzrosły o 60 proc. Eksport polski skorzysta więc conajmniej na cenie. Wątpliwym natomiast jest aby skorzystal na ilości albowiem według otrzymanych wiadomości nie załadowano w tym tygodniu więcej niż w przeszłym.

(k) Bekony norweskie nie poszły do Anglii. Komisja kontroli cen produktów rolnych Norwegii uchwaliła wstrzymać wysyłanie bekono-ów norweskich do W. Brytanji na czas trwania lokautu duńskiego. Bekoniarze norwescy są skartelizowani z bekoniarzami duńskimi. Eksport bekono-ów norweskich do Anglii ustał całkowicie.

(k) Zwiększenie przywozu obuwia. O ile w ub. roku import obuwia trzymał się pomimo szalejącego kryzysu w krajowym przemyśle obuwianym na wysokim poziomie 18.000.000 zł. to statystyka przywozu w pierwszym kwartale b. roku wykazuje znamienny wzrost importu obuwia, który szczególnie silnie się uwydatnia w liczbach ilościowych. Waga przewiezionego w tymże czasie obuwia ze skór i tkanin wzrosła bowiem z 460 kwintali t. j. podwójnych centnarów do 1.200 kwintali, wartość natomiast z 1.900.000 zł. do 2.420.000 zł. Zwiększenie importu nastąpiło pomimo istniejącego zakazu przywozu obuwia naskutek zbyt liberalnie udzielonych kontyngentów, przyznanych w pierwszej linii Czechosłowacji, a następnie też innym państwom (l)

(k) Bank Spółdzielczy właścicieli nieruchomości, spółdz. z nieogr. odpow. w Poznaniu. W dniu 4 maja r. b. odbyło się roczne walne zgromadzenie członków spółdzielni w salce posiedzeń „Strzechy” w Poznaniu. Zebranie zgalił prezes rady nadzorczej, p. dr. Żółtowski, a przewodniczył z wyboru p. Stefan Gaj. Sprawozdanie oraz bilans z rachunkiem zysków i strat przedstawił zebranym p. dyr. Bierowski, zaznaczając, że rok sprawozdawczy był dla instytucji nadzwyczaj ciężki z powodu ogólnego kryzysu gospodarczego Bilans zamyka się po obu stronach sumą 510.285,41 zł. Zebrani przyjęli bilans z rachunkiem zysków i strat i udzielili pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej a straty wynoszące 11.923,82 zł. postanowiono pokryć z funduszu zasobowego. Następnie zebrani uchwaliли przyjęcie statutu w myśl propozycji Patronatu. D. rady nadzorczej wybrano pp.: Gaj, Przesławski, Klatkiewicz, Swinarskiego, Hojpeła, Bożkowskiego i Dworzaczka. Zarząd spoczywa w rękach p. Bierowskiego i Piotrowskiego. (AW)

Z RYNKÓW NABIAŁU

W ciągu ubiegłego tygodnia sprawozdawczego od 29. 4. — 5. 5. 32. dały się odczuć skutki nagłe zaprowadzonych zakazów dowozu masła w Holandji, a w szczególności w Belgii. Kontyngenty opierające się na imporcie ubiegłych lat zmusiły skutkiem tego eksporterów do przeczucia pewnych znacznych ilości masła na rynek angielski. To też ogólna sytuacja zagranica wykazywała tendencję niepewną, do czego przyczyniło się wyczerpanie kontyngentów francuskich.

Rynek niemiecki bez zmian. Również notowanie berlińskie pozostało na dotychczasowym poziomie a więc mk. 113 per 50 kg. franko stacja odbiorcza za I gat., mk. 106 per 50 kg. za II gat., mk. 96 per 50 kg. za III gat. przy stałej tendencji.

Masła bałtyckie notowały 122 — 125 marek loco Berlin oclone.

Rynek angielski spokojny, przeważnie przy lekko zniżkowych cenach.

Rynek krajowy w pierwszej części okresu sprawozdawczego spokojny, stopniowo zaczął się ożywiać. Pod koniec tygodnia znaczne zamówienia przedświąteczne umożliwiły podwyższenie cen.

Cena bekono-ów polskiego zrównała się z holenderskim Na rynku bekono-ów w Londynie notowano dnia 6. 5. oficjalnie w granicach za ctn. w sh: duńskie 64 — 68; holenderskie 63 — 67; polskie 63 — 66; ubój bekono-ów duńskiego wynosił — szwedzkiego 12.000, holenderskiego 24.000, polskiego 20.000, litewskiego 9.000. Na rynku bekono-ów tendencja mocna.

List z Londynu

Londyn bez mgły. — Nadmiar produkcji. Książę Walji podróżuje. — Królowa na wystawie. Zachwiany frak.

(Korespondencja własna).

Londyn, w kwietniu.

Londyn — angielska flegma, krwawy roast-beef, whisky and soda, spleen i wieczna mgła, mgła, mgła. Takie to asocjacje wywołuje podobno słówko „Londyn”. Chce wierzyć na słowo. Bo nie znam słynnej londyńskiej mgły. Szyderstwo losu. Pogoda zawsze jak na zamówienie, powietrze przejrzyste i może dlatego wszyscy w dobrych humorach. Ani śladu spleenu. Raczej wielki spokój, zdrowa, różowa cera, tężyzna.

Jednak i tu, wśród ładu, spokoju i za-
możności coś się popsulo. Wyspa Wielkiej Brytanii, tak szczęśliwie odseparowana od kontynentu, nie może pozostać zamkniętym Edenem. Dolatują tu jęki z dalekich Indji, słychać niespokojne szemranie Europy. Wydawało się to wszystko takie nieistotne, nieważne wobec potęgi i spokoju wielkiego Albjonu. Pracowano, produkowano ze zwykłą systematycznością. Wyprodukowano tyle, że aż zabrakło odbiorców. Zaczęło się psuć. Złoto popłynęło szeroką strugą do Francji. Nie można produkować, gdy nikt nie kupuje; bezrobocie, brak gotówki, t. zw. „kryzys” pojawił się w dumnej, zapatrzonej w siebie Anglii.

Jeszcze chyba nigdy sklepy londyńskie nie były tak bogato zaopatrzone. Szafy, półki uginają się pod ciężarem towarów, a kupujących mało. Blady strach padł na londyńczyków, każdy woli oszczędzać, choć grozi — wszystkie te nagromadzone przedmioty „made in England” nie znajdują odbiorców. Książę Walji jeździł niedawno do Południowej Ameryki na otwarcie wystawy przemysłu angielskiego. Londyńczycy śmieją się, że ich książę zostałby nawet komiwojażerem, byleby zdobyć nowe rynki zbytu. Przedsiębiorczość ta swoją drogą bardzo umacnia jego popularność.

Pierwsza wystawa urządzona była w Londynie w roku 1915 i od tej pory rok rocznie królowa sumiennie zwiędza każda. Wystawy te były coraz to większe, wspólniejsze, a obecna 17-ta z rzędu nie może już się pomieścić w Olimpij. Był to olbrzymi park, obliczony na 10 000 miejsc, przyczem na arenie jednocześnie mogło występować do 600 osób. Obecnie cały gmach przebudowano i na czterech piętach, podzielenych na rejony, wystawiono eksponaty. Na niektórych pawilonach zupełnie niezwykle w Anglii napisy: „Mówi się po francusku”, „Mówi się po niemiecku” — nareszcie przemysł angielski zaczyna liczyć się z innymi krajami.

Kiepskie czasy dają się we znaki nie tylko magazynom. Odczuwa je narówni teatr. Obecnie teatry londyńskie wprowadziły inowację: podczas popołudniowych przedstawień na sali roznoszą gratis herbatę z ciastkami. „Publiczność musi się czuć w teatrze, jak w domu” — oto zasada przedsiębiorczych dyrektorów.

Pierwszorządne restauracje w walce z kryzysem posunęły się nawet do walki z... frakiem. Jak wiadomo w lepszych lokalach londyńskich, panów bezwzględnie obowiązuje strój wieczorowy. Teraz niektóre restauracje otworzyły specjalne salony, w których gość ubrany nawet sportowo może otrzymać te same dania, co klienci wyfraczeni. Jest to pierwszy krok do demokracji. Zresztą coraz więcej można spotkać wyfraczonych gentlemanów w wagonach kolei podziemnej. Najtańsza lokomotywa ciesz się największym powodzeniem. Właściciele taksówek narzekają na ciężkie czasy. Narzekają kupcy, narzekają arystokracja. Jak to wszędzie. Bys.

Głos udręczonych z piekła bolszewickiego

(KAP) Jeden z księży, odprawiających nabożeństwa nadawane przez radjostację wileńską, otrzymał przed kilku dniami list, naturalnie nie drogą pocztową, od nieznanego sobie prawosławnej Rosjanki z Sowiecie. List ten w tłumaczeniu brzmi jak następuje:

„Drogi Ojcie! Piszę pod świeżym wrażeniem pięknego nabożeństwa, które odprawiał przed Cudownym obrazem Matki Najświętszej. Oboje z mężem wysłuchaliśmy tego nabożeństwa na kłęczkach przed naszym aparatem radjowym. Serdecznie Bóg zapłać za modły, któreś, Ojcie, zanosił przed tron Przepięknej Dziewicy. Wiemy, żeś si ęmodlił i za nas, nieszczęśliwych, uciśnionych, prześladowanych, skazanych na śmierć głodową. Wszyszcymy tu głodni, zziębli, obdarci i bosi. Zapędzeni w ślepy zaułek bez wyjścia powolną tu śmiercią umieramy. Co się u nas dzieje, tego żadne pióro opisać nie zdoła. Mąż mój i ja jesteśmy młodzi, mamy dwoje dzieci. Chcemy jeszcze żyć, ale żyć inaczej. Oboje przeciw widzieliśmy i znaliśmy inne życie. Cerkwie u nas wszystkie pozamykane. W domu nie wolno zawiesić obrazów świętych. Żyjemy jak dzikie zwierzęta i musimy milczeć... Żyjemy wszyscy nadzieją na jakiś cud. Wszak jest Bóg w niebie. Wierzę mocno, że On nas wybawi. Ale kiedy? Nie wiem? Nie wiem, czy otrzymasz, Ojcie, ten nasz list, ale jeśli otrzymasz, to pomódl się za nas wszystkich, pomódl się o ratunek dla nas. Piszę po rosyjsku, bo nie umiem po polsku, ale Ojcu któkolwiek przetłumaczy. Pełne szacunku wasze dziećmi duchowne. Nie podpisuję listu tego na-

zwiskiem, gdyż boję się, że gdyby go przeczytano, rozstrzelaliby mnie i męża. Jedno na co sobie pozwalamy i na co oddajemy ostatni grosz — to radio, przez które przysłuchujemy się odgłosem innego życia, znajdujemy chwilowe zapomnienie. Was (Polskę) zawsze słuchamy i krzepimy się nadzieją”.

Komentarzy list ten nie potrzebuje. Każdy widzi, skąd czerpią siły do wytrwania ci nieszczęśliwi. Jakżeż mało powarcia znajduje u nas Kościół Katolicki, który przez pogłębienie i rozszerzenie Akcji Katolickiej usiłuje zabezpieczyć nasz naród przed piekłem, w którym jęczy wielomilionowy naród rosyjski! Popieranie sekciarstwa i występy antykatolickie osobników, zajmujących nieraz wybitne stanowiska, nie przyczynią się napewno do usunięcia niebezpieczeństwa bolszewickiego.

Głos planety Wenus w radjogłośniku

Amerykańskie pisma radjowe podają wiadomość, brzmiącą sensacyjnie, o prętko przetransponowaniu promieni świetlnych, wysyłanych przez planetę Wenus, na wibracje dźwiękowe przy pomocy t. zw. foto-komórki.

Otóż radjostłuchacze amerykańscy usłyszeli pewnego dnia w przerwie pomiędzy zwykłymi audycjami dźwiękowy akord, jakgdyby nastrojonych na wysoki ton skrzypiec. Jak wyjaśnił później speaker radjostacji nowojorskiej, była to „muzyka sfer niebieskich”, t. j. głos planety Wenus.

Na stacji radjoiskrowej zainstalowano aparat, zbudowany według wskazówek prof. Shepparda z nowojorskiego uniwersytetu. Aparat ten przejmował promienie świecącej bardzo jasno w tym okresie planety Wenus, które otrzymywał teleskop obserwatorium astronomicznego. Promienie planetarne przekazane zostały elektrycznej foto-komórce, która zamieniła je na dźwięki, wzmacniane w mikrofonie radjowym. W ten sposób powstał ów wysoki akord, który osiągnął fortissimo natężenia z chwilą zajęcia przez ziemię pozycji leżącej na linii prostopadłej w stosunku do planety.

Z „elektrycznym okiem”, jak nazywają foto-komórę, robiono jeszcze inne eksperymenty: transponowano np. kolory na dźwięki.

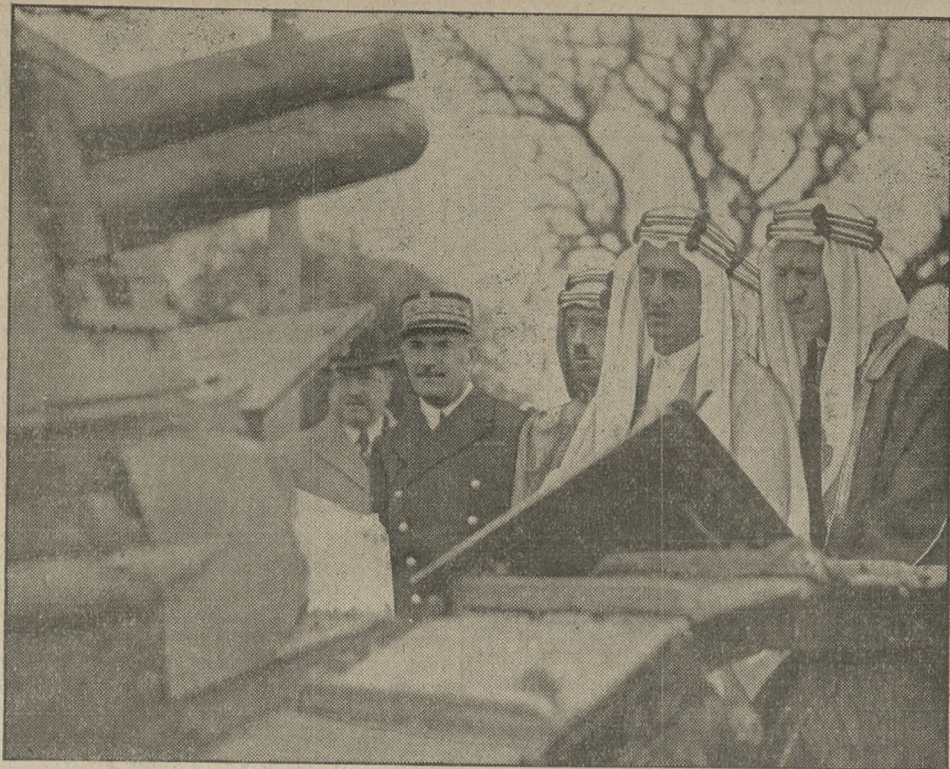
Samosąd wśród ptaków

Samica bociana — podejrzana o niewierność małżeńską — niewinnie stracona.

„Times” donosi z Ankarą o ciekawym wypadku, jaki miał się wydarzyć w pewnej wiosce w Anatolji. Gdy bieżącego roku powrócili bociany, jedna para zajęła dawne swe gniazdo na dachu zabudowań pewnego zamożnego miejscowego gospodarza. Bociany zniosły jaja, wylęły je i gdy przyszło na świat młode pokolenie piskląt, zaczęły je, starym zwyczajem, karmić. Pewnego dnia para bocianów wracała do gniazda, niosąc w dziobach żywność dla młodych, miał jednak zająć ścieżkę karmieniem, zaczęła się zawzięcie kłócić. Po kilku chwilach samiec odleciał i zebrał wszystkie inne bociany z okolicy, powrócił z nimi do gniazda, które zostało skrupulatnie zbadane przez wszystkich przybyszów. Następnie, zostawiając samice samą, wszystkie wzniosły się w górę długim okrzykiem, krzyżując jakby prowadziły ożywione debaty. Po upływie godziny, samiec w towarzystwie dwóch innych bocianów, wysiępiujących widocznie jako świadków, wrócił do gniazda i zadziobił na śmierć samice. Po spełnieniu niebawomego samosądu widziano jak samiec zabrał jedno z młodych piskląt z gniazda i złożył je na ziemi. Można sobie wyobrazić zdumienie obecnych, gdy zauważyli, że piskle nie było bocianem, lecz... indykiem. Samicę zabito za „niewierność” i życiem musiała przepłacić swe rzekome przewinienie. Później wyjaśniono tragedję. Młody chłopak, syn gospodarza na którego domu mieściło się gniazdo bocianie, wdrapał się pewnego dnia do gniazda i w czasie nieobecności ptaków zabrał jedno jajo, zostawiając na jego miejscu jajo indyka. Po przyścisaniu na świat młodych, ojciec-bocian początkowo nic nie zauważył, później jednak, gdy już młode nieco porośły w pierze, spostrzegł, że piskle nie należało do jego rodziny. Stąd też podejrzanie przeciw swej towarzysze, która, choć niewinna, została ukarana śmiercią. S. F.

Odrodzenie się

Jest rzeczą wiadomą, że organizm ludzki pod wpływem odżywiania ulega dość poważnym przeobrażeniom. Lecz i niezależnie od wpływów odżywiania organizm podlega pewnym zmianom a raczej przeobrażeniom, i to w jego poszczególnych organach. Doświadczenia na wielką skalę przeprowadzono w tej mierze w bogato wyposażonym Instytucie Rockefellerowskim w Ameryce. Poddano tam badaniom anatomicznym kilka tysięcy zwierząt, by stwierdzić relacje całości organizmu i jego części, przyczem stwierdzono wahanie relacji poszczególnych organów w stosunku do całości. Gruczoły, owe nadzwyczaj ważne organa ludzkie, w różnych porach roku różne mają rozmiary. Stąd wynika, że działanie ich w rozmaitych czasach zmienia się z przyczyn dotąd niewiadomych. Uwagi godnym jest, że zmiany te powtarzają się periodycznie z wyrazną regularnością. Serce, wątroba, nerki i mózg osiągają największą działalność w

Emir Faysal, bawiący oficjalnie we Francji, brał udział w manewrach tanków lżejszego typu. Na zdjęciu widzimy go (w turbanie pośrodku) jak z zajęciem ogląda jeden z tanków.

czerwcu, najmniejszą w listopadzie. Gruczoły rozwijają najintensywniejszą działalność w lipcu i sierpniu, najsłabszą w listopadzie. Także krew zmienia swoje części składowe. Największą zawartość wapna w krwi daje się stwierdzić w październiku, najmniejszą w lipcu.

Wahania periodyczne w poszczególnych porach roku najsilniej występują u zwierząt, żyjących na wolności i pozostają prawdopodobnie w związku z intensywnością światła słonecznego.

Nie ulega wątpliwości, że zjawiskom tym podlega także człowiek.

Ile ofiar pociągnęły za sobą wojny.

W wyniku wojny siedmioletniej padło na polach bitewnych 554 000 ludzi, podczas wojen po rewolucji francuskiej — 1 400 000 ludzi, podczas wojen napoleońskich — 1 700 000 ludzi, podczas wojny krymskiej — 785 000 ludzi, podczas wojny rosyjsko-japońskiej — 624 000 ludzi, podczas wojny bałkańskiej — 108 000 ludzi, a wreszcie podczas wojny światowej (1914 — 1918) — 18 000 000 ludzi.

Monte Carlo nie wypłaca dywidendy

Po raz pierwszy od zainstalowania ruletki w kasynie Monte Carlo nie wypłacono funkcjonariuszom domu gry dywidendy. Sezon był tak kryzysowy, frekwencja tak słaba, jak zresztą na całej Rivierze, iż zarząd kasyna mógł zarejestrować tylko straty. W latach poprzednich, takich, dywidenda sięgała do 200 proc.

Z dziedziny mody

Gdy się zrobi ciepło...

Zaczął się już sezon wszystkich sportów letnich. Ponieważ połowa pań uprawia sporty naprawdę, a druga połowa udaje, że uprawia, bo sporty są modne, ubranie sportowe obowiązuje wszystkie. Przypnieć się do tego, że nie gramy choćby w tenisa, znaczy zrobić mały krok na spotkanie starości. Chyba, że można zwałić na słabe serce, na ślepa kizkę... Doktor zabronił. Tak, to jeszcze jest tłumaczenie. Ale nie pozatem.

Moda tegoroczna jest tak łaskawa, że nie wprowadziła zmian kardynalnych, któreby nie pozwoliły na noszenie zeszlizowanych sukienki z czeszczy, albo toile de soie. Można ją odświeżyć kolorowym welnianym żakietkiem, który jest prawie nieodzownym dodatkiem do takich sukienek sportowych i bardzo ładnie wykańcza całość, tworząc elegancki komplet na ulicę. Slicznie wyglądają takie żakietki czerwone, zielone, granatowe. Wyłogi czasem ozdobiłone są jasnymi haftowanymi groszkami, żeby nadać specjalne piętno świeżości, bo groszki stanowią ostatni krzyk mody wiosennej. Krzyk ten zresztą słyszaliśmy już parę lat temu: tym razem moda powtórzyła się dziwnie prędko.

Do takiego kompletu pasują bardzo bereciki, wykonane dużym pomponem, opadającym zawiadająco na szyję. Nie trzeba dodawać, że bereciki takie nosi się bardzo na bakier, tak, jak tylko można najbardziej, aby tylko cudem jakimś utrzymały się na głowie. Bardzo elegancko i do szerszego zastosowania są bereciki z cienkiej słomki. Pompon, albo chwasty jedwabne na czubku, albo z boku. Zwykle bereciki sukienne nosi się bez pompona. Beret słomkowy można nosić prawie do wszystkich sukienek przez całe lato, jest więc praktyczny dla osób, nie mogących sobie sprawić więcej, niż jeden kapelusz.

Z nadejściem pierwszych gorących dni staje przed nami aktualna kwestja letniego obuwia. Nogi zaczynają nieświeżość pięć, chodzenie na wysokich obcasach w półbutkach chromowych czy w wet-giennych staje się nie do zniesienia. Wracamy do nieśmiertelnych plecionek, które z różnymi warjantami modne są już chyba od lat dziesięciu — właśnie dlatego, że tak wygodne. W tym roku jednak modne są nie plecionki, a sandaiki na słupkowych,

lub zupełnie niskich obcasach. Przęd ich stanowią dwa skrzyżowane pasy i mały „nos”, zaledwie pokrywający część palców. Doskonale to na upały, ale mniej praktyczne na dnie cokolwiek wilgotne. No, i rujnujące jeśli chodzi o pończochy, które po jednym włożeniu będą zupełnie zakurzone i do niczego. Więcej też nadają się do noszenia na wsi na bosą nogę. W mieście praktyczniejsze będą dawne plecionki, nie stanowiące „ostatniego krzyku”, ale oddające duże usługi w lecie.

W ostatnich modelach letniego obuwia widzimy ogromną różnorodność kolorów: kremowe z brązowym, kremowe z czerwonym, z niebieskim, czarnym. Do każdej sukienki można dobrać odpowiedni kolor, albo wybrać takie, któreby pasowały do koloru dominującego w naszych letnich ubraniach. Anita.

Kącik kosmetyczny „Madeleine”

Pani A.H. Sądząc z listu Pani mam wrażenie, że wysuszyła Pani sobie naskórek nieumiejętnym myciem twarzy. Używanie proszku marmurkowego a la longue często daje takie rezultaty i objawy jakie Pani u siebie zauważyła. Muszę też zwrócić uwagę Pani, że wagi owe występują na skórze od takich czy owych kremów: są one zwykle objawem złego funkcjonowania organizmu bądź to ze strony żołądka, kiszek, lub jajników, bądź są jednym z objawów takich chorób jak anemia, gruźlica, zła przesiana materja i t. d. Pewno, że skóra tłusta naogół kremów nie potrzebuje, w tych jednak wypadkach gdzie zaczynają się objawy marszczenia, wędnięcia, fałdowania skóry, odpowiednio dobrane preparaty stosować należy. W wypadku Pani zaleciłabym zmienić mycie w sposób następujący: zmywać twarz szamkami (doskonale zmywają skórę) lub gelée camphrée wodą gorącą, opłókiwać wodą zimną, tę ostatnią zawsze trzeba stosować po wodzie gorącej, bo hartuje ona skórę i nadaje jej jedności. Po umyciu na noc posmarować miejsca wykazujące tendencję do wiotczenia kożuskiem ze śmietanki, lub dobrego mleka. Żeby się skóra nie łuszczyła można ją też przed umyciem na kwadrans posmarować świeżą jadalną oliwą, lub olejkami ze słodkich migdałów. Rano twarz zmyć w powyższy sposób, i w jeszcze wilgotną skórę wetrzeć troszeczkę kremu beztłuszczowego pod puder, przypudrować. Jestem bezwzględna zwolenniczką używania pudru, wieloletnie doświadczenie przekonało mnie, że skóra umiętnie i dobrym pudrem pokrywana, daleko dłużej zachowuje elastyczność i młodość. Masaż stosowany bodaj od czasu do czasu doskonale zrobiłby Pani i na wagi i na wiotczenie. Stosowany być musi masaż różnego rodzaju i przez bardzo umiejętną rękę. W zakładzie moim odnośnie rozporządzenie co do wypadku Pani wydałam.

P. J. K. z Górnej Wildy. Dziękuję uprzejmie za tyle miłych słów. Może się Pani z całym spokojem poddać zabiegowi barwienia brwi i rzęs. W razie gdyby skóra Pani wykazywała najmniejsze podrażnienie barwić brwi nie należy, i o tem Panią przed zabiegiem uprzedzę. Na kruchoci paznogi proszę używać cytrynę i po każdym użyciu zanurzyć końce palców w rozkranej cytrynie co b. dobrze robi. Paznogie w krótkim czasie staną się różowe i giętkie przestaną się łamać.

Pani Wandzie M. Jedynym radykalnym środkiem na usunięcie włosów z brody jest elektroliza. Wyrwanie spowoduje coraz silniejszy zarost; ten sam efekt daje golenie i wszelkie depilatoria, które poza tem bardzo drażnią skórę, tak delikatną jaką mamy na twarzy. Na jednym seansie można usunąć od 15 do 30 włosów. Czynnion wprawna ręką zabieg elektrolizy jest prawie bezbolesny.

Magdalena Poznańska.

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

Kobieta a obecny kryzys duchowy

Kiedy szalała wielka światowa burza, roznosząc po terenach bojowych śmierć i zniszczenie, ludzono się, że z nastaniem pokoju prędko zablizną się rany i powrócą dawne stosunki gospodarcze. Tymczasem mijają lata za latami, zadając kłam nadziejom i z dnia na dzień przekonuje się ludzkość, że owo wczoraj, które wydawało się nie do zniesienia, lepszym było, niżeli dzisiaj. Co gorsza, w ślad za kryzysem ekonomicznym nastąpił także upadek w dziedzinie ducha — obniżenie ogólnego poziomu moralnego i liberalizm religijny.

Tak samo jednak, jak w przyrodzie istnieje samoobrona, — tak też w społeczeństwach ludzkich wobec niebezpieczeństwa budzi się natychmiastowa reakcja i organizuje obronę zagrożonych dóbr duchowych, czy materialnych. W akcji takiej udział kobiet pierwszorzędnym ma znaczenie.

Kobieta długo uważana była za istotę niższą duchowo od mężczyzny. Dzisiaj w społeczeństwach cywilizowanych zdawna już pogląd ten uznany został jako absurd a główna w tej mierze zasługa przypada chrześcijaństwu.

Kościół katolicki przywracając kobiecie pełnię praw człowieka, okazał nie tylko poczucie sprawiedliwości, ale zarazem mądrą przenikliwość. Pierwszy potrafił ocenić w kobiecie zalety serca i umysłu, zrozumiał, jak wielką znajdzie w niej pomoc i podporę w swej działalności religijnej i obywatelskiej.

A dzisiaj właśnie Kościół pomny dawnych zasług kobiety — matki i obywatelki, zażądał od niej nowych dowodów wierności i poświęcenia ze wzgl. na zagrażające ideałom katolickim niebezpieczeństwo — w duzo rozleglejszym, niż dawniej zakresie. Z ograniczonego koła działalności wystąpić jej każe na szerszą arenę. Poglębić ma kobieta swój światopogląd katolicki, swoją etykę życiową, zaznaczyć silnie współzycie i współdziałanie z Kościołem i na wezwanie obecnego papieża, Piusa XI, wstąpić w szeregi czynnych członków Akcji Katolickiej, dla wprowadzenia życia katolickiego w rodziny i społeczeństwa.

Kobieta posiada z natury nader cenne walory duchowe. Drzemią w niej siły, które potrzeba tylko obudzić i nadać im właściwy kierunek. Głębokie przywiązanie do wiary, siła przekonania religijnego, przy wrodzonej uczuciowości, dzięki której kobieta żyje pełnią życia swego dopiero wtedy, kiedy się dla drugiej istoty ludzkiej lub dla jakiejś idei poświęca, czynią ją do roli bojowniczką o zasady etyki katolickiej szczególnie podatną i odpowiednią. Poza tem jako matka, posiadająca w rodzinie pod względem wychowawczym przeważający wpływ, ona najwięcej jest odpowiedzialna za kierunek duchowy młodego pokolenia. Je-

żeli ten swój autorytet i poczucie odpowiedzialności ztraci, los społeczeństwa nazwać można przesądzonym. Dlatego nader trafnie powiedziano, iż jakie kobiety, takim jest społeczeństwo.

Nietylko zresztą jako katoliczka i matka i nietylko w ramach stosunków rodzinnych oddziaływała kobieta na całokształt życia społecznego, gdyż i poza głębszą sferą duchową nadawała też ton życiu zbiorowemu.

Wobec wielkich zadań i odpowiedzialności za duchowy rozwój społeczeństwa, winna kobieta posiadać odpowiednie do tego przygotowanie. Podstawę dać jej powinny dom rodzinny i szkoła, w całej jednak pełni swoje walory duchowe rozwinąć może dopiero, udzielając się społeczeństwu w szerszym zakresie, do czego ułatwieniem są związki i organizacje. Dzisiaj jest to już utarta forma współzycia ludzkości. Poczucie solidarności weszło już w krew społeczeństw i bez tego normalny bieg spraw ogólnych jest prawie nie do pomyślenia. Kobieta o światopoglądzie katolickim ma zatem drogę otwartą do istniejących już katolickich zrzeszeń.

Niestety, w przeciwieństwie do czasów niewoli, kiedy to wobec wielkiego ucisku narodowościowego, kobiety wielkopolskie poczuwały się do pracy i naogół wszystkie złożyły egzamin dojrzałości, dzisiaj widzi się dużo zubożenia. Dowodzi tego między innymi niechęć do zrzeszania się w organizacjach niezawodowych i mała na zebraniach frekwencja członków, brak zainteresowania dla doniosłych spraw jakie są na nich omawiane. Cały przecież szereg zadań o charakterze religijnym, wychowawczym i charytatywnym, czeka na osoby dobrej woli, któreby im poświęcić mogły czas zbywający od obowiązków rodzinnych i zawodowych a przedewszystkiem — gorące serce. Tymczasem jednak nieliczna garstka poświęconych sprawie osób, przeciążona jest pracą i z trudem podjąć jej może. Wiele projektów, jakże bardzo potrzebujących natychmiastowej realizacji, czeka na lepsze czasy.

Coraz też więcej pożądaną jest współpraca młodszych pokoleń, które pełne zapału dla dobrej sprawy, wnieść do niej może wiele dodatkowych czynników i wiele osiągnąć powodzenia, zwłaszcza w akcji na rzecz zaniedbanej młodzieży, gdzie wiek zbliżony znacznie ułatwia kontakt i zdobywie zaufania. Z radością zresztą stwierdzić można, że wśród młodego świata coraz się większe budzi w tym kierunku zrozumienie i spotyka się nieraz rozczulające wprost dowody zapomnienia o sobie i poświęcenia na usługi potrzebujących czy to moralnej, czy to materialnej pomocy.

St. Ko.

Na wschodzie — alarm!

Rosja Sowiecka, stojąc w przededniu wojny z rozgorączkowaną ostatnimi powodzeniami mandżurskimi Japonją, zupełnie na serio w pełnym tempie nastawia całe swoje życie polityczne, gospodarcze i ekonomiczne do wytworzenia psychiki wojennej wśród swego wyniszczzonego społeczeństwa. O ile można się orientować wedle rzadko przeciekających do nas stamtąd wiadomości, do pewnego stopnia rządowi sowieckiemu się to udaje. — Szczególniej młodzież sowiecką i nową generację kobiet rosyjskich podnieca się do rozprawy z Japonją — dowodem czego mityngi, zjazdy, rezolucje komsomołu i organizacji kobiecych.

Kobiety sposobi się tam masowo do służby wojskowej w wszystkich rodzajach broni. Praca w Osoawiachiemie (organizacji podobnej do naszej LOPP.) wre. Obrona przeciwlotnicza i przeciwgazowa jest dziś zagadnieniem pierwszorzędnego charakteru. — W ogólnym podnieceniu tworzą się nietylko kobiece oddziały strzeleckie, łączności, radjo itp., ale przedewszystkiem drużyny ratowniczych, przeciwiperytowych — odkażających, obserwacyjno-alarmowych, bezpieczeństwa itd.

Sądząc z naprężenia stosunków sowiecko-japońskich, cała ta trąska w Sowietach o przygotowanie silnej

obrony nie jest pozbawiona cech słuszności.

Dla nas wartoby stąd jednakże również wyprowadzić pewien logiczny wniosek, a mianowicie iż wśród naszego społeczeństwa, a kobiet w szczególności, troska o przygotowanie przyszłej obrony przed niebezpieczeństwem lotniczo-chemicznym stanowczo zamało miejsca zajmuje. Dlaczego tak jest niewiadomo, gdyż uzasadnionego usprawiedliwienia na to znaleźć w żaden sposób się nie da. Tu i owdzie sporadyczne odruchy niektórych stowarzyszeń kobiecych w Wielkopolsce nie mogą wystarczyć za olbrzymią masę polskich kobiet, które do kwestyj tych są zupełnie obojętne. Na wypadek wojny mężczyzna-żywiiciel, mężczyzna głowa domu i opiekun, znajduje się w szeregu umundurowanych obrońców kraju, bądź przy swym warsztacie pracy. W domu zostanie kobieta! Obrona najbliższych, na jej będzie leżeć barkach. Chcąc choćby by obrona była skuteczną i gwarantującą tylko minimum powodzenia musi być oparta na poprzędnie zdobytych gruntownych wiadomościach. Nie wątpię, że na wypadek nieprzyjacielskiego nalotu i ataku truciźnami chemicznymi na nasze miasta, matki gotowe będą położyć w ofierze własne życia w obronie swych dzieci, coż kiedy nawet i ta ofiara wiedzy będzie bezużyteczną! Czyż nie łatwiej i nie rozsądniej byłoby dziś

już pomyśleć o tem i zamiast później dawać ofiary z życia molochowi wojny? Dziś trzeba dawać na obronę Ojczyzny ofiarę z własnego zainteresowania i drobnego gr. sza do przygotowania podstaw na odparcie najazdu na nasze ziemie.

Kobiety polskich miast i wsi winny jednoczyć się w kołach Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, żądać od niej pouczeń, jak najszerzego uświadomienia i zapoznania ich z charakterem groźącego niebezpieczeństwa, by zarówno przez poznanie sposobów i okoliczności napadu, zrozumieć, poznać i umieć zastosować z całym zasobem zimnej krwi, hartu i dyscypliny środki skutecznej obrony. — Wszystko to dyktuje instynkt samozachowawczy i pragnienie zachowania w zdrowiu i przy życiu najbliższych.

Kobiety muszą pamiętać, że w przygotowaniu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej wyzyskany czas pokoju jest naszym sprzymierzeńcem, lekkomyślnie stracony natomiast podwaja siły przeciwnika i staje się nieublaganym wrogiem!

Wobec wojny przyszłości i związanej z nią obrony kobieta stoi wobec zagadnień niezmiernie doniosłych dla ogółu i musi pamiętać, że od rychłego i wytrwałego rozwiązania przez nią tych problemów, zależy przyszłość nas wszystkich!

Aka.

Biblioteka Wychowania Przedszkolnego

Zwracamy uwagę Szanownych Czytelniczek naszych na pożyteczne wydawnictwo, które pod powyższym tytułem od 9 lat ukazuje się w Poznaniu u św. Wojciecha pod redakcją p. Drowej Stefani Posadzowej.

Wczesne dzieciństwo stało się w ostatnich latach przedmiotem niezwykłego zainteresowania. Uznano, że trzeba dziecku już w tym okresie dawać nie tylko dozór ale i umiejętny kierunek. Zrozumiano, że społeczeństwo kulturalne nie może do tego dopuścić, aby dzieci ludu chowały się na ulicy, na podwórku lub pod opieką przygodnej filantropji, ale, że należy je oddać w ręce fachowo wyszkolonym wychowawczyńm.

Okres wczesnego dzieciństwa posiada dziś obfitą literaturę we wszystkich językach narodów cywilizowanych. Nie mało z tej literatury zagranicznej przetłumaczono na polski język, że wspomnimy tylko Marje Montessori, Józefa Fanciulli'ego, Jana Piageta, Decroly'ego, Zienkowskiego, Hessena i t. d. Jan Jakób Rousseau, którego Emil tak przemożny wpływ wywarł na nowe pojęcia o dziecku, ukazuje się w przekładzie polskim Wacława Husarskiego.

Godna uwagi, że Polacy od dawna mieli zrozumienie dla tych zagadnień, a nasza literatura o dziecku jest bardzo bogata. Jędrzej Śniadecki, Tomasz Dziekoński, Bronisław Trentowski, August Cieszkowski, Stanisław Jachowicz, a jednocześnie liczne autorki polskie, matki lub wychowawczynie, poświęcają swe pióra wczesniejszemu dzieciństwu: Klementyna z Tańskich Hofmanowa, Narcyza Zmichowska, Karolina Wojnarowska, Karolina i Anna Nakwaskie, Lucyna Mieroszewska, Paulina Krakowowa, Zofja Kowerska, Jadwiga Zamojska i wiele innych.

Te tradycje narodowe w wychowaniu przedszkolnym odświeża wyżej wspomniana Biblioteka p. Posadzowej. Dotychczas wyszło 10 tomików, których tytuły wymieniamy:

- 1) Pierwsze śpiewki dla małych dzieci.
- 2) Piosnki dla dzieci Teofila Lenartowicza.
- 3) Gry ruchowe dla małych dzieci.
- 4) Z metodyki wychowania przedszkolnego.
- 5) Pierwsze opowiadania historyczne dla małych dzieci.
- 6) Legendy i obrazki historyczne dla małych dzieci.
- 7) i 8) Wiersze i Bajki Stanisława Jachowicza.
- 9) Instrukcje dla ochraniarek.
- 10) Pan Jezus i dzieci.

Każda matka, która się trudzi w ciężkiej pracy nad formowaniem serc dzieciąt, znajdzie w tem wydawnictwie umiejętną i wytrawną radę na długoletniem doświadczeniu opartą, a idącą krok w krok z postępem nauki współczesnej i tradycją polską.

P. Drowa Posadzowa, znana jako organizatorka ochronek dla biednych dzieci na przedmieściach Poznania, założyła niedawno ogródek dziecięcy dla rodzin inteligencji polskiej przy ulicy Spornej 15, na którą to instytucję zwracamy również uwagę młodych matek.

HELENA PODURGIELOWA.

Kobieta inteligentna wobec walki z alkoholizmem

Walka z alkoholizmem należy wogóle do tych walk, w których nie można spodziewać się zwycięstwa bez udziału kobiet inteligentnych. Zwyczajnie towarzyskie, które stanowią pierwszą szkołę i główną przyczynę alkoholizmu, niepodobna zreformować bez współdziałania gospodyń domu. Praca oświatowo-wychowawcza nad młodzieżą szkolną wyda w dziedzinie trzeźwości owoce pożądane tylko wtedy, jeśli rodzice, a przynajmniej matka, poprze roztropnie i szczerze usiłowania szkoły i zaszczepi w swe dzieci ducha panowania nad sobą w imię wyższych ideałów religijnych i narodowych. Jeśli dzisiaj uratujemy młodzież, jutro uratowany będzie cały naród.

Zagranicą kobiety inteligentne już dość dawno zrozumiały swe zadania wielkie w stosunku do plagi alkoholowej. Amerykanki postarały się o nauczanie obowiązkowe w szkołach; Angielki, Szwedki, Francuzki kierują umiejętnie gospodami bezalkoholowymi lub tworzą automaty mleczne, ogniska dla marynarzy, wystawy przeciwalkoholowe, kolportaż ulotek i druków; Dunki i Niemki otaczają rozumną opieką alkoholików i ich rodziny; Belgijki nie lekają się pracy nad więźniami, którzy tak często pokutują za czyn, popełniane w stanie nietrzeźwości; Szwajcarki ostatnio dużo uwagi poświęcają wytworzeniu owocowych soków bezalkoholowych.

Przyznać trzeba, iż przed wojną Polki zwłaszcza w Małopolsce rąco zabrały się do pracy oświatowo-wychowawczej i społecznej. Warto przypomnieć Konopnicką, Wodziełkównę, Jarecką, Bruchnańską i inne. Po wojnie kobiety-postanki wyróżniły się niejednokrotnie stanowczością w walce o dobre ustawodawstwo przeciwalkoholowe np. Moczyłowska, Sokolnicka, Puzynianka i inne. Jednakże były to poczynania przygodne i dorywcze. Systematycznej pracy było mało. Jedyne Gostyni, Warszawa, a ostatnio także Poznań zdołały stworzyć zespoły kobiet z inteligencji gotowych do pracy społeczno-oświatowej i ratunkowej. Zyczychy należało, aby jak najwięcej pań, którym inne obowiązki domowe i społeczne czasu nie absorbują, stanęło pod sztandar walki o trzeźwość narodu.

Specjalne zebrania miesięczne ułatwiają poznanie głębsze tego obszernego zagadnienia, utwierdzają na drodze obranej, wskazują metody pracy, wypróbowane za granicą i w kraju. — Pracą partyzancką, bez specjalizacji, nigdy nie zdoła zrównoważyć pracy zorganizowanej, tak niezbędnej szczególnie w tej dziedzinie. Trojaśki cel ruchu przeciwalkoholowego t. j. reforma poglądów, zwyczajów towarzyskich i gospód publicznych, a dalej opieka nad alkoholikami i ich dziećmi stwarzają tyle możliwości pracy i wymagają tak różnorodkiej, a długoletniej i żmudnej pracy, że starczy pracy aż nadto dla wszystkich pań dobrej woli. Ponieważ zaś walka z alkoholizmem nosi wybitne cechy ruchu odrodzenia moralnego, stąd jest ona u nas oparta o światopogląd chrześcijański i tworzy nawet część składową akcji katolickiej.

Przewodniczącą Katolickiego Koła Abstynentek w Poznaniu jest p. dr. Kruppiak-Bartkowska (ulica Kraszewskiego 11, nr. tel. 67-69), sekretarką jest p. Marja Wojtkowska (Rybaki 18). Także Składnica Abstynencka przy Al. Marcinkowskiego 26 służy dalszemi informacjami. Najbliższe zebranie Koła odbędzie się w środę 11 maja o godzinie 20 w Składnicy Abstynenckiej przy Al. Marcinkowskiego 26, II dom ogrodowy, I piętro. Wykład wygłosi p. inż. Dam. Jerzy Tilgner, technolog żywnościowy, na temat: Nowoczesne zapatrywania na owoce i warzywa. — (Pogadanka dyskusyjna).

Dlaczego w Poznaniu brak kościołów

Na przedmieściach naszego miasta odczuwa się od kilkunastu lat dotkliwy brak kościołów. Kilka przyczyn składa się na to zjawisko. Przede wszystkim rozbudowa miasta na zewnątrz sprawiła, że w przeciągu niespełna 30 lat ostatnich na terenie Jeżyc i Łazarza zaszły bardzo poważne zmiany. Obie parafie te powstały jako przedmiejskie w swoim czasie, zrosły się dziś już prosto z resztą miasta. Rozwojowi Łazarza i Jeżyc sprzyjało posunięcie na zewnątrz t. zw. rejonu fortecznego, którego przepisy uniemożliwiały wznoszenie trwałych budowli i krępowały planową rozbudowę. Nie zamierzamy tego przejawu w szczegółach swych niewątpliwie bardzo ciekawego omawiać dokładnie, gdyż przekraczałoby to znacznie ramy dziennikarskiego artykułu. Wystarczy jako przykład, że na ulicy Kościelnej tuż przed kościołem na Jeżycach szła linia rejonu fortecznego. — Podobnie wstrzymywały wspomniane przepisy rozwój Łazarza.

Zniesienie przepisów rejonowych wpłynęło już przed wojną decydująco na rozwój budowlany obu przedmieść ówczesnych. Miasto rozbudowało się na zachód, a liczba ludności wzrosła kilkakrotnie. Obecnie księża proboszczowie parafii łazarskiej i jeżyckiej, sprawują opiekę duszpasterską nad liczbą około 80 000 dusz. Cyfra ta obrazuje może najlepiej, jak olbrzymie są zadania rzadców parafii wspomnianych dzielnic.

Nietylko jednak rozbudowa wspomnianych dzielnic jest przyczyną. Była to jedna przyczyna. A inna?

Oswobodzenie naszej ojczyzny wpłynęło bardzo wydatnie na przyrost ludności katolickiej na Łazarzu i Jeżycach. Wystarczy przypomnieć, że ulice Kolejowa, Matejki, Wyspiańskiego częściowo, a także Śniadeckich na Łazarzu — ulice Jasna, Słowackiego, Krasińskiego i Mickiewicza na Jeżycach, były ulicami wybitnie urzędni-

czymi. Mieszkali tam przeważnie urzędnicy Niemcy i prawie wyłącznie protestanci. Spolszczenie miasta Poznania zmiotło protestancką urzędniczkę pruską, a miejsce jej zajęła ludność polska i katolicka. Wrócili repatrijanci z przymusowego wychodźstwa w Niemczech, a w szczególności z Westfalii, Nadrenji i Berlina. Miejsce urzędników pruskich zajęli jeszcze ponadto urzędnicy Polacy z innych dzielnic Polski. Była to nagła przemiana w obliczu wyznaniowym dzielnicy Łazarza i Jeżyc. Jako nieme świadki ówczesnych stosunków widnieją tylko puste zbory protestantów.

Jeżeli wspomnimy jeszcze o wpływie ze wsi do miasta Poznania i naturalnym przyroście ludności, to wyczerpiemy zdaje się wszystkie najpoważniejsze przyczyny wzrostu liczby parafian katolickich na Jeżycach i Łazarzu. Temsamem z łatwością też zrozumiemy powody przepełnienia wspomnianych obu parafii. Rozrośnięcie się obu dzielnic spowodowało poważne utrudnienia w pracy duszpasterskiej i postawiło miejscowych proboszczów w obliczu nowych zadań. W świątyniach podczas nabożeństw świątecznych i niedzielnych panuje przepełnienie, a szukanie środków zaradczych należy do najpoważniejszych trosk tak księży proboszczów administrujących wspomnianymi parafiami jak i również wyższych władz duchownych.

Należy podkreślić, że w kościołach śródmieścia, mimo iż w kilku świątyniach centrum miasta obserwujemy w dni świąteczne duże przepełnienie, niema sytuacji niewątpliwie tak bardzo kłopotliwej. Co niedzielę i święta zauważyć można ciekawy objaw, że parafianie wspomnianych dwu dzielnic wyjeżdżają na nabożeństwa do świątyni w centrum miasta. Są to objawy, wymagające poważniejszego zastanowienia się nad ich przyczynami. (kl)

Seminarjum Zagraniczne w Poznaniu

Seminarjum Zagraniczne, zorganizowane w ramach zakonnego zgromadzenia, ma na celu przygotowanie fachowe zastępy duszpasterzy dla rodaków naszych żyjących poza granicami Polski. Po odbyciu rocznym nowicjacie członkowie zobowiązani są słubami do pozostania w Zgromadzeniu do końca życia. Nastąpią potem pięcioletnie studia filozoficzno-teologiczne oraz studia fachowe. Po dwuletniej praktyce w kraju wyjadą młodzi duszpasterze zagranicę i to do tego kraju, który jako teren swej działalności dozwolnie sobie obiorą.

Praca duszpasterska na wychodźstwie wymaga prawdziwego ducha apostołskiego, dużo idealizmu kapłańskiego oraz umiłowania dusz sobie powierzonych. Jest to twarda służba frontowa, której sprostać potrafią jedynie ci, którzy do tej służby niezawodnie mają powołanie.

Seminarjum Zagraniczne przyjmuje jako kandydatów na duszpasterzy: 1) absolwentów gimnazjów ze świadectwem dojrzałości oraz studentów uniwersytetu, 2) kleryków seminarjów duchownych za pozwoleniem miejscowego Ordynariusza, 3) młodych kapłanów również za pozwoleniem i polecen-

niem miejscowego Ordynariusza i to tylko tych, którzy posiadają świadectwo dojrzałości.

Duszpasterz zagranicą, oddalony od swych konfratrów o kilkanaście nieraz mil, czuje się osamotniony i nieraz zbyt obciążony pracą, zwłaszcza, jeśli chodzi o rozległe bardzo parafie. Znajdzie on przeto w bracie zakonnym towarzysza swej samotności oraz w pracy parafialnej wzorowego pomocnika.

Dlatego przyjmuje się również młodzieńców, którzy jako bracia zakonnicy zamierzają się poświęcić wzniosłej służbie Bożej. Po trzyletniej próbie w postulacie i nowicjacie wyruszą oni jako bracia pomocnicy zagranicę razem z duszpasterzami.

Pierwszeństwo mają ci, którzy umieją grać na organach lub posiadają taki zawód, który im w przyszłości przydać się może. Poza tym muszą mieć przynajmniej świadectwo ukończonej siedmioklasowej szkoły powszechnej oraz wiek nie mniej 16 lat.

Nowicjaci dla kandydatów na kapłanów i braci pomocników rozpocznie się we wrześniu b. r.

Wnioski o przyjęcie z dołączeniem świadectw oraz poleceń ze strony księży konfratrów i proboszczów należy kierować do kancelarii Prymasa Polski w Poznaniu.

Zjazd delegatów Związku Drogerzystów

W dzień Wniebowstąpienia Pańskiego odbył się w Poznaniu w sali Domu Kupiectwa Polskiego doroczny zjazd delegatów Zw. Drogerzystów. Zgromadzonych delegatów, gości oraz przedstawicieli władz i prasy powitał prezes Związku p. W. Gładysz. Po wniesieniu okrzyku na cześć Rzeczypospolitej, wygłosili przemówienia z życzeniami owocnych obrad pp. Zakowski, mag. Łukaszewicz i Jakubowski.

P. Gadebusch jako sekretarz generalny przedkłada obszernie sprawozdanie, ilustrujące działalność związku. Z całokształtu referatu sprawozdawczego wynikało, że rok sprawozdawczy Zw. Drogerzystów był dla rozwoju tegoż mimo kryzysu gospodarczego tak samo pomyślny, jak i poprzedni. Władze związku występowały skutecznie i energicznie w obronie interesów branży drogerijnej zagrożonej w swem istnieniu przez projekt ustawy aptekarskiej, oraz różne niekorzystne rozporządzenia. W roku sprawozdawczym

odbyło się zebranie zarządu 29, komitetu wykonawczego z decernatu szkolnego 7, jedno roczne walne delegatów w Katowicach, jedno nadzwyczajne w Bydgoszczy oraz ogólny zjazd drogerzystów w Gdyni. W roku sprawozdawczym przyjęto do związku 65 nowych członków. Ogólna liczba członków w Związku wynosi 640. Związek należy do międzynarodowej organizacji w Bazylei oraz do Zw. Obrony Przemysłu Polskiego i Polskiego Komitetu Zielarskiego w Warszawie itd. Spójność związku jest dobra, chociaż trzeba dużo starań, aby ją nadal utrzymać. Jeżeli chodzi o obwód I. poznański, to okazuje on największą żywotność i spełnia w zupełności swoje zadanie. Zebrania odbywają się regularnie, cieszą się dużą frekwencją, wygłaszane bywają na nich aktualne referaty i odczyty.

Z sprawozdania kasy pośmiertnej, którą zarządza p. L. Kasprzyc, dowiadujemy się, że dochód pokrywa się z rozchodem sumą 11.615,21 zł. Kasa

pośmiertna istniejąca od 5 lat wypłaca dotąd 17.500 zł.

O stanie kasy głównego zarządu referował skarbnik, p. W. Wojciechowski. Dochód i rozchód balansuje się w sumie 24.807,06 zł. Saldo w gotówce wynosi 3.373,36 zł.

W dyskusji nad sprawozdaniami zabierali głos pp.: Wartenberg — Ostrów, Hańczewski, Klimecki, Antoszkiewicz, Jańczewski, Machalla i inni. Poruszono m. in. sprawę ziół leczniczych oraz ich hodowlę. Na wniosek komisji rewizyjnej w osobie p. B. Horeziaka, udzielono zarządowi jednoznacznie pokwitowania. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: Duberta i Kurczewskiego.

Przystąpiono do uroczystego momentu, mianowicie do uczczenia zasług skarbnika p. Wojciechowskiego, który od 15 lat spełnia swój odpowiedzialny i trudny urząd. Zebrani w dowód uznania zamianowali p. Wojciechowskiego honorowym członkiem, oraz wręczono mu piękny dyplom.

Sprawozdanie z Decernatu Szkolnego przedłożył prof. Czachowski. Decernatowi podlegają wszystkie sprawy szkolnictwa zawodowego tej organizacji, komisje szkolne, i szkoły drogerijne w Poznaniu, Krotoszynie, Katowicach i Grudziądzu.

Przełożone przez p. Gadebusza poniższe rezolucje przyjęto jednoznacznie. Brzmia one:

I.
„Zebrani na dorocznym Zjeździe Delegatów Zw. Drogerzystów Rzpl. Polskiej w Poznaniu drogerzyści z wszystkich dziel-

nic Polski, uchwalają prosić P. T. Ministerstwo o wstrzymanie wydania rozporządzenia o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych, gdyż rozporządzenie takie, przeciwko któremu wypowiedziały się już wszystkie organizacje przemysłowo - kupieckie, uniemożliwiłoby w wysokim stopniu prawidłowy rozwój handlu perfumeryjno - kosmetycznego. W całej pełni popieramy memoriał złożony w tej sprawie przez Zarząd Główny Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej w dniu 2 marca 1932 r.“

II.

„Podług notatek prasowych, miał być projekt ustawy aptekarskiej przedmiotem konferencji międzyministerjalnej w ostatnich dniach. Wobec tego, że równocześnie nic nie słychać o projekcie ustawy drogistowskiej, który został złożony przez delegację Związku Drogerzystów Rzpl. Polskiej 14 sierpnia 1931, są sfery drogistowskie w wysokim stopniu zaniepokojone tym stanem rzeczy i proszą delegacji z całej Polski zebrani na dorocznym Zjeździe Związku Drogerzystów Rzpl. Polskiej w Poznaniu w dniu 5 maja 1932 P. T. Ministerstwo o wstrzymanie projektu ustawy aptekarskiej aż do czasu uzgodnienia go z projektem ustawy drogistowskiej.“

Paragrafy 3, 4, 5, 58 i 98 projektu ustawy aptekarskiej w wysokim stopniu uniemożliwiłyby prawidłowy rozwój zawodu drogistowskiego, z tego powodu już od szeregu lat domaga się Związek Drogerzystów Rzpl. Polskiej zmian brzmienia powyższych paragrafów, lecz dotąd bezskutecznie.“

Po omówieniu sprawy stypendjum im. śp. T. Neymana, komunikatach zarządu i wolnych głosach, zamknięto obrady. (z)

Skandaliczny wyzysk właścicieli kin przez dostawców filmów zagranicznych

Z obrad walnego zebrania właścicieli kin — Ile płaci się za filmy zagraniczne — Rezolucja w sprawie obciążeń podatkowych.

W uzupełnieniu naszego sprawozdania z rocznego walnego zebrania właścicieli kin na woj. poznańskie i pomorskie podać należy, iż najważniejszym punktem obrad była sprawa cen za filmy. Ceny te są, zwłaszcza jeśli chodzi o filmy zagraniczne, wręcz fantastyczne. Społeczeństwo nie wie, że za prawo wyświetlenia filmu płacić trzeba często do 36 tysięcy zł. co równa się niejednokrotnie całkowitemu obrotowi, osiągniętemu z ich wyświetlenia.

Stanowisko swoje w tej sprawie właściciele kin określili w rezolucji, która stwierdza:

„1) że cały szereg biur filmowych, będących ekspozyturami zagranicznymi, prowadzi rujnującą gospodarkę w stosunku do kin i doprowadza je do ostatecznej ruiny finansowej;

„2) że obecnie pobierane ceny za filmy przez niektóre biura są tak horendalnie wysokie i nieuzasadnione, że w konsekwencji doprowadzają kina do upadku;

„3) że arbitralne postępowanie niektórych biur filmowych i jednostronny sąd dostawców filmowych, stosowany dotychczas, nie może być nadal tolerowany, jako sprzeczny z dobrami obywateli kupieckimi i obowiązującymi prawami handlowymi;

„4) że istniejące umowy wynajmu filmów, ustanawiane jednostronnie przez dostawców, przeczą zupełnie prawom handlowym, przesadzając słuszną sprawę z góry na niekorzyść kina.

„Wobec powyższego Walne Zebranie postanawia aż do zupełnego przeprowadzenia swych postulatów:

„1) wszcząć szeroką akcję, zmierzającą do zawarcia odpowiedniej konwencji z dostawcami filmów, któraby unormowała stosunki handlowe na równych prawach i byłaby zgodna z istniejącymi dobrami obywateli i prawami handlowymi;

„2) w razie odmownego stanowiska ze strony biur filmowych wszcząć szeroką akcję na terenie sfer rządowych i przemysłu kinowego, celem unormowania tych spraw;

„3) zwrócić się do związku zrzeszeń z prośbą o wszczęcie odpowiedniej pertraktacji, celem zawarcia wspomnianej już konwencji.“

W sprawach podatkowych uchwalono rezolucję, która stwierdza m. in.:

„że w obecnej dobie największego kryzysu, kiedy kina stoją na brzegu ruiny finansowej, nie można nakładać na nie nowych ciężarów, gdyż i tak już obciążone są niewiarogodnie wprost wysokimi podatkami i ciężarami socjalnymi, niespotykanymi w żadnej innej gałęzi gospodarczej;

„że jednym z najgroźniejszych ob-

ciążeń, rujnujących kina i cały przemysł filmowy w Polsce, jest podatek widowiskowy, który został narzucony kinom w dobie inflacji, kiedy wysokość jego przy ciągłym spadku wartości pieniądza nie odgrywała roli;

„że frekwencja w kinach ściśle związana jest z ceną biletów wejścia i że nakładane podatki na bilety pozornie tylko obciążają nabywców, faktycznie zaś ciężary te ponosi kino, gdyż przez zmniejszenie się frekwencji obniża się obrót, a więc mylnie jest twierdzenie władz samorządowych, że można bilety obciążać dalszemi podatkami.“ (z)

Nieudała impreza

„Orędownik Wielkopolski“ pisze:

Pan inżynier Namysł — zwołał na dzień 5 maja swój „zjazd rzemiosła“. Nic w tem dziwnego, każdemu wolno przecież na mocy obowiązujących ustaw zwoływać zebrania, zjazdy czy coś podobnego. Nie wolno tylko — takie jest przynajmniej nasze zdanie — uczciwego rzemieślnika, a co więcej nawet — władz takich czy innych, tumanić i w błąd wprowadzać.

Odbył się ongiś — w wrześniu 1929 roku — naprawdę pożytny zjazd rzemiosła z całej Polski. W pochodzie z kościoła farnego, zapieńskiego podczas nabożeństwa po same brzegi — bo delegaci stali nawet na ulicy przez kościołem, brało udział przeszło 120 (sto-dwadzieścia!) sztandarów cechowych i towarzystw rzemieślniczych. A przecież jak wiemy — zjazd ówczesny pewne koła „zbojkotowały“ jako zjazd partyjno-polityczny.“

Jak było na „zjeździe“ p. Namysła? Sztandarów wzięło udział aż — 6 (wyróżnie szesć!) w pochodzie. Sala wypełniła się niezupełnie w połowie, a w prezydium „zjazdu“ zasiadali pp. senator Wiechowicz, postowie Idzikowski i Snopczyński wszyscy z Warszawy. dalej znany sanator i prezes Izby Krawkowskiej p. Wolny, z rzemiosła poznańskiego zaś p. wicepr. Izby bydgoskiej Zakrzewski, poseł adwokat Jeszke.

W „zjeździe“ brało udział również kilkudziesięciu rzemieślników, których udekorowano orderami „za długoletnią, ofiarną pracę dla dobra gospodarki narodowej (!) i rzemiosła“.

Jakby przedstawiał się ten „zjazd“ namysłowy, gdyby zabrakło tych „kilkudziesięciu“ udekorowanych?

I tak „zjazd“, mają „niektórzy ludzie odwagę nazywać „potężnym“, „imponującym“, gdy tymczasem — był to sobie tylko „zjeździł“ kilkudziesięciu sanatorów, w połowie udekorowanych orderami! Na cóż więc blaga?

Z życia inwalidów wojennych

Zarząd wojewódzki Inwalidów Wojennych na Wielkopolskę nadał nam obszernie sprawozdanie, z którego podajemy — najważniejsze dane: Okręg Wielkopolski Związku Inwalidów liczył w okresie sprawozdawczym (1931) 23 681 zarejestrowanych członków, do czego dochodzi około 3 000 członków nadzwyczajnych, t. j. inwalidów wojskowych i osób, ubiegających się o zaopatrzenie, nie posiadających jednak w pełni praw inwalidzkich. Organizacyjnie przynależą one ponad 26 000 osób do 5-ciu Kół Okręgowych, 27 Kół Powiatowych, 34 Kół Miejskowych i 139 Grup Związkowych.

Na czele Okręgu Wojew. w okresie sprawozdawczym stali pp. L. Stacheci przewodniczący, St. Mechliński zastępca, Szczepan Kolasa skarbnik. St. Organiściak sekretarz oraz nasi członkowie Woźniak i Szulczyński.

W okresie sprawozdawczym odbyło 21 posiedzeń zarządu, 8 posiedzeń Komisji Rew. i 4 posiedzeń Rady Wojewódzkiej.

Z zakresu pracy organizacyjnej podkreślić należy szeroko zakrojoną pomoc finansową dla ogniw i członków Związku. W zrozumieniu trudnych warunków gospodarczych i nędzy w domach bezrobotnych ofiar wojny, Zarząd znalazłszy pełne zrozumienie u członków Rady Wojew., wyasygnował na zapomogi dla bezrobotnych inwalidów i wdów oraz inne cele społeczne w r. 1931 kwotę 21 341,85 zł, osobno zaś na kolonję letnią dla dzieci inwalidów i wdów wojennych w Czarnkowie 5 364,73 zł, na pomoc lekarską 800,00 zł, na pomoc prawną 1 920,00 zł, razem 29 426,48 zł. Do sumy tej doliczyć należy kwoty wypożyczone poszczególnym ogniom oraz Towarzystwu Pomocy Inwalidom na tworzenie warsztatów pracy w formie kiosków itp.

W obronie interesów swych członków, występował Zarząd w kilku tysięcy wypadkach z interwencjami tak u władz w Warszawie jak i na terenie województwa naszego. Poza interwencjami osobistymi załatwiono w drodze korespondencji 10 323 spraw członkowskich.

Ustnie w biurze Związku Zarządu Wojew. udzielono 2 148 członkom informacji, bezpośrednio zaś wygotowano członkom na prośby ogniw — 369 podań i odwołań w różnych sprawach.

Z dumą możemy stwierdzić — pisze sprawozdanie — że żaden z członków, który opłaca składki nie może się poskarżyć, by jakkolwiek interwencja czy w Poznaniu czy też nawet związana z wyjazdem do Warszawy, naraziła go na straty. W żadnym wypadku nie uciekano się do sposobu naciągania członków, że interwencje powodują wydatki i od żadnego członka na ten cel grosza nie pobrano.

Delegaci Zarządu Wojew. brali udział w organizacyjnych 43 zebraniach, informując członków zamieszkałych na prowincji o prawach wynikających z ustawodawstwa o zaopatrzeniu ofiar wojny. Niezależnie od tego Zarząd Wojew. był reprezentowany na Wojewódzkich Zjazdach Delegatów w Warszawie, Lwowie, Krakowie i Katowicach.

Poza wyżej wyszczególnioną pracą ściśle administracyjno-gospodarczą, Zarząd Wojew. olbrzymim nakładem pracy zorganizował Zjazd Delegatów, który miał zatwierdzić okres trzyletniej pracy Zarządu Wojewódzkiego. Zjazd ten odbywał się w warunkach nader ciężkich, bowiem ówczesny członek, dzisiaj już wyrokiem Głównego Sądu Koleżeńskiego wykluczony z organizacji i wykreślony z listy zaprzysiężonych rewizorów, p. F. Stepniowski przy pomocy p. Witkowiaka, obecnie także już skreślonego z listy członków Związku Inwalidów, bowiem jako inwalida, wkroczył się do organizacji inwalidzkiej aby tam siał ferment, starali się zbałamucić delegatów przez rozsywanie fałszywych wieści i oszczerzych zarzutów. Delegaci jednak poznali się na zbyt przejrzystej grze tych panów i 324 gł. przeciwko 4 uchwalili uznanie i powitanie dla Zarządu. Wynik tego głosowania naturalnie nie zadowolili panów Witkowiaka i towarzyszy, bowiem na zebraniu Koła Poznań w dalszym ciągu atakowano czolowych ludzi organizacji twierdząc oszczerczo, że delegaci na Zjeździe byli pijani itp. Po stwierdzeniu, że p. Witkowiak nie jest inwalidą wojennym i wykreśleniu go z listy członków, zorganizował on grupę niezadowolonych pod egidą alkoholika Hanasza i defraudanta Ja-

nusza, którzy nawet wspólnie z panem Witkowiakiem nasili w liczbie ponad 30 osób na biura Związku, aby się zawiadnąć agendami Związku.

Jakkolwiek akcja ta już na terenie Związku została ostatecznie zlikwidowaną, to w dalszym ciągu jeszcze przez krecią robotę czyni się starania narażenia na szwank opinii Związku Inwalidów. Do tych celów skaptowano obecnie niejaką panią Genslerową, która powołując się na świadectwa i dowody panów Stepniewskiego i Kasprzaka, żąda od Związku Inwalidów około 50 000 zł grożąc w razie niewypłacenia jej tej kwoty rewelacjami w prasie.

Poza robotą warcholską nieodpowiedzialnych osobników, bardzo dużo wysiłków i pracy kosztowało wyjaśnienie sprawy Wolnego Składu Soli, gdzie dzięki kombinacjom byłego zaprzysiężonego rewizora ksiąg p. Feliksa Stepniewskiego, który wystarał się od Związku Inwalidów o koncesję na Wolny Skład Soli w Poznaniu dla swego brata. Bez najmniejszej kontroli oddali oni nawet kierownictwo niejakemu Bemnowskiemu, pobierając od niego 1 000 zł miesięcznie do czasu aż ten zdefraudował 142 000 zł. Bemnowski skazany na rok więzienia oświadczył, że uczynioną Skarbowi Państwa stratę pokrył do rąk pana adwokata Janiaka, zaś panowie Stepniewscy z pobranych pieniędzy dotąd grosza nie wrócili mimo, że Związek pokrywać musi w całości procenty od zdefraudowanej kwoty. Zarząd Wojewódzki w całej tej aferze nadania koncesji p. Stepniowskiemu nie brał udziału i zwalczał protekcyjne zachcianki ówczesnego zaprzysiężonego rewizora i przewodniczącego Głównej Komisji Kontrolnej p. F. Stepniewskiego, przez co naraził się na zemstę i efektem tego był oszczerzy i fałszywy protokół p. Stepniewskiego o rzekomych nadużyciach w Zarządzie Wojewódzkim.

Również bardzo dużo pracy kosztowało wydanie Księgi Pamiątkowej, ogłoszonej z okazji dziesięciolecia istnienia Okręgu Wielkopolskiego Związku Inw. Woj. R. P.

Wyrażając wszystkim tym, którzy dla spraw poszkodowanych wojną wykazali wiele serca i przychylności staropolskie „Bóg zapłać”, apelujemy do wszystkich zorganizowanych członków, aby nadal stojąc wiernie przy sztandarze Związku Inwalidów, każdy na swoim stanowisku wytrwale bronili interesów i nieśli pomoc tym, którzy tej pomocy potrzebują.

Konkurs śpiewaczy

W Auli Uniwersytetu odbyły się wczoraj wieczorem popisy chórów śpiewaczych I okręgu Wielkopolskiego Związku Kół Śpiewaczych w Poznaniu. Do zawodów stanęło w kategorii III 5 chórów, w kategorii II 6 chórów. Chóry męskie kategorii trzeciej wykonały jako utwory wyznaczone przez Związek „Staropolskie oświadczyły” — P. Maszyńskiego, „Kum i kuma” oraz „Krakowiaka” — Moniuszki. Chóry mieszane tej samej kategorii śpiewały H. Opieńskiego „Gdzie mi się podziały” i „Sza Kasienka”. — Chóry męskie kategorii II wykonały H. Opieńskiego „Wśród opok i jarów” i „Zaszumiał las” H. Opieńskiego a chóry mieszane „Tuberozy” Kazury.

W klasyfikacji chórów kategorii III chór męski Bratnia Pomoc Zakładów Miejskich Świata i Wody (dyrygent Sternalski) zdobył 27 punktów, chóry mieszane: im. F. Nowowiejskiego (dyrygent Tomasz Droszcz) 19 p., „Harfa” (dyryg. Kwiatkowski) 17 p. i im. Paderewskiego (dyr. Jędrzejczak) 14 p. W kategorii drugiej chór męski im. Moniuszki (dyr. dr. Szeligowski) uzyskał 23 p., chór męski im. Moniuszki — Kolejjarze (dyr. R. Heising) 21 p.; — chóry mieszane w drugiej kategorii stanęły w następującej kolejności: Lutnia Dębica (dyr. Weigt) 30 p., Chór im. Chopina (dyr. Świerzyński) 23 p., im. Dembińskiego (dyr. M. Barwicki) 18 p. i chór mieszany Halka (dyr. R. Heising) 16 punktów. Jury składające się z pp. kompozytora F. Nowowiejskiego, ks. prof. dr. Gieburowskiego i prof. St. Kwaśnika przyznały nagrodę wędrowną firmy jubilerskiej St. Szulc w Poznaniu dla chórów mieszanych kategorii II po raz drugi „Lutnia” z Dębca, dyrygowanej przez p. Weigta. W chórach męskich tej samej kategorii puhar wędrowny fundowany przez firmę jubilerską Bamber w Poznaniu uzyskał po raz pierwszy chór męski im. Moniuszki

Ś. p. dr. Walerjan Werner

„Zszedł z żywota, nie tylko młodzieńcom, ale i wszemu narodowi pamiątkę śmierci, na przykład cnoty i męstwa zostawiwszy”.

II Mach. 6,31.

W sobotę, licznie zebrana publiczność odprowadziła na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarzu garnizonowym, ś. p. dr. Walerjana Wernera, majora W. P., lekarza naczelnego 7 P. A. C., chirurga Zakładu św. Józefa w Poznaniu.

Zszedł ze świata człowiek dobry, lekarz dobroczyńca, który niósł swe szczytne posłannictwo kojenia bólu i spieszania z pomocą tam, gdzie tego było trzeba. Umarł w kwiecie wieku, rokując złote nadzieje, jedyny syn i brat, kochany kolega i towarzysz.

Dziś śpi snem wiecznym pod darnią cmentarza. Pożegnaliśmy Go wczoraj już na zawsze. Niechaj Mu ziemia lekka będzie. R. i. p.

Ś. p. dr. Walerjan urodził się 21. 6. 1894 r. w Wagrowcu, jako syn urzędnika celnego. Absolwował gimnazjum realne w Berlinie. W roku 1915 rozpoczął studia medyczne w Berlinie, przerwane powołaniem go do szeregów wojennych. Ranny na froncie zachodnim, studjuje nadal medycynę, kończąc ją na Uniwersytecie Poznańskim (w roku 1926/27). Począwszy od roku 1919 służył w armii polskiej. Początkowo w randze ppor., od r. 1922 kapitana, w r. 1931 zostaje majorem - lekarzem z przydziałem do pułku saperów na Wildzie. Pracował też ś. p. dr. Werner pewien czas w Wojskowym Szpitalu Okręgowym, Wzietniu Wojskowym. Ostatnio był przewodniczącym Odwoławczej Komisji Inwalidzkiej, a od trzech lat chirurgiem przy szpitalu św. Józefa. Kilka dni zaledwie przed śmiercią przeniesiony został jako lekarz naczelnny do 7 p. artylerji ciężkiej na Solaczcu.

Zmarły osierocił matkę staruszkę i dwie siostry. (—)

(dyr. dr. Szeligowski) odbierając go chórowi męskiemu Moniuszko-kolejarze, który zdobył nagrodę przed rokiem. Zawody śpiewacze, które odbywały się w dużym udziale publiczności zakończyło „Requiem” Faurégo w wykonaniu chóru im. Moniuszki pod batutą p. dr. Szeligowskiego. Przy organach zasiadł p. prof. F. Nowowiejski a partje solowe wykonał baryton prof. R. Heising.

Na zakończenie odbyło się ogłoszenie wyników i wręczenie nagród przez wiceprezesa Związku p. prof. Miętusa. (k)

W górę serca

Towarzystwo Młodzieży Polskiej im. Ign. Paderewskiego na Wildzie, obchodziło 5 bm. uroczystości 5-lecia istnienia i pracy. Rano zebrał się członkowie wraz z radą dyrektorjatu na mszy św. w kościele O. O. Zmartwychwstańców, odprawionej na intencję Tow. przez ks. dziekana Dembińskiego. Dalszy ciąg uroczystości odbył się na sali parafjalnej, gdzie odbyła się akademja uroczystościowa. Przy stole prezydjalnym zasiadli pp. dyr. Stiller, dyr. Grandkowski, Królak i Gościński. Po produkcjach wokalnych wygłosił p. Polewski referat z 5-letniej działalności, wykazując w najdrobniejszych nawet szczegółach pożyteczną a nawet prawie że konieczną działalność Towarzystwa. W dalszym ciągu nastąpiły przemówienia życzeniowe. Imieniem konferencji męskiej św. Wincenego i Tow. U. Powst. przemawiał p. Kucharski, im. Komitetu Towarzystw p. Pawliczak, im. Towarzystwa Przemysłowców pan Vogt. Dalej przemawiali p. Górecki, delegat Młodzieży Polskiej św. St. Kostki, delegowana z Młodych Polek, p. Elman im. Tow. Jedność i p. Jaskowski. Na

końcu życzenia złożył im. księży Zmartwychwstańców ks. Skórka. Produkcje wokalne i deklamacje upiększyły dalszy ciąg uroczystości. Wspólnym śpiewem „Boże coś Polskę” zakończono obchód. (z)

Pielgrzymka polska na Kongres Eucharystyczny w Dublinie

(KAP) Program pielgrzymki polskiej do Dublina przewiduje wyjazd z Warszawy, wzgl. Poznania, w dniu 17 czerwca do portu w Dunkierce, gdzie pielgrzymi wsłają swój własny statek. W Dunkierce przyłączy się pielgrzymka naszych rodaków z Francji. W drodze do Dublina zatrzyma się pielgrzymka na 2 dni w Londynie celem zwiedzenia miasta i okolicy. Do Dublina statek przybędzie 22 czerwca rano. Odjazd z Dublina po uroczystościach kongresowych nastąpi 26 czerwca wieczorem. 28 czerwca pielgrzymi wylądują w Hawrze, skąd osobnym pociągami udadzą się do Lisieux, gdzie w tym czasie przewidziane są wielkie uroczystości, związane z budową bazyliki ku czci św. Teresy. Dalszy program pielgrzymki przewiduje prócz zwiedzenia Paryża także Lourdes, wobec czego koszty dotąd podane 600—1 200 zł (zależnie od klasy jazdy w pociągach i na statku) mogą ulec niewielkiej zmianie. Zgłoszenia przyjmuje Kancelaria Prymasa Polski (Pielgrzymka do Dublina), Poznań, Ostrów Tumski 1.

„Warsztat metalowy”

Ukazał się numer kwietniowy miesięcznika „Warsztat Metalowy”, zawierający w dziale ogólnym artykuł p. inż. S. Wahla pt. „Kalkulacja”, w którym autor omawia tak aktualny obecnie problem racjonalnej i prawidłowej kalkulacji warsztatowej. Dalej „Warsztat Metalowy” zawiera następujące artykuły: Obliczenie czasu, zużytego przy toczeniu, Tarcze do szlifowania, Kiosk i poczekalnia (z rysunkami konstrukcyjnymi). Działy specjalne zawierają: dział blacharski, Wycięcia i obliczenia ich, Gzymzy blaszane, dział samochodowy: Przegrzanie silników samochodowych, dział spawalnictwa: Kurs spawania i cięcia metali w pytanach i odpowiedziach; dział ekonomiczny: Rozporządzenie ministra skarbu w sprawie zryczalcowania podatku przemysłowego od obrotu. Numer uzupełniają odpowiedzi redakcji na zapytania w sprawach zawodowych i prawnych oraz — jako oddzielna wkładka — rysunek konstrukcyjny poręczy schodowej.

Ś. p. Antoni Skotarczak

Bolesny cios dotknął byłych czwartaków wielkopolskich. Nieubłagana śmierć wyrwała z ich szeregu w pełni męskich sił jednego z najzasłużniejszych oficerów bojowych i powstańca wielkopolskiego, porucznika rez. śp. Antoniego Skotarczaka, kawalera orderu „Wirtuti Militari” i „Krzyży Walecznych”, zdobytych w bohaterskich walkach z bolszewikami. Śp. Antoni Skotarczak należał do pierwszych bojowników w walkach o niepodległość, walcząc wspólnie z bratem Wiktoorem, jako dowódca samodzielnego wielkopolskiego oddziału powstańczego pod Rogoźnem, Budzynie i częściwo Chodzieżą. Walecznością i szlachetnym swym charakterem zdobył sobie szacunek przełożonych i poważanie podwładnych. Nieustraszony w boju, dzięki niezrównanej odwadze był świetnym przykładem dla swoich żołnierzy.

Jako dowódca 6 kompanji czwartego pułku Strzelców Wielkopolskich (obecnie 58 p. p.) podczas ofensywy na Mińsk-Litewski (d. 8. 8. 1919) został ranny odłamkiem granatu w głowę. Brończąc obficie krwią nie spoczął na chwilę i prowadził kompanję aż do ukończenia bitwy.

Pogrzeb śp. Antoniego Skotarczaka odbył się na cmentarzu jeżyckim z honorami wojskowymi, które oddał cieniem swego najlepszego żołnierza 58 pułk piechoty poznańskiej, oraz liczne obywatelstwo.

Pola Negri przemawia z ekranu

Po dłuższej chorobie Pola Negri wróciła do świata filmowego i pod reżyserją Pawła Steina nagrała swój pierwszy film dźwiękowy p. t. „Kobieta rozkazuje”. Pokaz prasowy w Ameryce i Anglii wywołał entuzjastyczne głosy, mówi się bowiem, że teraz dopiero — w filmie dźwiękowym — talent Poli Negri znalazł odpowiednie pole do popisu, tem bardziej, że Paweł Stein wspaniale przeprowadził reżyserję. Ostatni (19) numer „Ilustracji Polskiej” przynosi ciekawe zdjęcia z pierwszego obrazu dźwiękowego naszej słynnej rodaczki oraz informujący artykuł. W tym samym numerze znajdujemy sensacyjną wprost korespondencję polskiego podróżnika, Poznańczyka, któremu udało się dotrzeć do nieznanych krain Azji i poczynić rewelacyjne wprost zdjęcia. Niemniej interesujący jest obficie ilustrowany oryginalnymi zdjęciami feljeton o „złocie Baltyku”, czyli o bursztynie. Artykuł p. t. „Dzień 8 maja 1907 r.” opowiada o strasliwym wybuchu wulkanu na Martynice, którego ofiarą padło 28 000 ludzi. Sensacyjne zdjęcia dają doskonałe wyobrażenie o tej wstrząsającej katastrofie. Uzupełnieniem pięknego i bogatego w treść numeru są artykuły pomniejszych, oraz zwykłe działy stałe, jak odcinek powieści, nowela, bajka dla dzieci, mody humor, rozrywki umysłowe, kącik Czytelników i t. d.

Panie — a obrona przeciwgazowa

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że przyszła wojna, która przy do- brych chęciach naszych sąsiadów może wybuchnąć równie szybko, jak nie- spodzianie, będzie wojną tępiciejską w całym tego słowa znaczeniu.

Nie ulega również wątpliwości, że wróg nie będzie przebierał w środkach zniszczenia i, mimo podpisanych przez siebie nowych zobowiązań, wyłączają- cych wojnę chemiczną, uzna je tak samo, jak dawniej, za świstki papieru, skoro tylko napadnięte państwo spró- bują się bronić.

W razie wojny chemicznej, ludność cywilna narażona będzie na najwię- ksze niebezpieczeństwo, o ile zawcza- su nie pomyśli o środkach obrony. Kiedy wróg zarzuci miasta bombami z takim np. fosgenem, pozostanie już tylko śmierć. Aby jej uniknąć, trzeba wiedzieć, jak się przeciwko niej za- bezpieczyć, trzeba niezwłocznie, od dzisiaj, przystąpić do nauczania się sposobów obrony!

Państwa obce, zdając sobie z tego wszystkiego dokładnie sprawę, prze- prowadzają na wielką skalę nauczanie ludności, jak się zachować na wy- padek ataków gazowych. U nas te sa- me zadania podjęło na siebie Koło Pań przy Cywilnej Szkole Obrony Przeciwgazowej, powstała w 1930 roku pod protektorem p. Prezydentowej Mościckiej.

Praca Koła Pań, rozpoczęta w War- szawie, obejmuje stopniowo coraz większą ilość terenów prowincjonal- nych, tworząc wszędzie sekcje kursów obrony przeciwgazowej, organizując odczyty i uświadamiając w ten sposób jak najszerze zastępy kobiece o ko- niczności przeciwdziałania wprowa- dzonym przez barbarzyńców niemiec- kich, podstępny i zbrodniczym meto- dom walki.

Jednym z najbardziej pilnych za- dań Koła Pań — tak pilnych, że go na lata rozkładać nie wolno — jest wzniesienie w Warszawie gmachu Cy- wilnej Szkoły Obrony Przeciwgazowej, jako ośrodka tej obrony dla ludności cywilnej. Dotychczasowe koszty budo- wy wyniosły 471.803 złote. Dla wycią- gnięcia murów i pokrycia ich dachem potrzeba jeszcze 450 tysięcy złotych, które Koło Pań wielkim wysiłkiem pracy chciałyby zdobyć jeszcze w roku bieżącym.

Koło Pań w Poznaniu, powstałe w roku 1931, ma oczywiście takie same zadania i cele, jakie pryswiecają ko- łom w innych ośrodkach Polski. Pra- gnąc jednak nawiązać kontakt z ca- łym światem kobiecym Poznania i jak najbardziej rozpowszechnić wśród nie- go praktyczną znajomość środków o- brony przeciwgazowej, Zarząd Koła Pań zorganizował w lutym i marcu r. b. cykl bezpłatnych wykładów z tej dziedziny, obejmujący 11 wykładów, ćwiczeń, pokazów i t. p.

Zarząd Koła Pań zachęcony powo- dzeniem tych wykładów, przystępuje do urządzenia nowego ich cyklu, któ-

ry będzie się odbywał w gmachu Dy- rekcyj Kolei Państwowych (ul. Skar- bowa 10). Wykładać będą najlepsi znawcy przedmiotu.

Obowiązkiem każdej kobiety, dba- jącej o własne życie i życie swoich najbliższych jest pilne uczęszczanie na te wykłady. Poświęcenie w tym celu dwa razy na tydzień po godzinie czasu nie będzie chyba zbyt wielką ofia- rą. A mądre przysłowie powiada, że strzeżonego Bóg strzeże!

Serum przeciw żółtej febrze

Lekarz amerykański W. A. Saweel z fundacji Rockefellera ogłasza, że wynalazł serum przeciw żółtej febrze, dzięki któremu zdołano już wyleczyć zupełnie pod kontrolą instytutu Rockefellera 6 bezna- dziejnie chorych robotników. Żółta febra jest jedną z najniebezpieczniejszych cho- rób tropikalnych, którą wywołuje prawdo- podobnie komar, zwany stegomyia a roz- powszechniony w krajach podzwrotniko- wych. W i P.

Z ŻYCIA HARGERZY

Złot jubileuszowy Harcerstwa Wielkopolskiego

W bieżącym roku obchodzi Harcerze Wlkp. swe dwudziestolecie. Z tej przyczy- ny urządza Chorągiew Męska „Złot jubi- leuszowy w czasie Zielonych Świąt w De- binie pod Poznaniem. Intensywne przygo- towania Komendy Złotu, która spoczywa w rękach komendanta Chorągwi, hm. Czarnieckiego oraz kierownika wydziału złotowego hm. Jasińskiego, zmierzają do wzorowego zorganizowania tej imprezy.

Udział w Zlocie zgłosiło dotąd 53 dru- żyny, tak że należy się spodziewać około 2000 uczestników.

Obóz złotowy, którego głównym obo- zym jest hm. O. Zawrocki, będzie się dzie- lił na trzy podobozy.

1. drużyn pozaszkolnych — komendant hm. Zakowski.

2. drużyn szkolnych — komendant hm. Zajda.

3. drużyn gimnazjalnych — komendant hm. Tirlik.

Nad całością czuwa Komitet Honorowy i Złotowy, powołany z czołowych przedsta- wicieli naszego społeczeństwa.

Kierownictwo wydziału wykonawczego spoczywa w rękach p. wicepr. dr M. Kie- dacza, oraz dwóch wiceprzewodn. kpt. hm. W. Wierzejewskiego i hm. inż. O. Grzyma- łowskiego.

Sam wydział wykonawczy rozpada się na trzy sekcje: 1. gospodarcza, 2. finanso- wa, 3. propagandowo - prasowa.

Przed Międzynar. Zlotem Skautów Wod- nych.

Teren zlotu. Na teren Międzynarodo- wego Złotu Skautów Wodnych, który o- będzie się w sierpniu, wybrano uroczą po- lanę leśną, tuż nad jeziorem Garczyńskim, na Pomorz. Środkiem polany biegnie linia kolejowa, umożliwiająca doskonałą komunikację z obozem, który będzie dyspo- nował własnym przystankiem kolejowym. Brzeg jeziora bardzo stromy posiada dwo- je schodów, których ilość na czas trwania zlotu powiększy się jak również wybudu- je się ruchomy pomost dla łodzi zagłowych i wiosłowych. Od strony północno - za- chodniej łagodniejszy stok prowadzi do jeziora i „Czarnej wyspy”. Tu od strony północnej znajduje się mały pomost, który postanowiono rozbudować na przystań dla kajaków. T. zw. „Czarca wyspa” jest kr- ncem półwyspu w formie kopulastego pa- górka, z którego publiczność będzie mogła doskonale śledzić zawody wodne.

Na terenie zlotu przystąpiono już do prac w związku z uporządkowaniem dróg i przystosowaniem terenu do urządzenia obozu. Pracami temi zajęł się z całą gor- liwością komitet złotowy w Kościerzynie.

Komitet złotowy w Chojnicach. W Choj- nicach utworzono miejscowy komitet dla spraw Międzynarodowego Złotu Skautów Wodnych, do którego weszli pp.: prof. Bięszk, przewodniczący — insp. szkolny Grocholski, zastępca przewodniczącego — Jan Kaleta, sekretarz — Julian Rydzk- wski, Julian Hubert, kpt. Sosnkowski. Za- daniem komitetu będzie przygotowanie te- renu, zapewnienie taboru dla zawodów żeglarskich oraz środków lokomocji, spra- wy wyżywienia, kwatery etc.

Złot polskich drużyn żeglarskich. W terminie od 1 do 7 sierpnia odbędzie się nad jeziorem Garczyńskim ogólnie - pol- ski zlot harcerskich drużyn i zastępów żeglarskich pod kierownictwem harcmi- strza Witolda Bublewskiego. Podczas zlotu zostanie przeprowadzona kwalifi- kacja drużyn, na podstawie której drużyny i zastępy będą mogły wziąć udział w Mię- dzynarodowym Zlocie Skautów Wodnych nad jeziorem Garczyńskim od 7 sierpnia do 15 sierpnia. Drużyny żeglarskie wy- bierają się na zlot przeważnie drogą wod- ną na wykonanych przez siebie łodziach.

Złot Harcerskiego Hufca Morskiego. W czasie Zielonych Świąt odbędzie się w Pucku 2-dniowy zlot Harcerskiego Hufca Morskiego, w którym wezmą udział wszyst- kie drużyny z Gdyni i powiatu morskie- go. Złot ten będzie przeglądem sił przed wielkim międzynarodowym zlotem skau- tów wodnych, który odbędzie się na Pom- orzu w sierpniu.

Koło Przyjaciół Harcerzy w Główniej. Na zebraniu organizacyjnym Koła Przyjaciół

3. poznańskiej drużyny harcerzy zarząd ukonstytuował się następująco: p. inż. Wł. Górnicki, dyr. oddziału I. firmy H. Cegiel- ski — prezes, p. Józef Bloch, kierownik 18 szkoły powszechnej — wiceprezes, p. Raj- mund Terczewski, b. kierownik drużyny harc. — sekretarz, p. Agnieszka Witkow- ska — skarbnik, oraz pp. Ig. Witkowski i T. Gdaniec — radni. (jar)

SPORT

Hippika

W czwartym dniu wyścigów konnych w Ławicy w niedzielę rozegranych zosta- nie siedm gonitw i to 3 piaskie z tych jedna o nagrodę 1200 zł, pozatem 2 z płot- kami i 2 z przeszkodami. Na skutek tego, że publiczność nie zawsze zdąży do pocia- gu odchodzącego z Ławicy do Poznania o godz. 18,38 — Towarzystwo wystarało się dla dogodności publiczności o specjalny pociąg z Ławicy, który będzie uruchomio- ny w dniach wyścigów.

Lekka atletyka

Mistrzostwa okręgowe kl. C. Pozn. O. Z. L. A. w niedzielę na stadionie miejskim odbędzie się w konkurencjach: biegi 100, 200, 400, 800, 1500, 5000 i 10 000 m, 110 i 400 m. pł., skoki w dal, wwyż i o tyczce, rzuty dyskiem i oszczepem i pchnięcie kula, sztafety 4x100 i 4x400 m. W ramach po- wyższych konkurencyj odbędzie się próby bicia rekordów polskich i okręgowych w kuli i dysku przez Heljasza z udziałem Tilgnera, w oszczepie przez Mikruta z Tur- czykiem oraz w biegu na 800 m przez Le- sickiego z Pawlakiem i innymi. Jakkol- wiek ilość konkurencyj jest imponująca, to jednak przypuszczamy, iż zostaną one ukończone w trzech godzinach. Czysty zysk z powyższych zawodów przeznaczony jest na zasilenie funduszu olimpij- skiego Z. Z.

Kilku członków AZS. wyjechało do Trzemesznej i wzięło udział w tamtejszych zawodach. Pogoda nie dopisywała. Wyni- ki w skokach byłyby znacznie lepsze przy odpowiedniej skoczni. Rezultaty techniczne są: dysk — Kaczmarek 34,75. Oszczep — Goński 41,12. Kula — Kacz- marek 10,935. Skok w dal — Gruchalski 573. Skok w wyż — Goński 160. Tyczka — Baranowski J. 298. Należy zaznaczyć podwyższenie się poziomu wyników za- wodników trzemeszeńskich, co jest dużą zasługą p. Viro-Kiro, wychowawcy fizycz- nego miejscowego gimnazjum. Na wyróż- nienie zasługuje Baranowski Janusz, mo- gący wykazać się na 60 m 7,4, w skoku w dal (pod wiatr) 564, o tyczce 298. Dobry narybek sportowy stanowią jeszcze: Ja- siński, Pilchowski, Barański Stef., Dry- bański, Koczorowski, Przybylski i Adam- czak.

Piłka nożna

„Warszawianka” i „Warta”. Niedzielny mecz ligowy będzie dla „Warty” decydują- cą próbą sił. Dołoży ona niewątpliwie wszelkich starań, aby wykazać swe istot- ne walory. „Warta” występuje w zmienio- nym składzie, zwłaszcza w ataku. Mecz odbędzie się o godz. 17 na jej boisku i wzb- dził duże zainteresowanie.

O mistrzostwo klasy A POZPN walczą w niedzielę: w Poznaniu: o godz. 11 „Le- gja” i „Liga” na boisku tej ostatniej w Dęb- cu (najciekawszy mecz dnia) oraz „Pol- onja” leszczyńska i „Sparta”, która na własnym gruncie powinna wygrać. W Le- sznie o godz. 16 zmierzy się „Sokol” z „O- limpja” (również ciekawe spotkanie), a o tej samej porze gra w Rawiczu miejscowy „RKS” ze „Stella”.

Pięściarstwo

Spotkanie z okazji „dnia olimpijskiego” zapowiedziane na jutro w Poznaniu PZB odwołał.

Roczne walne zebranie Pozn. Okr. Zw. Boks. Wykazało w całej pełni, jak ta orga- nizacja przeżyła kilkoletnią gospodar- ką nieodpowiednich osób „Oczyszczenie” związku rozpoczęło się zbyt późno i w ł- godny sposób. Gdy więc nowi ludzie przy- szli do władzy, było im trudno zebrać od- powiedni materiał. Referaty członków ustępującego zarządu były naogół słabo opracowane. Samo zebranie zagajone w nieobecność prezesa por. Łapińskiego i następnie prowadzone przez p. inż. Kur- zewskiego, miało bardzo żywy przebieg. Sprawozdania zdali wszyscy członkowie z wyjątkiem nieobecnego prezesa i prze- wodniczącego spraw sędziowskich, który złożył swoją funkcję, a na jego miejsce nikogo nie dokooptowano. Związek prze- jął dość poważne długi. Dochody znacz- nie zmalały, gdyż niektóre imprezy przy- nosiły nawet deficyt. Liczba tych imprez była nieliczna: pięć międzyokreślonych, mistrzostwa Polski i okręgowe juniorów oraz seniorów. Wzmogła się natomiast działalność klubów, które zorganizowały ogółem 68 zawodów. W dyskusji p. Jęcz- kowiak oraz p. Kubik ostro krytykowali działalność zarządu i stwierdzili braki w sprawozdaniach. Ostatecznie na wniosek komisji rewizyjnej, która jedyna złożyła odpowiednio opracowane sprawozdanie, udzielono pokwitowania skarbnikowi, a następnie zarządowi. Wybory nowych władz dały następujące wyniki: pp. pre- zes — por. Łapiński, wiceprezesi — Dro- gowski (G) i Kurzewski (HCP), sekretarz — Derda (W), skarbnik — Bielewicz (W), kapitan sportowy — Ermanowicz, kroni- karz — Gucki (P. K. B.), gospodarz — Re- goziński Br. (HCP), przew. wydz. sport —

Radomski (HCP), przew. wydz. spr. sędz. Suszczyński (W) Komisja rewizyjna — Stróżyk (S), Pawłowski i Jaworski (W). Pozostawiono zarządowi ustalenie dat za- wodów międzyokreślonych i mistrzostw okręgowych oraz polecono wszcząć stara- nia o uzyskanie rewanżów od Lipska, Pragi i Monachjum. Wreszcie na wnio- sek „Polonji” z Leszna zniesiono zawiesz- nie tego klubu, przekazując sprawę do wydz. sport. celem zbadania i ukarania winnych. (wz)

Szermierka

Mistrzostwa Poznania, które miały się odbyć dziś i jutro przelożono na późniejszy termin.

Tennis

Oddział tenisowy K. S. „Warta” ob- chodził uroczystość otwarcia sezonu. Na odnowionych kortach zebrał się liczni członkowie oddziału, oraz cały niemal zarząd klubu. Otwarcia sezonu dokonał prezes p. Kuczyk, który wygłosił również okolicznościowe przemówienie. Po nim przemawiał kierownik oddziału p. Jeszka.

Otwarcie sezonu oddziału tenisowego Kl. Sp. „H. C. P.” na kortach własnych nastąpi w niedzielę. W programie roz- grywki z Wojskowym Klubem Tenniso- wym.

Wioślarstwo

Pozn. Kom. Tow. Wiośl. zawiadamia, że w niedzielę dnia 8 bm. odbędzie się uro- czyste otwarcie sezonu wioślarskiego z następującym programem: godz. 9 msza św. w kościele ks. Salezjanów, godz. 10 — pochod klubów wioślarskich do przystani Poznańskiego Klubu Wioślarek, godz. 11 — uroczyste podniesienie flagi, godz. 12 — defilada łodzi. Gospodarzem uroczystości w b. r. jest Poznański Klub Wioślarek.

BOISKO WARTY

Niedziela, 8. 5. 1932
godz. 10-ta

HOCKEY
o mistrzostwo m. Poznania
WARTA I CZARNI I
godzina 17-ta
zawody piłki nożnej o mi-
strzostwo ligi P. Z. P. N.

WARSZAWIANKA **WARTA** lig.
Warszawa Poznań

dw 3552

RADJO

Programy radiofoniczne:
Poniedziałek, dnia 9 maja 1932 r.
Poznań (335 m) godz. 11.45 (Warszawa);
godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina
14.00 notowania giełdy; godz. 17.10 (W);
godz. 17.35 (W); godz. 19.15 lekcja języka
angielskiego; godz. 19.30 „Zwierciadło świa-
ta” (wygl. Bol. Busiakiewicz); godz. 19.45
(W); godz. 20.00 (W); godz. 20.15 koncert
muzyki lekkiej; wykonawcy: Orkiestra
Bratniej Pomocy Pracowników Zakładów
Miejskich światła i wody pod batutą p.
Stefana Sternalskiego, Wanda Krzyżanow-
ska (sopran); godz. 21.25 arje i pieśni w
wyk.: Aleksandra Klichowskiego; godz.
21.50 (W); godz. 22.40 (W); godz. 22.45 ko-
munikaty.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 gramo-
fon; godz. 13.35 muzyka lekka (płyty); go-
dzina 14.45 piosenki w wykonaniu chóru
Dana (płyty); godz. 15.05 kom. gosp. i gieł-
da pien.; godz. 15.25 odczyt z Krakowa;
godz. 15.50 muzyka lekka (płyty); godz.
16.20 francuski (kurs elem.); godz. 16.40 E.
Feuermann, wionczela i Walerja Barso-
wa, sopran (płyty); godz. 17.10 odczyt p.
„Bohaterowie”, wygl. dr. Jan Fryling; go-
dzina 17.35 muzyka lekka z kawiarni „Ge-
stronomia”; godz. 19.15 skrzynka pocztowa
rolnicza; godz. 19.30 wiadomości sportowe;
godz. 19.35 muzyka na harmonji (płyty);
godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; go-
dzina 20.00 feljton muzyczny ze Lwowa;
godz. 20.15 koncert popularny; wyk.: Ork.
P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, W. Łoziń-
ska (sopran); godz. 21.35 feljton pt. „Cate-
na wyrzekania”, wygl. p. J. Warnecka; go-
dzina 21.50 recital fortepianowy Franz
Osborna.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego zło-
no w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: I. M.
z próba o zdrowie dla wnuczki 3 zł. — I.
P. i G. C. z próba o biogostawieństwo i
zdrowie dla rodziców i rodzeństwa, 3 zł. —
E. S. N. z Poznania I rata 5 zł. — Razem
z poprzednio pokwitowanemi 328,50 zł.

Na kaplicę św. Antoniego w Nazarecie:
Lamperska z podziękowaniem za wiele
otrzymanych łask z pokorną prośbą o o-
piękie, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwi-
towanemi 226 zł.

Na Towarzystwo Czyteln. Ludowych:
P. S. 1,50 zł. — Razem z poprzednio po-
kwitowanemi 14,50 zł.

Na Tow. „Garitas”: Marja B na bez-
robotnych 20 zł. — Razem z poprzednio
pokwitowanemi 190 zł.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Katolickiej** p. w. św. Kazimierza — **Poznań-Jezyce** urządził w niedzielę, dnia 8 bm. wycieczkę familijną na Malte Zbiórka o godz. 6 rano przy kościele.

— **Grono Samokształcących „Jedność”**. Zebranie plenarne w sobotę, 7 bm. o godz. 19,30 w lokalu p. Cyrankowskiego.

— **Koło Przyjaciół Harcerstwa przy Gnieździe II, Drużyn Żeglarskich im. Kom. Florjana Hłaski** w Poznaniu urządził w dniu 7 bm. o godz. 20 wieczorek wiosenny w radjo-salonie „Philipsa”, pasaż Apollo obok kina „Metropolis”. Dochód przeznaczony na koszty wystąpienia drużyny na międzynarodowy zlot skautów wodnych. Własny tani obfity bufet na miejscu.

— **Związek Wermistrzów Polskich**. Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 8 bm. o godz. 11 w lokalu posiedzeń przy ul. Wronieckiej 13.

— **Koło Muzyczno-Sceniczne „Dzwon”** urządził wycieczkę do Gołęcina 8 bm. — Zbiórka o godz. 5,45 przy Rynku Jezyckim.

— **Tow. Powstańców i Wojaków im. Antoniego Andrzejewskiego** — **dzielnica Łazarz-Górczyn**. Miesięczne zebranie odbędzie się w poniedziałek, 9 bm. o godz. 20 w Kasyne Obywatelskiej przy ul. Marszałka Focha 81.

— **Koło Absolwentek II szkoły wydziałowej**. Schadzka Kółka Literackiego odbędzie się zamiast 9 bm. — w piątek, 15 bm. o godz. 19. Plenarne zebranie we wtorek, 10 bm. o godz. 19,30.

— **K. P. H. „Wilków Morskich”**. Zebranie plenarne odbędzie się 9 bm. o godz. 19,30 w szkole im. Konarskiego przy ul. Marji Magdaleny 2.

— **Wydział tryzjerski przy Tow. Młodych Przemysłowców**. Zebranie zwyczajne odbędzie się 10 bm. o godz. 20 na sali p. Jarockiej.

— **Wolny Cech Obuwniczy w Poznaniu**. Zebranie odbędzie się 10 bm. o godz. 20 w Domu Rzemieślniczym.

— **Tow. „Jedność” pod wezw. św. Stanisława w Poznaniu**. Zebranie plenarne odbędzie się 11 bm. o godz. 19 na sali posiedzeń p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej nr. 8. Płatny wypadek 12.

— **T. U. P. W. 1918-19 Łazarz-Górczyn**. Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 11 bm. o godz. 20 w Kasyne Obywatelskiej przy ul. Marsz. Focha 81.

KRONIKA FILMOWA

Kino „Muza” wyświetla film p. tyt. „Ubośćwiana”. Świetna gwiazda baletu Sonja Litowska zakochała się w księciu Cavalcante. Książę z Sonją przeżywają rozkoszną sielankę w pięknej posiadłości księcia. Książę pragnie ożenić się z Sonją, lecz jego przyjaciel Olivarez odmawia go od tego kroku, tłumacząc mu, że baletnica nie będzie dlań odpowiednią towarzyszką życia. Sonja na prośby swego dawnego impresarja Geralda decyduje się zatańczyć ostatni raz Olivarez namawia księcia Cavalcante, żeby opuścił Sonję. Książę opuszcza Sonję, lecz wraca, aby być ukrytym świadkiem rozpaczy Sonji. Rozpaczającej Sonji zwraca uwagę Gerald, że tak właśnie winna rozpaczać w „tańcu wędrującej lilii”. Sonja wypogadza się, widząc przed sobą sztukę choreograficzną jako cel swego życia, a książę zrozumiał, że Sonja nie będzie dlań odpowiednią towarzyszką życia.

Film jest zrobiony starannie, akcje ma potoczystą, fabułę interesującą, zespół aktorski pozostający na wysokim poziomie. Trudno sobie bowiem wyobrazić lepszą Sonję niż Lilij Damitę, aktorkę bardzo ładną, o wyrobionej mimice i uśmiechem naprawdę tańczącą. Partnerami Lilij Damity są: Warwick Ward i Fred Solm. (Ga)

Na pocztę w Austrji

Interesant nie może sobie dać rady z piórem, które zarzewiało i nie pisze. Zirykowany zwraca się do urzędnika i pyta z ironją, pokazując mu pióro:

— Przepaszam... tem piórem podpisywał chyba cesarz swoją abdykację?

— Informacji udziela się w okienku numer trzeci, — odpowiada urzędnik.

Pojutrze, t. j. we wtorek, 10 maja r. b., Imre Ungar

genjalny pianista, ociemniały Węgier, grać będzie w Poznaniu.

Obecny sezon koncertowy zakończy się ucztą artystyczną na niezwykłą miarę. Nic z tem, ani mierzyć, ani równać się nie może! Koncert, o którym podaemy te wiadomości, tak w swojej oryginalnej niezwykłości, jak i atrakcyjnej sensacyjności, przechodzi dosłownie i bez wyjątku wszystko!

Oto sygnalizujemy jedyny w swoim rodzaju w naszym mieście koncert: **we wtorek, 10 maja r. b., o godz. 8,15, w auli uniwersyteckiej** wystąpi genjalny pianista, ociemniały Węgier, **IMRE UNGAR**, II-gi laureat I-jej nagrody na Międzynarodowym Konkursie Chopinowskim. O grze tego artysty tyle już pisała prasa całej Polski, nazywając ją „namaszczoną”, „natchnioną” i „genjalną”, że ograniczymy się tylko do tego, co o grze tego „z Bożej łaski” artysty powiedział najznakomitszy dziś w Europie (a kto wie czy nie na całym świecie) szopenista Aleksander Michalowski: „Tak pięknie i głęboko odczutego Chopina — jak długo żyje — nie słyszałem”. Roma locuta! Zatem mamy do czynienia z rewelacją, dotąd jeszcze niebywa-

Kupując towar krajowy

przyczyniasz się do rozwoju przemysłu i siły polskiej

Związek Obrony Przemysłu Polskiego

POZNAŃ ul. Rzeczypospolitej 1.

ZW 13 5156

Ja Fenomenem natury i fenomenem talentu! Bilety w Księgarni Uniwersyteckiej (Jana Jachowskiego) ul. Gwarna 19, tel. 24-48. Dla wygody P. T. Publiczności kasa przedsprzedaży w niedzielę, 8 b. m., (za specjalnym zezwoleniem odpowiednich władz) będzie czynną od godz. 11.30 do 1.30 w południe. zw 14589

W środę, dnia 11 b. m., koncert a cappella POZNAŃSK. CHÓRU KATEDRALNEGO.

Jak już donosiliśmy, wystąpi w środę, dnia 11 maja, wieczorem o godzinie 8-mej, w auli uniwersyteckiej — „POZNAŃSKI CHÓR KATEDRALNY”, składający się z chóru chłopców i chóru męskiego.

Ze względu na wysokie zalety artystyczne, Chór Katedralny znany jest dobrze nie tylko Poznaniowi, sława jego znana jest w całej Polsce, a to dzięki świetnemu kierownictwu X. Dr. Gieburowskiego, który przez swą ofiarną pracę, postawił chór nasz na bardzo wysokim poziomie.

Program koncertu składa się z utworów starych mistrzów, jak: Palestrina, Gomółka, Vittoria, Corsi, Gabrieli i Thomasa. Organista katedralny p. Józef Pawlak odegra kilka utworów na organy J. S. Bacha.

Przedsprzedaż biletów w składzie cygar A Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20, w cenie 1 do 3 zł. — Kształcąca się młodzież otrzyma bilety zniżkowe w cenie 0,75 zł. w dzień koncertu wieczorem przy kasie. zw 14539

DZIS DZIS Koncert Wandy Wermińskiej w auli Uniwersytetu.

Znakomita śpiewaczka polska WANDA WERMINSKA, po niebawym triumfach zagranicą i w Polsce oraz po swych nadzwyczajnych sukcesach w Operze Poznańskiej, — przedstawi się publiczności poznańskiej po raz pierwszy na estradzie koncertowej i wystąpi jedyny raz w naszym mieście

dziś, w sobotę, 7 maja b. r., o godz. 8 wiecz. w auli Uniwersytetu.

WANDA WERMINSKA w Poznaniu reklamą nie potrzebuje!

O kilku tygodni nazwisko tej znakomitej gwiazdy nie schodzi ze szpalt dzienników polskich i wiedeńskich, które w słowach najszczerzego podziwu entuzjazmu ją się wielką artystką. Wystarczy powiedzieć, że cała prasa wiedeńska po wielkich sukcesach Wermińskiej w Wiedniu nazwała ją jednomyślnie: „Rywalka Jeritzy”, co według wszystkich krytyków jest szczytnym uznaniem.

Oto krótkie wyjątki recenzji wiedeńskich o Wermińskiej:

„Deutsches Oesterreichisches Tageszeitung”: „Wermińska rozświeca niewypowiedziany czar i szarm, głos jej jest tak piękny, jak Marji Jeritzy, ale przedewszystkiem wyróżnia się w stosunku do Jeri świeżością i młodością. W partjach lirycznych wydobywa niebawym czar i dziwnie piękny timbre głosu. Jesteśmy przekonani, że Wermińska zdobędzie w bardzo krótkim czasie sławę wszechświatową!”

„Oesterreichische Gewerbe Zeitung”: „Wermińska posiada głos najpiękniejszy, jaki wogóle znamy!”

WANDA WERMINSKA na koncercie poznańskim wykona b. bogaty program, obejmujący najpiękniejsze arje operowe i pieśni: Glucka, Chopina, Pucciniego, Verdiego, Korngolda oraz pieśni polskie Paderewskiego, Brzostowskiego, Landowskiej i Nowowiejskiego. Akompaniować będzie znakomity pianista **Prof. Franciszek Łukasiewicz**, kierownik muzyczny Radja Poznańskiego.

Niewątpliwie dzisiaj koncert **Wandy WERMINSKIEJ** stanie się najwyższą artystyczną atrakcją dla naszych melomanów i zgrupował w komplecie cały muzyczny Poznań!

Bilety po cenach najniższych od 1 zł — 4 zł 50 gr. są już do nabycia w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20, telefon 56-38. zw 14592

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— **Jad.** — **Ka.** Jeżeli spadkodawca obdarzył tylko jednego ze swych ustawowych spadkobierców, a innym nic nie zapisze, wówczas każdy z tych spadkobierców ma

prawo do połowy swej ustawowej części, t. zw. zachowku (aOK.)

— **J. D. O.** Przy wypowiedzeniu trzymiesięcznym nie potrzeba podania powodu. Zażalenia wnosić więc nie można. Trudno nam powiedzieć skądby Pan mógł uzyskać informacje co do C. Może w Urzędzie Pocztowym w Bydgoszczy. Jeżeli zaszło rzeczywiste przestępstwo, to nie jest jeszcze przedawnione, więc prokuratura powinna zainteresować się niem. (aOK.)

— **Nr. 1904.** Należą się dwa tygodnie w każdym roku. Czas zależy od umowy. Jeżeli zgodził się Pan na urlop w okresie świąt, to udzielenie było prawne. Ponieważ pełnego czasu Pan nie wykorzystał, może Pan żądać jeszcze reszty. (aK.)

— **P. Montag, Roszki.** Dyrekcja Poczty nie miała obowiązku ubezpieczyć Państwa. Ubezpieczenie zięcia wygasło już. Jeżeli jest samodzielnym przedsiębiorcą, nie można już ubezpieczenia przywrócić, nawet przez spłacenie składek za ubiegły okres. — Sasiad nie może Pana zmusić do pociągnięcia rowka, tak, jak mu się podoba, byleby tylko rów odprowadzał wodę we właściwej mierze. Za informację dziękujemy, szczegóły sobie spamiętajmy; tak to dziś bywa. Amortyzacja wynosi pięć procent. (aK.)

— **Czech.** Jeżeli niema w kontrakcie automatycznego przedłużenia, kontrakt wygasa mimo uiszczenia opłaty stempowej za 5 lat. W takim razie można wnieść o ustalenie czynszu do Urzędu Rozjemczego. Kaucja nie musi być zdeponowana. Dotyczy to tylko kaucyj pracowniczych. Skutkiem tego nie może Pan żądać odstęku, jeżeli ich nie umówiono. (aK.)

— **Sfinks 35.** Należy zrobić zażalenie do naczelnika właściwego sądu i podać w niem szczegółowy opis danych, przemawiających przeciw bezstronności. (aK.)

— **Dzierżawca.** Może się Pan zwrócić do Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu o ustalenie czynszu. Ustalenie nastąpi na poziomie czynszu ustawowego. W razie odmowy przyjęcia może Pan przesłać pocztą, a gdyby i to nie doprowadziło do celu, następnie zdeponować w sądzie. (aK.)

— **„Zak”** W Polsce i we Francji po 50 latach od śmierci autora. (aK.)

— **Fil. Poznań 2.** Niestety nie ma Pań żadnych praw wobec swego ojca. Niema rady. (aK.)

— **H. W.** Oczywiście nie może nikt żądać pieniędzy, jeżeli się nie należa, jednak w danym wypadku sytuacja Pań będzie dość trudna. Jedyną drogą wydobyć tych pieniędzy byłaby skarga sądowa, a w procesie gospodni niechybnie podniesie to wszystko, o czym Pani mówi, i niesłuszność wyjaśni się dopiero po postępowaniu dowodowym w kilku terminach sądowych itp. Sądymy, że taniej wypadnie zrobić jej prezent z tych pieniędzy, niż dochodzić swych, słusznych zresztą, pretensyj. (aK.)

— **S. Z. Wilda.** Trzeba to zrobić notarialnie, jeżeli chodzi o całe mienie. Opłata wynosi 2 proc wartości. (aK.)

— **R. W., Poznań.** Wartość wynosi 123 zł i od tej kwoty należą się odsetki. (aK.)

— **F. P., Katowice.** Dziedziczą mieszkanie tylko ci spadkobiercy, którzy żyli z lokatorem we wspólności domowej. Ponieważ jednak chodzi tu o córkę, przypuszczalnie w razie procesu sąd stanie na stanowisku, że zachodzi dziedziczenie, gdyż pobyt u siostry mógł być przejściowy. Odpowiada to też poczuciu prawnemu. (aK.)

— **Młynarz.** Nie wynika z listu, czy chodzi o pracownika umysłowego, czy fizycznego, t. zn. czy przy zajęciach jego przeważał czynnik kierowniczy, nadzorczy, czy też wykonywanie prac fizycznych. W pierwszym wypadku wypowiedzenie trzymiesięczne, wzgl. odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznej gaży oraz wsparcie z Zakładu Ubezpieczenia Pracowników Umysłowych, Poznań, ul. Mickiewicza; w drugim wypadku dwa tygodnie i Fundusz Bezrobocia. (aK.)

— **L. R. 50.** Można wnieść o zarząd przymusowy, po wypowiedzeniu hipotek. Kosztuje to jednak dokładnie tyle, co wniosek o subhastę. (aK.)

— **E. St., Poznań.** Pierwszeństwa nie mają, jednak jeżeli nie wystarczy na pokrycie utrzymania rodziny, można wnieść przeciwko zajęciu sprzeciw. Wakacje nie przysługują, chyba, że podróżujący pracował wyłącznie dla danej firmy. Pretensje można podnosić w ciągu 6 miesięcy od chwili zakończenia stosunku służbowego. (aK.)

— **F. P. 11.** Moratorium niema. Po przerachowaniu, jeżeli płatność już nadeszła, trzeba zapłacić. (aK.)

— **Taksa znawców.** Jeżeli zażalenie odrzucono, należy wnieść skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. (aK.)

— **L. 8485 Wilda.** Istotnie zarządzeń takich niema, jednak w najlepszym razie w drodze waloryzacji otrzymałby Pan 125 zł. O tę kwotę może Pan w danym razie skarżyć. Jednak sprawa Pana przedstawia się o tyle ciekawie, że wypowiedział Pan depozyt w styczniu 1919 r. i jeżeli przyjął, że bank był od tego czasu w zwłoce, może Pan ew. domagać się zapłaty pełnej równowartości z stycznia 1919 r., tj. kwoty 1080 zł. Jeżeli chce Pan zarządkować taki proces, niech Pan poradzi się jeszcze adwokata. (aK.)

— **Abonent z Wildy.** Nie można pościągnąć do odpowiedzialności, bo roszczenia takie przedawniają się w 6 miesięcy. (aK.)

— **E. 104.** Na żaden przepis nie potrzebuje się Pan powoływać, jeżeli chce Pan zgłosić zażalenie. To sąd musi Panu podać przepis, na którym oparł się przy załatwieniu wniosku. (aK.)

— **H. J.** W ciągu 8 tygodni. Ale to tylko na papierze, bo przy olbrzymich ilościach odwołań o zachowaniu tego terminu mowy być nie może. W drugiej kwestji: jeżeli kwota czynszu jest wymieniona w kontrakcie, Urząd Rozjemczy nie może zmienić stawki czynszu umownego, póki kontrakt obowiązuje. Jeżeli jednak kontrakt mówi tylko o czynszu przedwójnym, to nie liczy się według równi walutowej, lecz 1,23 zł za 1 markę. (aK.)

— **R. P.** Zasadniczo wypowiedzenie jest kwartalne, może więc żądać za cały kwartał: o ile w tym czasie nie znajdzie innego lokatora. (aK.)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Pryw. Lecznicza Chirurgiczna
Dr. Parczewskiego
Roentgen, Dżateria i lampa kwarcowa
POZNAŃ ul. Mickiewicza 22
nw 9 731 tel. 1899

NAWET CZARNY ZĄB WYBIELI PASTA HEZADONT HENRYK ŻAK POZNAŃ
Pw 12 023

„DERNIER CRI” SZACHA
to doskonały puder ściśle przylegający do twarzy o miłym i subtelnym zapachu. Polecam również wody kwiatowe, perfumy i mydła o zapachu „DERNIER CRI”
nw 9827

Dnia 7. V. 1932, rano o godz. 6.30, zasnęła w Bogu, po długich lecz ciężkich, cierpliwie znoszonych cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św. nasza najukochańsza córka, siostra, wnuczka, siostrzenica i ciocia, ś. p.

Bożena Migaszewska

w 18 wiosnie życia. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 10 b. m., o godz. 6 po poł., z domu żałoby ul. Marszałka Focha 57 na cmentarz parafjalny Matki Boskiej Bolesnej. Msza św. żałobna nazajutrz o godz. 8 w kościele parafjalnym Matki Boskiej Bolesnej.

W ciężkim smutku pogrążeni
rodzice z dziećmi i rodziną.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Poznań, Bydgoszcz, dw 3556
Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki, Poznań.

Dnia 4 maja 1932 r. zmarła żona członka Towarzystwa naszego, ś. p.

Stanisława Nawrotowa

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 8 b. m., o godzinie 17-tej, z kostnicy Szpitala Miejskiego.

O liczny udział członków w pogrzebie proci
zw 14586/7 Tow. Młodych Przemysłowców
Wyradek 246 w Poznaniu.

W czwartek, dnia 5. V. b. r., o godz. 1.30, zmarł długoletni członek naszego Towarzystwa, ś. p.

Jan Gramziński

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 8. V. b. r., o godz. 18-tej, z domu żałoby przy ul. Wielkie Garbary 6 na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej. Cześć Jego pamięci!

O liczny udział pod sztandar uprasza

Zarząd Tow. Restauratorów
zw 14596 na miasto Poznań i okolicę.

Dnia 5 maja 1932 r. rozstał się z tym światem członek nasz, ś. p.

Jan Nepomucen Gramziński

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 8. 5. 1932 r., o godz. 6-tej, z domu żałoby W. Garbary 6, na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej.

Cześć Jego pamięci! rw 5692

Tow. Powstańców i Wojaków
Wyradek 32 Poznań-Śródmieście.

Dnia 5 maja r. b. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza siostra, nasza ciocia, ciocia-babcia, ś. p.

Zofja Englerówna

emerytowana nauczycielka
Sodalis Marianus

przeżywszy lat 74. Msza św. za duszę Zmarłej odbędzie się dnia 9 maja r. b. w Gnieźnie w kościele św. Krzyża o godz. 9 rano, a następnie pogrzeb do grobowca rodzinnego, o czym zawiadamia

w ciężkim smutku pogrążony
brat wraz z rodziną.

Poznań, Gniezno, 6 maja 1932 r. nw 10349
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Parasole ogrodowe

deszczowe i słoneczne

w najnowszych deseniach poleca w wielkim wyborze

Wytwórnia parasoli **Leon Kokot** POZNAŃ ul. Wielka 27/29

Telefon 33-45

Wystawiam na Targach Poznańskich.

Pw 18 183-55.44

Wspólnik (czka)

do galanterji, bielizny, trykotaży

większego miasta Pomorza, dzielna elastyczna siła kupiecka, wyreczyć mająca starszego właściciela, z 10-15 tyś. zł. celem dalszego rozszerzenia, poszukiwana. Egzystancja pewna. Wyczerpujące oferty Kurjer Pozn. zw 14534

W piątek, 6 maja 1932 r., o godz. 6.30 wieczorem, zasnęła w Bogu moja najukochańsza żona, moja najdroższa matka, ś. p.

z Mohauptów

Pelagja Przybylska

przeżywszy lat 72. Eksperta odbędzie się w niedzielę, 8 b. m., w Poznaniu, z domu żałoby ul. Śniadeckich 16, o godz. 4.30 po południu, do krzyża przy cmentarzach przy ulicy Bukowskiej. Pogrzeb we wtorek, dnia 10 b. m., przed południem, w Gnieźnie, z kaplicy cmentarza św. Krzyża do grobowca rodzinnego.

W ciężkim smutku pogrążeni
maż i syn.

dw 3555

Zakład Pogrzebowy „Ceremonja”. Towarowa 25. Tel. 3190.

W sobotę, dnia 7 maja r. b., rozstała się z tym światem, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie św. Sakramentami, ś. p.

Marja Damsówna

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, Wielkie Garbary 8, — we wtorek o godz. 9-tej do kościoła św. Rocha. Po nabożeństwie żalobnym spuszczenie zwłok do grobowca rodzinnego na cmentarzu przy św. Rochu.

W smutku pogrążona
rodzina.

zw 14459

W dniu Wniebowstąpienia Pańskiego, rano, zakończyła żywot doczesny, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa, nadewszystko ukochana, nigdy niezapomniana matka, ś. p.

Felicja Brychczyńska

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 8 maja b. r., o godz. 3-ciej po południu, z kaplicy cmentarnej w Górczynie.

W żalu nieutulone
córki i rodzina.

dw 3546

Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki Poznań, Klasztorna 14 telefon 2769

Dziś, w sobotę, dnia 7-go b. m., o godz. 8-jej wieczorem otwarcie nowoczesnego lokalu

„OAZA“ (dawn. Hotel Kaszubski)

GDYNIA — Kamienna Góra

Café — Restaurant — Dancing — Cocktail-Bar

Występy taneczne.

Orkiestra pod dyrekcją p. Plicha.

od godz. 5-jej FIVE O CLOCK

nw 10356

o czym zawiadamia P. T. Publiczność

Zarząd.

ZAWIADOMIENIE!

W związku z tendencyjnie i w celach konkurencyjnych rozstawianiem pogłoskami, że firma nasza — w Poznaniu poszukuje lokalu na sklep sprzedaży detalicznej oświadczamy, że nie chcąc stwarzać konkurencji tamtejszym Szan. Odbiorcom naszym, zamiaru takiego wcale nie mieliśmy i nie mamy.

Wszelkie inne, z tem związane złośliwe wieści żadnej podstawy nie mają, przeto przeciw osobom — takowe w celu szkodenia firmie naszej szerzącym — wystąpimy na drogę właściwą.

A. PIASECKI

„Fabryka czekolady S. A.
KRAKOW.

Pw 14.150-17.14

Zamiana.

Kancelarję adwokacką w Poznaniu zamienię natychmiast na kancelarję adwokacką na prowincji.

Na czasokres przeniesienia wzajemna substytucja dla zaznajomienia się z klientelą. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 14584

GDYNIA

NIERUCHOMOŚĆ z ZABUDOWANIAM

jak willa, magazyny i garaże, położone w śródmieściu, naprzeciwko dworca towarowego, natychmiast na korzystnych warunkach do sprzedania. Posesja nadaje się na wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa handlowe względnie transportowe lub t. p. (dotychczas przedsiębiorstwo budowlane). Oferty kierować do Fabryki Papy Dachowej „Starogard” Centrala w Gdyni, ul. 10 Lutego. zw 14583

Za tak liczne wieści do wody wespółzucia oraz odanie ostatniej przysługi ś. p. Zmarłemu składamy wszystkim naszym najserdeczniejsze
zw 14 504

podziękowanie.

Katarzyna Sturm
Karol Sturm sen.

To co piękne
nie musi być
drogie!

Bielizna marki „FEMINA” z jedwabnego trykotu „charmeuse” nie puszczaającego oczek, jest cudowna a przytem tania! Najmodniejsze kolory — największy wybór

Górski

pl. Wolności 3 obok P. K. O.
znany z dobrego gustu i taniości.

dw 3554

Fabryka cukierków

w pełnym biegu lub urządzenie takowej z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa do sprzedania. Zgłosz. Kurjer Poznański zw 14 543

Siatki na płoty

Okucia do drzwi
Okucia do okien
Błacha cynkowa
Błacha mosiężna
Gwoździe i łaneczki
Śruby i nitki
Druł do prasowania
słony

Artykuły rolnicze
poleca korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza

Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-48

Pw 11 985-5.43

Wszyscy wiedzą,
że

Kapelusze Krawaty Koszule

sprzedaje najtaniej

CEGŁOWSKI

Pocztowa 5

(dawniej

Marjan Dobrowolski i Sp.)
nw 10 183

DZIURKI

szk. 2 gr. mreżka metr 20 gr.
okretka 15 gr. dekaturowane 30
gr. plisowanie spódn 2 zł obracanie guzików tuż 40 gr. podnosze oczka nadrabiam stopy. hafty tania wykonuje terminowo „HAFTOPLIS.”

St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga obok firmy Czepczyński i Kruk).

Oprawy kalatek
wszelkiego rodzaju
Introligatornie
rukarni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4

Jak się masz?

— Doskonale! Jak widzisz idę do Rychtera!

Oto słowa, które mówią o wszystkim!

NAPRAWDĘ — mogą się z czego cieszyć nasi klienci, gdyż **JESTEŚMY NAJTANSI** przy **WYSOKIEJ JAKOŚCI** naszej garderoby i dlatego sprzedajemy **NAJWIĘCEJ!**

Z powodu

zbliżających się Świąt

zapraszamy do zwiedzenia naszych chlubnie znanych w całym kraju magazynów, celem **kupna tego co każdy na święta potrzebuje.**

Doskonała **OKAZJA** do nabycia czegoś z firmy Rychter.

POLECAMY: PALTA wiosenne „CHEVALIER“ już po **50,— zł.** Warte są 100 zł a mają wygląd na palto za 150,— zł.

W DZIALE MIAROWYM — 5 **PRZYKRAWACZY** o europejskiej sławie tworzą z dobrego najlepsze! **GWARANCJA** wykonania w myśl życzenia! W nagłych wypadkach wykonanie **w 24 godzinach.**

W DZIALE FABRYKACJI GOTOWEJ GARDEROBY maszyny z zapędem elektrycznym, wyrzucają **DZIENNE SETKI PALT** i **UBIORÓW** męskich, które sprzedajemy po tak niskich cenach — jak jeszcze nigdy nie bywało! Najlepszym dowodem magazyny przepełnione kupującymi!

MATERJAŁY Z METRA w olbrzymich masach, w najnowszych deseniach pierwszorzędnej jakości **po CENACH FABRYCZNYCH!**

DLA CHŁOPCÓW: UBRANKA do Komunii św.

EDMUND RYCHTER

1-szy mag. Fr. Ratajczaka 2
Najwykwintniejsza garderoba
2-gi mag. ul. Wrocławska 14
Pierwszorzędne ubiory
3-ci mag. ul. Wrocławska 15
Odzież zawodowa i popularna!

Oddajemy nasze towary także za **BONY TOW. „KREDYT“.**
Telefony: 26-07, 54-25, 21-71, 54-15

Wyciąg

Szcście i dobrobyt przez **LOSY** I. Klasy 25. Polskiej Państw. Loterii Klas.

Główna wygrana 1 000 000 złotych oprócz tego 211 premi i wygranych po złotych 300 000, 150 000, 100 000, 75 000

Co drugi los wygrywa.

1/4 losu 10,— 1/2 losu 20,— 1/1 los 40,—

Próbuj i Ty natychmiast szczęścia Swego w najszcześniejszej i znanej kolekturze

Juljana LANGERA, Poznań

Centrala: Sew. Mielżyńskiego (Hotel Monopol)
Oddział: Wielka 5.

Tel. 31-41, 16-37. P. K. O. 212.475.

Zamówienia piśmiennie załatwia się odwrotną pocztą.

Zamówienie

Niniejszem zamawiam do I Kl. 25 P. Lot. Państw.

1/4 losu po 10,— zł
1/2 losu po 20,— zł
1/1 los po 40,— zł

Należytość niszczoną natychmiast po otrzymaniu losów blankietem nadawczym P. K. O. przez firmę załączonym.

Imię i nazwisko _____
Dokładny adres _____

nw 10 112

Wyciąg

Bernardyna i wilka tresowanego oraz pieski pokojowe sprzedam
W. Kwiatkowski, Gniezno, Wodociągowa 2.
nw 10350 Zakład Tresury Psów.

Samochód

3-mio cylindrowy 18/80 HP jak nowy, luksusowy marki Studebaker, Model Commander, limuzyna 4-5 osobowa, karoserja oryginalna Brougham z reflektorami Zeissa, sprzedam. Łaskawe zgłoszenia poważnych reflektantów, którym zależy na dobrej reprezentacyjnej maszynie z dobrych rąk, uprasza się kierować do Kurjera Poznańskiego zw 14573

Warsztaty Mebli Stylowych MARJAN ŁANIECKI

mistrz stolarski

telefon 32 Swarzędz, Podgórna 11 telefon 32

wystawiam na Targach Poznańskich — Hala 10

poleca

gotowe wykwiłtne umeblowanie jak gabinety męskie, sypialnie, jadalnie, salony Biedermeiera,

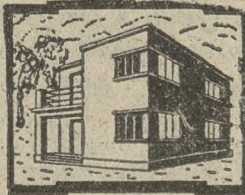
wykonuje

meble stylowe według rysunków własnych lub danych, restauracje antyków,

istnieje

od lat 26 w Berlinie jako dostawca Poselstwa i Konsulatu R. P. od roku 1922 na miejscu.

Dogodny przejazd (20 minut) autobusem z Poznania, ul. Woźna 20 do Swarzędza co pełną godzinę. zw 16500

Bacność sprzedajemy 1000 parcel

w porozumieniu z Komunalną Kasą Oszczędnościowo-Pożyczkową pomiędzy Dąbrowskiego i Bukowską od 30 groszy za 1 m², Antoninie od 50 groszy, Grunwaldzkiej, Górczynie, Winiarach, Łazarzu, Puszczykówku, Klekru i td. Kredyt Budowlany pożyczki Spół. Zakł. „WZAJEMNOŚĆ“.

DE - KA - HA, Aleje Marcinkowskiego nr. 13, p. 13. — Telefon 29-58.

Pewna lokata kapitału.

Hurtownia towarów żelaznych i technicznych w Bydgoszczy

w najlepszym położeniu miasta, dobrze zaprowadzona, jest zaraz z powodu choroby tanio na sprzedaż szybko zdecydowanemu reflektantowi. Do objęcia potrzeba 40 tysięcy kapitału. Oferty do Kurjera Pozn. pod zw 14 582

Przedsiębiorstwo zbożowe

z zabudowaniem w dobrej okolicy kupię, ewtl wydzierżawię. Szczegółowe oferty z opisem zabudowań i ostateczną ceną nadesłać do Kurjera Poznańskiego zw 14580

Po każdej możliwej

cenie wyprzedajemy:

obicia na meble i ścianę, materiały dekoracyjne, kretony angielskie, narzuty, kawy, serwety, kilimy i pasiaki, ponieważ dział ten zwiemy zupełnie.

Kazimierz KUŻAJ

Centrala - Dywanów
Poznań — ul. Woźna 12
narożnik W. Garbar

Pw 18 110 18.29

Poszukuję najchętniej od zaraz

dzierżawy majątku
500—1000 mórg dobrej ziemi

Szczegółowe oferty Kurjer
Poznański zw 14591

12 cielnych jałówek

czarnokol. nadające się do hodowli oraz 3 trzyroczne, 5 i 6 dnorocznych i 7 tegorocznych źrebiąt sprzeda dla braku słomy

Kozłowski - Zawodzie,
tel. Września 105.

nw 10 329

Czteropokojowe mieszkanie

Chwaliszewo przy Czartorji II piętro, wszelkie wygodny, od gospodarza do wynajęcia. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod rw 5 690

Rafinerja terpentyny

poszukuje PRZEDSTAWICIELA na m. Poznań i okolice dla sprzedaży swoich wyrobów. Pożądana osoba obeznana z branżą chemiczną. Referencje są wymagane. Oferty składać: **Warszawa, G. Stückgold,** ul. Śniadeckich 12. nw 10 336

Wyścigi konne z totalizatorem

urządzone przez T-wo Wyścigów Konnych Ziem Zachodnich odbędą się na torze w Ławicy w dniach 8, 12, 15, 16, 22, 26 i 29 maja 1932 r.

POCZĄTEK GONITW O GODZ. 15,30

Pw 18 150-18.75

Komunikacja: autobusami od Mostu Teatralnego, pociągiem kolejow. z głównego dworca o godz. 15,15. Powrót z Ławicy autobusami i specj. pociągiem kolejow.

Wcześniejsza sprzedaż biletów, losów i programów w składzie cygar P. F. Zygarłowskiego, ul. 27 Grudnia 12 nar. Gwarnej i w Sekr. T-wa, ul. Mickiewicza 30, telefon 70-33.

Ustalone zalety naszego obuwia:

Wygodne — Trwałe — Eleganckie

Szczegóły bardzo ważne przy zakupie bucików na okres wiosenno-latowy.

Damskie:

wycinane, obcas niski i stąpkowy w różnych kolorach 12⁵⁰ zł

lakierki na paski, szpil-kowane 15— zł

brązowe na paski, szyte 18⁵⁰ zł

Męskie:

brązowe półbutki 14⁵⁰ zł

czarne chromowe, szpil-kowane 18⁵⁰ zł

czarne chromowe, ręcznie szyte 23— zł

Wielki wybór w opankach i plecionych.

Firma gwarantuje za każdą parę. Pw 18 175/6-18.101

J. PAŃCZAK

Zaufany Dom Zakupu Obuwia

Poznań, św. Marcin 64. Telefon 1000.

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości Szanownym Gościom i Sympatykom, że w dniu 1. 5. r. b. otworzyłem przy ul. św. Marcina 3

śniadalnię i probiernię

Polecając Szanownej Publiczności mój nowoczesnie odnowiony lokal, zapewniam skora i uczciwą obsługę.

Niskie ceny.

Zakąski po 10 gr.

Pw 18 162-18.88

Władysław Kubinka.

KRYNICA

KRÓLOWA ZDROJÓW POLSKICH

560 m. n. p. m. — Frekwencja 35.000 rocznie.

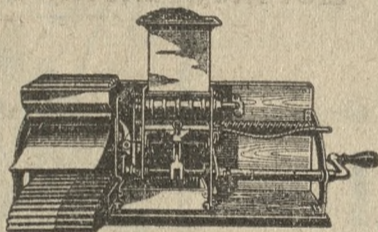
Sezon letni od 1 maja. Ceny znacznie niższe

3-tyg. pobyt wraz z leczeniem 1 osoby od 250 zł. Słynne szczawy żelazisto ziemne do picia i kąpiei. Najsilniejsza szczawa alkaliczna Europy „ZUBER”. Kąpiel Borowinowe. Zakład przyrodo-leczniczy. Ordynuje 60-ciu lekarzy. Po 10 dniach pobytu 50% zniżka w przejeździe kolejami. Wspaniały park. Stałe koncerty. Teatr. Kino dźwiękowe. Dancngi. — Wycieczki w przepiękne górskie okolice. Urzędnicy państw. i samorządowi korzystają ze znacznych ulg. Informacje udziela odwrotnie Komisja zdrojowa.

dw 3 544

„EUREKA“

pierwsza na świecie, polskiego wynalazku i produkcji, samoczynna maszynka — automat do domowego wyrobu papierosów, opatentowana za nr. 11155 znana z Powszechnej Wystawy Krajowej w 1929 r.

jest demonstrowana na Targach poznańskich w pawilonie 13 (przy wieży górnośląskiej). Ostrzegamy przed naśladownictwami!

W. Pytlasiński — Syn — M. Pol
Warszawa — ul. Leszno 26.

zw 14588

Dostarczamy niezależnie od syndykatu
PAPE, DACHOWĄ, SMOŁĘ i t. d.
BRACIA SCHLIEPER

Fabryka Papy Dachowej i Destylacja Smoły
Hurtownia materiałów budowlanych
Tel. 306 BYDGOSZCZ Tel. 361

Pw 14 003-63.134

W sobotę,
dnia 14 maja 1932 r.

biura nasze będą

zamknięte.

Bank für Handel und Gewerbe Poznań
Poznański Bank dla handlu i przemysłu } Sp. Akc.

Danziger Privat-Actien-Bank, Filiale Posen, Poznań

Landesgenossenschaftsbank
Bank Spółdzielczy z ogr. odp. Poznań.

Tw 1084

Zwiedzajcie i kupujcie

na Targach kwiatowych Poznańskiego Towarzystwa Ogrodniczego
KWIATY, BYLINY, KONIFERY i t. d.

Czas trwania do niedzieli, 8 b. m. włącznie na terenach Targów Poznańskich
wejście z ulicy Bukowskiej. Pw 18 182-55.42

Kupujemy stale

wszystkie gatunki słomy prasowanej.

Carl Kretschmer & Co., Leszno (Wlkp.)

zw 14 581

Pierwszorzędny handel zboża

przedam z powodu stosunków rodzinnych z kompletnym urządzeniem, miasto ca 30 000 mieszkańców, bogata okolica, wprost od gospodarza zaraz do przejęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański nw 10352

dw 10 167

KRYNICA SOPLICOWO

Pensjonat i zakład dietetyczny

DR. E. ZARZYCKIEGO

Ceny na maj, czerwiec znacznie niższe.

dw 3 545

Na raty

miesięcznie

EXPRESS 20 zł

Kromczyński, Poznań,
Aleje Marcinkowskiego 5.

Agenci do sprzedaży maszyn do szycia potrzebni.

Pw 12 019-14.82

OBIADY DOMOWE

pożywne i naturalne

tanio

Składowa 1 m. 16

partor, blisko Zamku.

zw 14 593

Mereżkę

okreśkę, dziurki, pisowanie, dekatingowanie, obciążanie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek, hafty, monogramy wykonuje terminowo najtaniej

„HAFTOPLIS“

Stary Rynek 10, wejście Kurza noga (obok F-my Czepczyński i Kruk). Pw 16 009-17.44

Kukurydzę siewną

(rumuńska) z składu w Swarzędzu poleca

Brodowski & Sroka, Swarzędz, tel. 66

zw 14 579

ŻELAŻNIAK

dobry ekspedjent i kalkulator, obeznany z branżą, może się zgłosić do składu żelaza i artykułów budowlanych. Warunek: dokładna znajomość branży i poważne referencje, z podaniem pensji przy wolnym stole i stancji. Oferty Kurjer Poznański dw 3513

Siegi
usuwa
niezawodnie

Benignina
WYROBU
APTEKI
MARJACKIEJ
WE LWOWIE

SERV ELKA
W jakości dobrot i przyjemnym smaku niezastąpione

SKŁAD FABRYCZNY: UL. GĄSIOROWSKI POZNAŃ, SW. MARCINA 14
TELEFON 35-22

Książkowy-zbożowiec
ostatnio zatrudniony w młynie, szuka od 1. VII. ewentl. przedz. posady. Łask. oferty uprasza do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 14 568

WYŁĄCZNE ZASTĘPSTWO
na województwo poznańskie oddam na opatentowany we wszystkich krajach rozpylacz do palników używanych przy wszelkich motorach spalinowych. Przy małej inwestycji bardzo wielka możliwość zarobkowania. Informacji udzieli inż. Meisl, Hotel Britania, Poznań. zw 14577

Belkownię i kantówkę
według wymiarów oraz wszelki materiał tarty dostarcza franko plac budowy
Tartak Parowy Kostrzyn, telefon 39.
zw 14 578

Najtańsze źródło zakupu opony samochodowe
wszystkich najwyższej cenionych fabrykatów polecamy na warunkach obecnie specjalnie korzystnych
Dostawa natychmiastowa — Towar świeży
Wszelkie oryginalne części zamienne do samochodów Fiat, Minerva, Chevrolet.
Najnowsze akcesoria w pierwszorzędnym wykonaniu.
BRZESKIAUTO S. A. POZNAŃ
ul. Dąbrowskiego 29, tel. 63-23, 63-65.
nw 10195

8 ubikacyj biurowych
6 okien frontu, duże pracownie i składnice w najlepszym położeniu handlowym zaraz w całości lub częściowo do wdzierżawienia. — Zgłoszenia: „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 18,76. Pw 18154-18,76
Lokata kapitału. — Tylko dla poważnych reflektantów.
WILLA
w parku Moniuszki, jedna z najpiękniejszych w Poznaniu, 14 pokoi, ogród, garaż, zaraz do wynajęcia lub do sprzedaży. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia: Kryszewska, Piaskary 6, II p. dw 3541

OFIARY na rzecz biednych m. Poznania od 1. IV. do 30. IV. 1932 r. złożyli: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha 2000 zł, Drukarnia Polska 799,15 zł, Pracownicy Warsztatów Pozn. Kolei Elektrycznej 62,50 zł, Zieliński 50 zł, Ks. Dr. W. Adamski 50 zł, Konsulostwo Scheffowskie tyt. ofiary zam. wieńca na grób 6 p. Generalowej Serda-Teodorskiej 50 zł, Państw. Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie 46 zł, Tow. Ubezpieczeń „Vita“ 34,75 zł, Spółdzielnia Pań Zawodu Kupieckiego 30 zł, Rodzina Anson 20 zł, Personel Rady Cichowicza 18 zł, Dr. H. Rosnerowa 15 zł, N. N. 15 zł, N. N. 10 zł, E. Karge 10 zł, Prezes Mravincsis 10 zł, Zimler 10 zł, N. N. 10 zł, Inż. Stark — Lubań 10 zł, N. N. 10 zł, M. Zabłocki 10 zł, Książd Prob. Dr. Gładysz 10 zł, Bakowska 6 zł, Wyższa Szkoła Handlowa z puszki 5,90 zł, J. Twarda 5 zł, Chlebanowski 4,40 zł, Tow. Ubezpieczeń „Przyszłość“ 3 zł, L. B. 2,84 zł, M. Piotrowska 2,50 zł, A. Wiczorkiewicz 2 zł, N. N. 1 zł.
Szan. Ofiarodawcom składa serdeczne „Bóg zapłać“ zw 14559 **Pozn. Okręg „Caritas“.**

BUDOWA KOŚCIOŁA w DUBINIE. Na budowę kościoła parafjalnego w Dubinie zadeklarowali w dalszym ciągu pp.: Krystek Ludwik, Rawicz, Korp. Kadetów nr. 3, 15 zł. Pozatem złożyli: Dr. Górnicki 20 zł, Chwiłkowski 5 zł, f-a Czepczyński 10 zł, Bracia Lilpop, Szulc i S-ka 5 zł, f-a Silesia 10 zł, W. Mayer 5 zł, A. Machalla 10 zł, Zach. Polski Syndykat Weglowy 10 zł, f-a Fr. Woźniak 25 zł, Dr. Jan i Stanisław Głowaczy 10 zł, Malczewski M. 5 zł, f-a Kałamański 10 zł, adwokat Wyszomirski 5 zł, Bruski 5 zł, dyr. Gacinek 5 zł, Stefan Cichoński 5 zł, Chrzanoski 2 zł, Apteka Fortuna 2 zł, Stefan Cichoński 2 zł, Waliszewski 2 zł, Dr. Berkan 3 zł, Wytwórnia Soków 2 zł, adwokat Dr. Berkan 3 zł, Kazimierz Dziembowski 3 zł, Antoni Szymański 2 zł, Fr. Lexandrowicz 3 zł, f-a Gadebusch 2 zł, St. Szulc 3 zł, Jan Klinge 2 zł, — wszyscy z Poznania; Zygmunt Kiełmiński, Kepno, 3 zł; Jadwiga Wirszykówna, Kepno, 10 zł; Joanna Grobelna, Kobylin, 10 zł; Aleksander Mańczak, Sosnowiec, 3 zł; ks. Kucharski, Ostrzeszów, 2 zł; Dr. Wojciech Wojdon, Bojanowo, 5 zł; Bracia Owoccy, Bydgoszcz, 10 zł; Wincenty Płonka, Poznań, 10 zł i Aleks. Koszewski 10 zł. Niechaj powyższe, tak liczne ofiary pobudzą Społeczeństwo do składania ofiar, zaś dotychczasowym Ofiarodawcom składa na tej drodze serdeczne „Bóg zapłać“ zw 14560 **Zarząd.**

Roczne Walne Zgromadzenie SP. AKC. „BLAWAT POLSKI“ w POZNAŃU
odbędzie się **w wtorek, dnia 31 maja 1932 r., o godzinie 4 po południu, w lokalach Spółki.**
PORZĄDEK OBRAD:
1. Przedłożenie sprawozdania rocznego i rach. strat i zysków oraz bilansu p. 31. I. 1932 r.
2. Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz pokrycie strat.
3. Wybór jednego członka Rady Nadzorczej na 3 lata.
4. Wnioski bez uchwał.
Akcjonariusze chcący brać udział w rocznym walnym zgromadzeniu, winni skutecznie zgłosić udział najpóźniej 7 dni przed terminem zgromadzenia.
Poznań, dnia 7 maja 1932 r.
Pw 18177-18,103 **Zarząd: (—) J. Pływaczek.**

WALNE ZEBRANIE AKCJONARIUSZY Drukarni Robotników Chrześcijańskich, S. A.
odbędzie się w poniedziałek, dnia 30 maja 1932 r., o godz. 4 w Poznaniu w lokalu ul. św. Marcina 37, I p.
PORZĄDEK OBRAD:
1. Zagajenie i sprawdzenie legitymacji.
2. Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie bilansu z rachunkiem zysków i strat na dzień 31 grudnia 1931 r.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej oraz odczytanie sprawozdania Tow. Rew. „Powiernik“ z odbytej rewizji.
4. Uchwała dotycząca zatwierdzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1931 oraz pokrycia strat.
5. Uchwała dotycząca udzielenia pokwitowania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 1931.
6. Uchwała dotycząca udzielenia pokwitowania Radzie Nadzorczej za rok 1930.
7. Reasumcja uchwały z dnia 20 lipca 1931 r. co do dochodzenia pretensji do „Gazety Zachodniej“.
8. Wybór członków Rady Nadzorczej.
9. Wolne wnioski.
Prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu mają ci akcjonariusze, którzy przedłożą poświadczenie któregośkolwiek Banku względnie notariusza na zdeponowane akcje lub złoże akcje swoje w naturze na ręce Zarządu w lokalu zebrania na jedną godzinę przed rozpoczęciem zebrania. Przewodniczący Rady Nadzorczej (—) Leonard Wlazło.
Zarząd (—) Ks. A. Ludwiczak.
Poznań, dnia 2 maja 1932 r. Pw 18134-18,25

BILANS w dniu 31 grudnia 1931. Aktywa: Kasa 409,73, Banki 710,03, Papiery % 1,—, Nieruch. 105 000,—, Ruchom. 1500,—, Samoch. 9 500,—, Weks. Otrzym. 1 914,72, Towary 41 655,40, Dłużn. 171 934,89, Straty 1928 r. 4 767,51, 1929 r. 30 074,45, 1930 r. 20 258,02, 1931 r. 47 134,67, Razem 434 860,42. **Pasywa:** Kapitał 100 000,—, Fund. Rezerw. 44 373,96, Rezerw. Niep. Dłużn. 20 084,83, Rezerw. Nadzwycz. 3 459,32, Rezerw. Towar. 7 500,—, Dywid. za 1927 r. 242,—, Weks. Wydane 158 500,—, Wierzyc. 100 700,31, Razem 434 860,42. **Rachunek Strat i Zysków:** Koszt. Handl. 67 681,33, Podatk. 10 738,32, Procent. 6 329,80, Amortyz. Nieruchom. 2 800,—, Amortyz. Samoch. 2 520,—, Amortyz. Ruchom. 101,25, Odpis. Na Dłużn. 25 896,14, Razem 116 066,84. **Bitto Zysk Na Towar.** 29 677,91, **Bitto Zysk Na Prowiz.** 28 464,90, **Bitto Zysk Na Ekspł. Domu** 9 212,23, **Zysk Na Papier.** % 1 232,43, **Wpływ od Niep. Dłużn.** 344,70, **Strata 1931 r.** 47 134,67, **Razem** 116 066,84. **Dłużn. i Wierzyc. z tyt. gwarancji:** B-k Polski 100 000,—, Powoz. B-k Związk. 100 000,—, Br. Pfeiffer 50 000,—, Obligo weksl. 67 393,89, Weksl. gwarancyjne 34 000,—.
HURTOWNIA SKÓR w Poznaniu Sp. Akc. w Likwidacji.
Pw 18158-18,71

PRZETARG OFERTOWY
na wykonanie instalacji do i odpływowej oraz gazowej przy budowie domów mieszkalnych Kasy Emerytalnej w Gdyni przy Szosie Gdańskiej.
Warunki przetargu można nabyć za opłatą, złotych 5,00 w Zarządzie Kasy w Poznaniu, ul. Skarbowa 10, w godzinach od 9 do 12, tamże do wglądu rysunki.
Interesanci pozamiejscowi winni należytość za warunki przetargowe w kwocie 8,00 zł. przesać pocztą.
Oferty należy składać w Zarządzie Kasy Emerytalnej w nieprzekraczalnym terminie do dnia 18 maja 1932 roku, godz. 10.30, — w zabezpieczonych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie instalacji do i odpływowej oraz gazowej przy budowie K. E. w Gdyni“.
Do oferty należy dołączyć pokwitowanie na zdeponowane w Banku Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Poznaniu, wadium w wysokości 7 500,— zł.
Za walory (wadjum) dołączone do oferty, nie odpowiadamy.
Otwarcie ofert nastąpi dnia 18 maja 1932 r., o godz. 11, w obecności przybyłych oferentów.
Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta, ewentualnie podzielać robót lub nieuwzględnienia żadnej oferty.
Zaznacza się równocześnie, że na zlecenie mające roboty Zarząd Kasy nie będzie udzielał żadnych zaliczek, a rachunki za wykonane roboty regulowane będą w myśl dołączonych do kosztorysu ogólnych warunków.
dw 3549 (—) Dr. Postawa, przewodniczący.

Licytacja dywanów i kilimów
na Giełdzie Handlowej ul. Stawna 13 przy ul. Wronieckiej.
We wtorek, dnia 10 b. m., o godz. 11 przed południem, sprzedawcą będą dobrowolnie najwięcej dającym za gotówkę pochodzące z likwidacji:
5 dywanów ręcznie wiązanych, dywan perski, 10 dywanów pluszowych, 4 pomosty, 22 kilimy, 2 koce, 2 portjery huculskie i kilim „Aubison“. — Dywany i kilimy różnej wielkości. Pw 18179-55,37
WŁADYSŁAW WOJCIECHOWSKI
uprawniony licytator i taksator, ul. Stawna 13. Tel. 28-08.

LICYTACJA ZASTAWU
We wtorek, 10 maja, o godz. 11-tej, sprzedawcą będą w firmie Konrad Jankowski, ul. Zwierzyniecka 29, na odpowiedzialność interesowanych najwięcej dającym za gotówkę:
urządzenie mieszkaniowe 10 pokoi, urządzenie składowe towarów krótkich, heblarkę stolarską, dywany, narzutki, zabawki, flakony do perfum, banki i puszki blaszane, powózek krytą i półkrytą oraz różne inne przedmioty. Pw 18180-18,102
Brunon Trzeciak
zaprzysięż. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. Wroniecka 4, tel. 2126 i 3175.

PRZETARG PRZYMUSOWY
Dnia 9 maja 1932 r., o godz. 13-tej, sprzedam za gotówkę najwięcej dającym w Tarnowie-Podg. powiat poznański:
samochód osobowy marki Stöwer. dw 3539
Samochód obejrzeć można 15 minut przed przetargiem. Zbiórka przed Wójtostwem w Tarnowie-Podg. Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.
Palacz, komornik obwod. Tarnowo-Podg., pow. poznański.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE
Nowy
Dom Komisowy. Woźna 16, sprzedaje i kupuje meble używane, garderobe różne inne przedmioty. Pw 12 221-14,43
W. Czysz
Szkołna 11
urządzą wyprzedzać zapasów pochodzących z zlikwidowanej filii po cenach znacznie niższych. Pw 14 007-17,23
„Antyki“
meble używane sprzedaje, kupuje Wielkie Garbary 39. Pw 18 108-54,436
Koszule
na miarę wykonuje, materiały własne. Ceglowski, Poczta 5. nw 10 181
Wózki
dziecięce zeszlorzeczone cena używanych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 55 915
Zakład fryzjerski
damski - mekscy dobrze prosperujący, 4 pokojowym mieszkaniem zaraz sprzedam z powodu choroby. cena podług umowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański nw 10 335

Kapelusze
modne najtaniej sprzedaje Ceglowski, Poczta 5. nw 10 182
Samochód
Renault limuzyna, 5 osobowa jak nowy, elegancki sprzedam tania. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 106
Lisy
srebrne, wielki wybór, ceny niskie oraz lisy popielate różnego rodzaju od 40 zł. Lajewski, Fredry 1. zdw 56 105
Warsztat
instalacyjno-biucharski z powodu choroby 700 zł sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 150
Kiosk
sprzedam 3 stacje od Poznania, w pelnym biegu. 27. Grudnia 4. mieszkanie 11. zdw 56 436
Sypialnie
dębowa kupies najtaniej. Stolarznia Wiczorkiewicz. Swarzędza, Strzelecka 1. zdw 56 185
Plaszcz
męski, obuwie nowe, gramofon tania na sprzedaż. Poczta 22. I. mieszkanie 6. zdw 55 967
„Ford“
okazyjnie do sprzedania, kilka mało używanych czterodrzwiowych karetek typ A. 1929 r. Ceny bardzo korzystne. „Autotur“ Poznań ul. Zwierzyniecka 27, telefon 62-02. Pw 15 026 18,19

Antyki
meble używane, garderoba za bezcen. Poczta 22. zdw 56 396
W. Groszkiewicz
Poznań, ulica Wrocławska 3, tel. 22-35, hurt. detal. Polecam po znacznie niższych cenach: Firany i kapy woalowe, tiulowe, nowoczesne upieczone s lambrakinem filit. Koldry na puchu, wełnie i wacie własnej fabrykacji. Za gotówkę 10 procent rabatu. Pw 12 013-11,94
Parcele
w ładnym położeniu okazjnie wprost od właściciela na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 221
Tapety
najkorzystniej kupuje się w firmie A. Szymański, Poznań, ul. Dąbrowskiego 39. nw 10 066
Limuzynę — Ford
w dobrym stanie sprzedam korzystnie. Zofia Skąpska, Szamotały, ul. Poznańska 1A. zdw 55 054

Samochód
Ford dobrym stanie tania sprzedam. Olszewski, Gen. Kosciuszkiego 17. zdw 56 251
Klubowe
garnitur elegancki jak nowy — sprzedam 180. Grobla 4. m. 2. zdw 56 422
Kiosk
sprzedam 3 300. Kościelna 45. zdw 56 314
Łodówkę
restauracyjną sprzedam tania. — Kilńskiego 7, m. 4. zdw 56 242
Krzesełeczko
bujane, mocne siatki i stołek. — Słowackiego 34, m. 22. zdw 55 919
Meble
stylowe 50% taniej sprzedam. — Szczaniński, Piaskowa 3, wystawiam na Targach. zdw 56 495
Przy zakupie mebli
przekonał się na Jeszwickiej 11, że najtaniej i najrzetelniej. Nikodem Zytkowski. zdw 51 644
Rowery
„Lucznik“ i innych marek od zł 200 gotówka, ratami. Rymkiewicza, Wielkie Garbary 3. dw 3 383
Meble
tania wprost ze składnicy poleca K. Bakos, ul. Wenecjańska 1, Most Chwaliszewski przy krzyżu 41. zw 45 519

Najtaniej!
Płascze kostjumy i kapelusze damskie piękne modele wiosenne poleca P. Szczawińska i S-ka. ul. Wodna 1. Przyjmujemy asygnaty „Kredyta“. Pw 11 259-9,73
Gwoździe Blache cynkowa
okazyjnie tania rozsprowadza „Przewodnik“ św. Marcina 30. Pw 12 030-15,39
Parcele budowlane
przy Szosie Warszawskiej w stronę Głównej bezpośrednio przy Osiedlach „Dom Własny“ „Praca“, wodociągi, kanalizacja, dogodna komunikacja sprzedaje właściciel Malecki. Droga Debińska, telefon 11-90. Pw 15 091-15,79
Motocykle
Motocochy, modele 1932 sprzedaje. Ceny niższe. Koszyczynski, Ogrodowa 15/16. Pw 13/996-16,42
Rybołówstwo
z mieszkaniem porządkami, przy kole, blisko Poznania, z powodu choroby do odstąpienia. Wysoka 41. zw 24. zdw 55 928

Tapety
wybór wielki, niskie ceny. I. Szymański Kępcina. nw 9866
Meble kuchenne
kupuje się najkorzystniej. Łąkowa 4a. Stolarnia. zdw 51 142
Cegielnię
parowa w ruchu i najlepszym stanie 35 morgi ziemi sprzedam, okolicznościowo za 62.000 zł. — Wpłaty 20—30.000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 210
Wiedeński
salonik, pierwszorzędnie wykonany, mahoni, nieużywany, cena szkapu 300 dol. am, jest niżej polowy ceny na sprzedaż. Rawicz, Kucharski ppk. w st. spocz. zdp 55 056
Dynamo
65/60 V., 50 A., tabliczka rozdzielcza 96 szkieł do akumulatorów. Do kompletnej własnej stacji elektrycznej brakną tylko płyty akum. Zgłoszenia Kolejowa 19. zdw 55 673
Parcele
budowlane — lesne wraz z drzewostanem, 6 km od Poznania, tania, dogodnie warunki, Informacje Biuro Majętności, Aleje Marcinkowskiego 19, brama, prawo. Pw 15 097-54,594
Konwie
do mleka, nowe. „Marko“ od 19 do 40 ltr. tania. — Markowski, Mielżyńskiego 23. II. tel. 52-43. Pw 14 131-16,144

Oberża
zespółstwo, skład kol. 5 morg
ziemi wsielskiej, cena 9 000
wpłaty ugoda, Rutkowski
bl. 23. zdw 56 329

2,25 Bemberga północzochy
z przedwzrostem szewkiem strażka
2,75, złoty Berg 3,45 rekawiczki
skórkowe 2,75 nowości kol-
kowe 5,25, meskie rekawiczki
kremowe 1,45, Nappa 4,75 paski
sport. od 0,50 jedwabne 0,75, elek-
tryczne jedw. 0,35 szelki, krawa-
ty, bielizna luksusowa robocza,
największy wybór, najtaniej! Czo-
ko, Warszawskim Składzie Pa-
trycznym Jadwiga Podbielska
Wielkie Garbary 40 naprzeciw
Wodnej. zdw 56 823

Mająteczek
180 morg zabudowanej ziemi drena-
żowej, zabudowania, inwentarze
kompletne, przy miesiącu gmin-
nym, prywatnie, 75 000, wpłaty
35 000, Kwiatkowski, Gniezno,
Lecha 4. zdw 56 413

Sprzedam
ogródek działkowy, Żupańskiego
19, m. 6. zdw 56 722

Sprzedam
pałac 30 pokoi, ogród, fabrykę,
miasto 20 tys. mieszkańców, roz-
dżina od Poznania, wartość 180
tysięcy za pół ceny, Oferty Kurjer
Poznański zdw 56 719

Stołarnia
skład mebli trumien, woj. Po-
znański korzystnie sprzedam. —
Powód, choroba, Oferty Kurjer
Poznański zdw 56 787

Pianino
sprzedam, Rybaki 21 a, II. prawo
zdw 55 914

Rurki
do włosów lampki
spirytusowe
lustra, szotki,
szerebienie, pudry
szminki najtaniej
Wenzlik, Poznań,
Aleje Marcinkow-
skiego 19, dw 2 929

Parcele od 10 groszy
za 1 m²
w Przeźmierowie — Krzyżowi-
kach — Ławicy jako działki bu-
dowlane — lesne ogrodnicze —
na 5-letnie rozplaty, Biuro Osie-
dła: Gwarna 9, I. telefon 37-15
dw 2 938

Wózek
dziecięcy sprzedam, Kraszew-
skiego 12, miesz. 5. zdw 56 118

Ogród pod budowę willi
w Dębcu przy tramwaju do
sprzedania, Adres Kurjer Po-
znański zdw 56 460

Ogród
owocowy, warzywny, ca. 3.100
mtr. przy Parku Solackim, zaraz,
Oferty Kurjer Pozn. rw 5 647

Parcele
do słońca, okazynie przedliczna
sprzedam, Oferty Kurjer Po-
znański zdw 56 987

Ford
ostatni model, limuzyna, bardzo
dobrze utrzymany, okazynie
sprzedam, Telefon 57-26,
zdw 56 114

Sprzedam
6 12, 15, 24, 60/75; 100 P. S. mo-
tory Diesla, Oferty Kurjer Po-
znański zdw 56 117

Samochody
limuzyny w bardzo dobrym st-
nie z powodu wyprzedzały po-
nieważnie niskich cenach na sprze-
daz, „Autopol”, m. Dąbrows-
kiego 12, telefon 76-08,
zdw 56 688

Fortepian
krótki zagraniczny tania, Mickie-
wicza 17, miesz. 5. zdw 56 777

Auto
półciężarowe, trzykółkowe sprze-
dam tania, Zgłoszenia Barłkow-
ski, Plac Bernardyński 3, I.
zdw 56 773

Sprzedam
parcele budowlana Chociszew-
skiego 603, m kw, gotówka 6 950
złoty, Oferty Kurjer Pozn.
zdw 56 646

Skład
towarów krótkich, przy głównej
ulicy korzystnie sprzedam. —
Adres Kurjer Poznański
zdw 56 642

Aparat
filmowy 16X5 — zł 60, — Janicki,
Matejki 37, m. 8. zdw 56 638

Parcele
najbliższe Poznania okazynie
tania, Hepkowski, Gasiorow-
skich 11. zdw 56 637

Pokój męski
cztery krzesła, dwa fotela, kana-
pa, kryta skóra, biurko z fotelom,
biblioteka i stół, Wiadomość u
gospodarza Nowy Rynek 5, Tele-
fon 40-39. zdw 56 616

Kasy
dwie ogniotrwałe, jedna arty-
stycznie wykonana, Wiadomość
u gospodarza, Nowy Rynek 5,
Telefon 40-39. zdw 56 615

Maszyna do pisania
Remington z biurkiem amerykań-
skim ze schowka, Wiadomość u
gospodarza, Nowy Rynek 5, Tele-
fon 40-39. zdw 56 614

Odkurzacz
Elektrolux w dobrym stanie. —
Wiadomość u gospodarza, Nowy
Rynek 5, Telefon 40-39.
zdw 56 613

Samochód
Chevrolet 6 cylindrowy, w do-
brym stanie, sprzedam, Oferty
Kurjer Poznański zdw 56 166

Drukarnie
skład papieru, Poznań, centrum
sprzedam, Potrzeba 15 000, Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdw 56 621

Pianino
bardzo mało używane sprzedam
1700 gotówka, Oferty do Kurje-
ra Poznańskiego zdw 56 725

Bilard
francuski sprzedam tania, Sko-
wroński, Pobiedziska,
zdw 56 585

Sprzedam
12 kotłów 8-10 atm. 20-40 p.
ogrz. Cena 600-3 200 guldenów
gdańskich, Oferty Kurjer Po-
znański zdw 56 649

Parcele
Puszczykówku pod lasem sprze-
dam, Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdw 56 647

Karosjerje
mlewykończona zebra, nadająca
się na samochody „Ford”, „Che-
vrolet”, „Citroen”, „Peugeot” —
sprzedam bardzo tania, Zgłosze-
nia Nadworny Patrona Jackow-
skiego 49 (garaż), zdw 56 713

Parcele
2 morgi pod Poznaniem sprzedam
tania, Oferty Kurjer Poznański
zdw 56 712

Motocyki
Rudge Whitworth, jak nowy tania
sprzedam, Rzemyszkiewicz,
Półwiejska 4. zdw 56 710

Angielski rakiet
i aparat fotograficzny okazynie
do sprzedania, Grunwaldzka 13,
mieszkanie 6. zdw 56 706

Kiosk
sprzedam 2 700, Kościelna 47,
zdw 56 705

Drogerje
Poznań sprzedam korzystnie. —
Znaczek załączyc, Kurjer Po-
znański zdw 56 752

Samochód
Protos 10/30 H. P., otwarty, do-
bry stan, sprzedam tania, Oferty
Kurjer Poznański zdw 56 606

Gospodarstwa
60, 80, 110 morgowe, prywatne,
21 km. od Poznania przy stacji
kolejowej w mieście, budynki
maszynowe korzystnie na sprzedaż,
Piłkowskiego Poznań, Szamarow-
skiego 1. zdw 56 604

Samochód
reklamowy, 1 samochód ciężarowy
Fiat i samochód ciężarowy
Praga z powodu braku miejsca
za bezcen, sprzedam, Kościelna
53, telefon 77-34. zdw 56 597

Osiółka
z powózka sprzedam tania, Sta-
nisław Moczyński, Ławica-wieś,
zdw 56 541

Wydzierżawie
lub sprzedam z powodu choroby
fabryki drewniaków i okuliaków
w powiatowym mieście, dobrze
prosperująca, obrót roczny ca.
100 000 zł, Kaucji potrzeba 10 000
zł, W razie kupna połowe wpłaty
reszta zostanie na hipotece po
8%, Zgłoszenia do Kurjera Po-
znańskiego pod zdw 56 554

Bramę
furtkę, szupki nowe, sprzedam
niżej kosztu, Oferty Kurjer Po-
znański zdw 56 556

Parcele
budowlana Chociszewskiego —
sprzedam, Oferty Kurjer Po-
znański zdw 56 567

Wielonczellę
w dobrym stanie, sprzedam. —
Adres Kurjer Pozn. zdw 56 568

Skład
kolonialny, magiel, dwa pokoje
kuchnia tania, sprzedam, Adres
Kurjer Poznański zdw 56 576

Samochód
Chevrolet, sześć-cylindrowy, li-
muzyna w dobrym stanie, Wiado-
ść u gospodarza, Nowy Rynek
5, telefon 40-39. zdw 56 612

Kapelusze
czapki po rekor-
dowych niskich
cenach, Pietrzy-
kowski, Wielka 8
Pw 18 183-13.114

Bandonjum
tania sprzedam, Czarnorzyca 2, III,
Biskup. zdw 56 520

Dwie
maszyny damskie sprzedam, Nie-
golewskich 3, mieszkanie 12,
zdw 56 523

Wanna
kapielowa, Rybaki 22 a, IV. ptr.
zdw 56 527

Salonik Rocco
Ludwik XVI, stylowy składają-
cy się z czterdziestu części, bardzo
dobrze utrzymany, sprzedam za
przystępną cenę, Zobaczyć od
11-5 tel i wieczorem, Ul. Chel-
mońskiego 3, II. piętro, mieszka-
nie 5. zdw 56 530

Skład cukierków
1.500 złotych sprzedam z towa-
rem, Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdw 56 768

Wille
12-pokojowa, wielkie wrgody,
siężny ogród ozdobny i owocowy,
miasto niedaleko Poznania, gdzie
wielkie szkoły, Naprawdę piękny
obiekt, z pierwszorzędnego
materiału, Koszt budowy prze-
szedł 120 000 zł sprzedam za 55 000
zł, Agenci do kosza, Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 56 644

Parcele
budowlane 700 mkw, przystanek
tramwajowy, światło kanalizacja,
w miejscu sprzedam korzystnie,
Czełmista Jędrka, Dąbrowskiego
121. zdw 56 512

Kuchnie
przełożone sprzedam, Woźna 16,
mieszkanie 12. zdw 56 798

Okazja
jadłacka dębowa korzystnie na
sprzedaz, Stolarska, Mostowa 17,
zdw 56 807

Motocyki
sprzedam zł 280 Rybaki 26, m. 8,
zdw 56 821

Lilje do Komunji św.
poleca fabryka kwiatów — Wal-
czak, Wrocławska 4, hurtownie,
Telefon 58-65. zdw 56 823

Dom
nowobudowany Poznań, sprze-
dam, amortyzacja, 15 lat wolny
od podatku, Agenci wykluczeni,
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 56 829

Okucia
budowlane meblowe
najtaniej Stanisław
Wawior — Poznań
św. Marcina 34 Spe-
cjalny skład okuć,
telefon 34-31
dw 2 936/7

Pianino
Bettling, mało używane, dobre
sprzedam, Grunwaldzka 20 a,
mieszkanie 7. zdw 56 831

Spawanie
autogeniczne cylindrów, giowic,
karterów trybów, ram wykonuje
fachowo „Ignis”, Wielka 6,
zdw 56 815

Bizuterja
okazyjne bardzo tania, Anty-
kwarnia, Aleje Marcinkowskiego
28. Pw 16 025-18.88

Antykwarnia
Aleje Marcinkowskiego 28 poleca
okazyjne tania różne meble sta-
rożytności, srebra, porcelane, plater-
y, obrazy, sztychy, drobiazgi de-
koracyjne, Ceny krzyżowe,
Pw 16 026-18,80

Obrazy
stare — współczesne okazynie
bardzo tania Antykwarnia, Aleje
Marcinkowskiego 28.
Pw 16 027-18,78

Parcele
za radiostacją od 3,50 za mkw
sprzedam, Zgłoszenia skład por-
celany św. Marcina 50,
zdw 56 838

Pianino
piewszorzędne czarne krzyżowe,
Stingl Wien tania, Wallheim,
Buk. zdw 56 856

Beczki
żelazne, drewniane oraz blaszanki
tania sprzedam, Oferty Kurjer
Poznański zdw 56 857

Majątki
1.600 morg, 1.900 morg ziemia
szenna sprzedam lub zamienie
na kamienie, Zgłoszenia poważ-
nych reflektantów Kurjer Pozn.
zdw 56 849

Złoty Bemberg 3, —
Mocne Bomberg 2.00, Reformy
jedwabne 1.60, Koszule damskie
od 0,90, Koszule sportowe 3,25,
Rekawiczki kremowe 1,20, Skar-
pety 0,25, 0,32, jedwabne 0,70 —
Wielkie Garbary 10, z Wodnej
na prawo. zdw 56 873

Pończoszarki
okazyjne 300 złotych, cylindry za-
pasowe 132, 160, 180, igłowe, pa-
sujące do Rekordu, Expressu i
innych poleca „Zofia”, Poznań,
Śniadeckich 3. zdw 56 870

Parcele
w najzdrowszej okolicy miasta do
sprzedania, plany parcelacyjne i
zezwolenie przez władze zatwier-
dzone, Zgłoszenia: Bitner, Dą-
browskiego 79. rw 5636

Skład rzeźnicki
centrum Poznania, mieszkanie
pierwszorzędny warzactw, nowo-
czesne maszyny korzystnie sprze-
dam, Informacje: „Śniadalsnia”,
maroznik Wielkiej 17, Kołńska,
rw 5635

Sypialnie
sprzedaje najkorzystniej Stolar-
nia Rybaki 15. nw 8857/8

Skład
duży narożnikowy z mieszkaniem
w centrum sprzedam z powodu
śmierci właściciela, Oferty Kur-
jer Pozn. zdw 56 784/5

Pies
bernardyn północny na sprzedaż,
Szewska 11, m. 4. zdw 56 749

Skład
pieczywa, mieszkanie małe sprze-
dam lub zamienie, Oferty Kur-
jer Poznański zdw 56 667

2 do 4 osady
10 do 20 hektarów, tania sprze-
dam, budynki pofolwarczne, ziemia
złotna i pszenna i stawki
rybne 10 kilometrów do Leszna,
dowodne pląty, Zgłoszenia piem-
nie przyjmujcie „Par” Poznań,
Aleje Marcinkowskiego 11, pod
nr. 16,35. Pw 17 086-087-16,35/36

Wysadki
Rabazberu, szparagów, więk-
szych, mniejszych, Hościach poleca
Piłkowskiego Górczyn, przystanek
końcowy 4, telefon 7006,
zdw 56 135/6

Meble
kuchenne tania, Stolarska, ul.
Dąbrowskiego 33/35,
zdw 56 128/9

Dom
z ogrodem, 6 ubikacji, nadaje się
na skład, kolonialny sprzedam za
9 500, — Sekretarczyk, Ławica,
wies, Poznań. zdw 56 562/3

Maszyna
Singers krawiecka sprzedam ta-
nia, Michalik, Górna Wilda 19,
zdw 56 166

Hawajską
złote sprzedam tania, Gasiorow-
skich 2, m. 10 zdw 57 049

Trąbkę
sprzedam, Kaczmarek, Zamko-
wa 5. zdw 57 041

Gospodarstwo
15 morgowe tuż przy Poznaniu
sprzedam, Oferty Kurjer Pozn.
zdw 57 069/70

Resztówka
213 ziemi pszenno-żytniej, Inwen-
tarze kompletne. — Cena 34 000,
wpłaty 23 000. — „Dom Złoci”,
Szkoła 6. zdw 57 074

Motocyki
w dobrym stanie korzystnie. —
Krüger, Poznań Winiary, Bo-
nin 4. zdw 57 081/82

Ubranie
jasnopielane, jak nowe, figura
szczępka, 167 cm, sprzedam tania,
Plac Bernardyński 1, mieszka-
nie 10. zdw 57 097/8

Lustra z podstawką
leżanki, kanapy, lampy gazowe,
naftowe, elektryczne, różne obrazy,
biurka, nymalnie, wózek
dla chorego, stół oraz dużo róż-
nych innych przedmiotów odda
tania Poznański Dom Komisowy,
Dominikańska 3. Pw 18 167-18,91

Bufet - kredens
pianola, klecznik, biurczka żalu-
zynie do maszyn do pisania,
garderobianka wiedeńska, stołki
szachowe, do robótek i do gry,
szafy do garderoby, stojaki do
kwiatów po cenach niższych,
Poznański Dom Komisowy, Do-
minikańska 3. Pw 18 168-18,92

Wózki
gumy dziecięce, Warsztat repa-
racyjny Czerniak, Półwiejska 11,
zdw 56 814

Wózki dziecięce
najtaniej u M. Po-
zorskiego — Po-
znań, Woźna 7. —
Członek Spółdzielni
„Kredyt”.
zdw 56 834/4

Wózek
dla chorego zaraz sprzedam. —
Wysoka 1, mieszkanie 3.
zdw 56 904

Cukiernie - kawiarnie
sprzedam całkowitem urzade-
niem na prowincji 1.500 zł. —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 887/8

Sztucer
strzelecki sprzedam, Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 57 009

Sprzedam
kuchnie i sypialnie w bardzo do-
brym stanie, Oferty Kurjer Po-
znański zdw 57 039

Pianino
czarne, krzyżowe, zagraniczne,
firmy Cuamit na sprzedaż, Skar-
bowa 4, m. 8. zdw 56 980

Pianino
krzyżowe, mało używane, za
1.000, Woźna 12, m. 13, zdw 56 983

2 jadalnie
ciemno dębowe po zł 650 — Po-
znański Dom Komisowy, Do-
minikańska 3. Pw 18 169-18,93

Sypialnia luksusowa
nowa, gruszkowa afrykańska, sy-
pialnia biała z gotowalnią oka-
zyjnie, Poznański Dom Komisowy,
Dominikańska 3. Pw 18 170-18,94

Sypialnia dębowa
bardzo dobrze utrzymana zł 350,
Poznański Dom Komisowy, Do-
minikańska 3. Pw 18 171-18,95

Kasa żelazna
mała tania, Poznański Dom Ko-
misowy, Dominikańska 3.
Pw 18 172-18,96

Elektrolux
w dobrym stanie okazynie, Po-
znański Dom Komisowy, Do-
minikańska 3. Pw 18 173-18,97

Pięclopokojowy
dworek ogrody pod Poznaniem,
dobra komunikacja 90 mieszca-
nie, Józefa 8, Krenc
zdw 57 124

Rudge
500 cms w bardzo dobrym stanie
na sprzedaż, Pilczek, Ratajczaka
zdw 57 128

Lilje do Komunji świętej,
wianiec poleca najtaniej Broni-
slaw Walczak, wyrówna
sztucznych kwiatów, Wielkie
Garbary 18, wejście Woźnej,
zdw 57 080

Samochód
w dobrym stanie, nadający się na
Ogórki do 1.000-1.500 kg. —
Oferty do filii Kurjera Pozn.
Plac Bernardyński 5,
zdw 56 935

Przy
dworca Ławica sprzedaje parce-
le 2 800 m kw. z mieszkaniem
pokój, kuchnia, Oferty Kurjer
Poznański zdw 57 101

Skład
towarów krótkich papieru, 3 po-
koje prowincji, korzystnie sprze-
dam, Michalik, Górna Wilda 19,
zdw 57 104

Nasiona
bursaków pastewnych ekendory
złote ostatniego sprzętu, oryginalne,
uznane przez Pomorską
Izbę Rolniczą, po cenie 20 zł,
Owies siewny oryginalny sreb-
rzysty (Silberhafer) 14 zł za 50
kg, Groch polny siewny 15 zł,
seradella 15 i 16 zł za 50 kg franko
Toruń oraz wszelkie nasiona
pastewne i warzywne po cenach
najniższych, S. Tomaszewski —
Toruń, Chwałczka 10, telefon
nw 16 534

Skład
kolonialny — towary, urządzenie,
mieszkanie korzystnie sprzedam,
Oferty Kurjer Poznański
zdw 57 105

Sprzedam
parcele, Warszawska 136 Osie-
dla. zdw 57 108

Do lodów
maszynę kuby, Rynek śródecki
12, parter. zdw 57 095

Domek
3 pokoje kuchnia z parcelą bu-
dowlaną, cena 7 500 zł, wpłaty
5 000 zł, Poznań Strzelecka 36,
zdw 57 126/7

Domek
światło elektryczne ca. 2 morgi
ogrodu w Zabikowie sprzedam,
Oferty Kurjer Poznański
zdw 57 151

Płaszcz damskie
Kostjomy
poleca gotowe, wykonu-
je miarowe, najnow-
sze fasony, wykonywany
krój, solidne wykonanie,
najniższe ceny, Przy-
muje asygnaty „Kredyt-
tu”, Józef Szuster, Sta-
ry Rynek 76, I. piętro,
naprzeciw odwachu
zdw 57 113/14

Skład
cukierków przy ruchliwej ulicy
z mieszkaniem korzystnie do od-
dania, Oferty Kurjer Poznański
zdw 57 141

Regal
(kolonialka) tania na sprzedaż,
Fabryczna 38, restauracja,
zdw 57 121

Skład elektroinstalacyjny
w centrum zaprowadzony z powo-
du zmiany stosunków rodzinnych
sprzedam zaraz, Oferty Kurjer
Poznański rw 5672

Leżanki
Garnitury klubowe
szafy stoły, krzesła różne inne
meble, sprzedaje okazynie Nowy
Dom Komisowy, Woźna 16,
rw 5671

Biurka amerykańskie
żaluzynie i różne inne sprzedaje
okazyjnie Nowy Dom Komisowy,
Woźna 16. rw 5670

Koń sronek
6 lat, 1,65 wysoki, półsrodek wy-
jazdowy, 4 koła gumowe Bóznia-
czka 15, m. 4. rw 5665

Łóżka
dębowe, jasne nocne stoliki, li-
kwidacji hotelu, materace włó-
sienne, Dąbrowskiego 79, biuro,
rw 5668

5 KUPNA

Planino
lub fortepian kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 54 300
Kupie
dom lub wille wolne mieszkanie. wpłace 20-30 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 226
Billard
francuski średni używany kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 349
Parcele
około 600 m² Poznaniu kupie — wpłata trzy tysiące. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 427
Kupie
gotówka 80 000 dom wille Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 153
Kamienice
kupie okazynie w Poznaniu (Jeżyce) z 5 pokojowym wolnym mieszkaniem wpłaty do 50 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 123
Kupimy maszynę
do produkcji wełny drzewianej w dobrym stanie. Wyczerpujące oferty Kurjer Poznański pod zdw 55 217
Domek
(wilka) z ogródkiem Puszczykowo. Puszczykowsko kupie. Agencji wykluczeni. Spieszne oferty cena Kurjer Poznański zdw 56 260
Dwoje drzwi
195x95 kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 558
Dom
lub wille, nadające się do urządzenia składu towarów spożywczych kupie. Oferty podaniem ceny. wpłaty Kurjer Poznański zdw 56 723
Domek
lub gospodarstwo, okolica Poznania kupie. wpłaty 5.000. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 718
Plac
budowlany, przy Grodzkiej kupie gotówka. Oferty ostatnia cena Kurjer Poznański zdw 56 778
Rakiety
tanio kupie. Poplińskich 7, mieszkanie 3. zdw 56 641
Kupie
wille z ogrodem Sołacz — Grunwaldzka. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 631
Wage
wozowa na 5 000 kilo kupie. Zgłoszenia cena Kurjer Poznański zdw 56 745
Aparat fotograficzny
Leica kupie. Oferty z cena Kurjer Poznański zdw 56 738
Samopojazd
esterokolowy, elegancki, dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 617
Wydre
prawdziwa, ciemno-brązowa, kupie korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 610
Planino
używane zaraz kupie. Oferty cena Kurjer Poznański zdw 56 674
Składak
kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 605
Kajak
składany dwuosobowy kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 596
Piec
strebliwski, piec do centralnego ogrzewania Schreiberowskiej gazowy piec lazienkowy żelazny piec pokojowy w dobrym stanie poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 144
Kupuje
wielka ilość masła mleczarskiego. Warunki Kurjer Poznański zdw 56 194
Futro
karakulowe, wielki numer tylko dobry gatunek, kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 127
Kupie
wille w Poznaniu z wkladem do 30 000 zł z długoterminową pożyczką bankową. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdw 56 766
Materiał
na ubranie i płaszcz wiosenny oraz voltomierz „Piffco” kupie. Oferty z cena Kurjer Poznański zdw 54 429
Wage
stolowa, magiel używany kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 824
Kupie
dom nowoczesny powiatowym mieście. wpłace 20 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 526
Dom
wprost od właściciela kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 588
Mleczarnia
kupie lub wydzierżawie. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 56 754/5
Kupuje
używane rzeczy, place najwyższe ceny. Słusarska 3, Leopola. zdw 56 764
Magiel
używany, wage stolowe kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 925
Limuzyna
dobrej marki ekonomiczna 4 osobowa dobrze utrzymana z przydatnych rak kupie. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 8443

Rower
półwysięgowy zwykły. Cena Kurjer Pozn. zdw 56 741
Parcele
kupie za gotówkę. Oferty z podaniem ceny i miejscowości do Kurjera Poznańskiego zdw 56 676
Kupie
wózek na resorach ręczny. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 56 999
Piec
kafłowy przenośny, średniej wielkości, poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 106
Lodówkę
używaną lecz dobrze utrzymaną do rzeźnictwa kupie. Rajewska, Kwiatowa 3. zdw 57 148
Rower
średniej wielkości dla chłopca kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 133
Meble
używane, garderoba, obuwia, różne inne przedmioty kupuje i w komisji przyjmuje. Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rw 5669
Kupie
za gotówkę jadalnie modną mało używaną. Zgłoszenia podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 56 945
Fotograficzny aparat
format turystyczny kupie. cena. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 944
Drukarnię
mała średmiestcu Poznania kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 046
Maszynę
do pisania dobrze utrzymaną kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 057
Młyn
zakupi podwójne wałce, wyławacz płaski duży czterodziałowy Warunki Kurjer Poznański zdw 57 073
Skład
kolonialny prosperujący, masłem przyległym mieszkaniem korzystnie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 918
Domek
z ogrodem okolicy Poznania, dobra komunikacja. Oferty podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 56 988
Wpłace
25 tysięcy. Kupie majątek, dobra gleba, budynkami, inwentarzem, przy dworcu, szkiele, leśnictwie, wodzie lub inny obiekt, interes przy mieście. Zgłoszenia Pocha 111, Ziembko. zdw 56 977
Kupie
mechanizm do zegara stojącego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 979
Perski dywanik
kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 981
Gabinety męskie garnitury klubowe
dywany kilimy itp. kupuje, przyjmuje w komisji Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, Tel. 24 42. Pw 18 163-18 89
Sypialnie
nowe i używane, pojedyncze, kanapy, stoły, krzesła, szafy, lustrą itp. kupuje, przyjmuje w komisji, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 18 164-18 90
Jadalnie
kompl. również pojedyncze meble kupuje, przyjmuje w komisji, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pw 18 165-18 100
Pianina
kupuje, przyjmuje w komisji, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, Tel. 24 42. Pw 18 165-18 99
Planino
dobre mało używane za gotówkę kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 077
Majątek
100-300 mórz dobrej gleby, blisko kościoła i stacji kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 056
Wille
z ogrodem lub kamienicę dochodową Poznań lub prowincja, kupie, wpłaty do 15 000. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 169
Motocykl
kupie w dobrym stanie za gotówkę. Oferty z dokadnym opisem i ostateczną ceną do agencji Kurjera Poznańskiego w Kruszawicy, nr 10 339
Parcele
Solaca, Łazarska Jeżyce kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 119
Planino
dobre kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 142
6 KAMIENICE
Kamienica
druga od Starożytności 5 okładów, cena 140 tys. dochód ustawowy 14 tys. wpłaty 30 tys. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 324
Kamienice
dwupiętrowa Gnieźnie, 7 200 czynsz, cena 35 000, wpłaty 25 000. Ratajczak, Poznań, Masztalárska 111. zdw 56 843
Kamienice
czteropiętrowa, narożnikowa, dochód przeszło 19 000 sprzedawca właściciel. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 782

Kamienice
4 piętrowa, narożnik, składami, cena 180 000, wpłaty 100 000 dochód 20 000. Maciejewski, Dąbrowskiego 88, telefon 6266. zdw 56 476
Wille
paromieszkańcowa z wygodami kupie. Wpłata 40 000 Oferty Kurjer Poznański zdw 56 739
Wille
nowa 6 pokojowa, ogród, Aleja Szelegowska, sprzedam. Wpłaty 12 000 reszta hipoteka amortyzacyjna. Wolne 3 pokoje. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 611
Willa
5 pokojowa, ogrodem 1 700 kwn. Łazarska, cena 35 000. Piotrowski, Poznań, Szamarzewskiego 1. zdw 56 602
Kamienica
w Bydgoszczy 2 wolne składy i śpiżarnia, ogród, na życzenie mieszkanie, zaraz do sprzedania na bardzo dogodnych warunkach. Zgłoszenia do Biura Ziemskiego, Poznań, Mielżyńskiego 22, podwórze. zdw 56 663
Na sprzedaż
willa dwunastopokojowa oraz ogród trzymorgowy, warzywno-owocowy za 26 tysięcy zł dochód roczny 2 900 zł Zabikowo, ul. Poniatońskiego 10. zdw 56 587
Dom
dochodowy, średmiestcu kupie, wpłaty 20-50 000. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 800
Kupie
dom, wille czynszowa blisko Poznania. Wpłata gotówka do 20 000 lub hipoteka amortyzacyjna. Agencji wykluczeni Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 802
Fabryczny budynek
z kotłem parowym, sprzeda właściciel „Renoma”, Poznań, Wielkie Grabary 1. Pw 16 028-18 84
Kamienice
nowoczesna za kilkadziesiąt tysięcy kupie połowa wpłaty. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 740
Kamienice
komfortowe, dzierżawa 24 000. Cena 195 000, wpłaty 80 000, dzierżawa 10 500, cena 145 000, wpłaty 80 000, sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 850
Willa
komfortowa Poznań, 8 pokoi, ogród, cena 45 000, wpłaty 30 000, sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 851
Kamienica
komfortowa centrum, dochód 17 500, cena 130 000 w tem amortyzacji 50 000 sprzedawca Seweryna Mielżyńskiego 23, m. 2. zdw 57 027
Dom
w rynku powiatowe miasto, przynosi 2 700, wpłaty 8 000, Skład czteropokojowy wolne, 18 000, Brygier, Śrem, Ogrodowa 6. zdw 57 179
7 PIENIĄDZ
Potrzebny
wspólnik do dużego kina z gotówką 10 tysięcy złotych. Zgłoszenia: Włodawek, biuro ogłoszeń, Kościuski 5, Kino, nr 10 330
10 000
oddam I. hipotekę Poznań (mieszkanie). Oferty Kurjer Poznański zdw 56 159
Skład
przyborów samochodowych i motocykli w pierwszorzędnym punkcie z towarami za 18 tysięcy sprzedam okazynie za 12 tysięcy lub zamienie na parcele, hipotekę. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 687
Wspólnika
możliwie czynnego z 20 000 zł poszukuje świetnie prosperująca fabryka artykułu pierwszej potrzeby celem powiększenia i zapewnienia udziałowca-inwalidy ustępującego względem zdrowotnych. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 735
Kapitalisty
poszukuje jako wspólnika do budowy tanich domków. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 636
Dzielnego blawatnika
jako wspólnika z udziałem od 5 do 15 000 zł poszukuje się zaraz. Dla żonatego mieszkanie w własnym domu zapewnione. Łaska, w zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zdw 56 624
20 000
dam I. miejsce kamienicy, czynsz ustawowy Poznań, Zgłoszenia właściciel Kurjer Poznański zdw 56 517
20 000
wypożycze na I. hipotekę po 15%. Zgłoszenia z podaniem adresu nieruchomości do Kurjera Pozn. zdw 56 772
Dolary
złote sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 769
1 000 — 1 500
pożyczki za odpowiedni procentem urzędnik państwowy na stałym stanowisku. Gwarantuje jedne umebowane mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 762
10-20 000
wypożycze na I. hipotekę domu w Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 890
600 zł
pożyczki suwak zaraz, wpłata zabezpieczona, gdyż stała pensja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 854

Spółnika lub spółniczeki
z kapitałem do 5 000 zł w celu zrealizowania intratnego i szybko opłacającego się interesu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 933
Wspólnika (czki)
czynnego do staro zaprowadzonego dobrze prosperującego przedsiębiorstwa z powodu rozszerzenia poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 093
Kto
pożyczy 1.500 zł pod zastaw wartości 6.000 z procentem i przedmiotem do użytku Adres Kurjer Pozn. zdw 57 000
8 DO WYNAJĘCIA
Pięciopokojowe
mansardowe od 1 czerwca do wynajęcia Matejki 57, m. 3. Do obejrzenia od 11-1 i 4-6. zdw 56 076
3 pokoje
łazienka, Wille wprost od gospodarza czynsz rok zgóry 1 680 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 197
Pokój
kuchnia i dwa pokoje i kuchnia dwuletni czynsz. Gospodarz Długa 3 mieszkanie 9, od godz. 5. zdw 56 115
8 pokojowe
komfortowe od właściciela. Chelmońskiego 20, IV. zdw 56 139
6
pokojowe mieszkanie w najzdrowszej dzielnicy Poznania zaraz do wydzierżawienia Oferty Kurjer Poznański zdw 56 213
4 pokojowe
komfortowe — wille — ogród. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 017
Ośmiopokojowe
komfortowe mieszkanie III. piętro przy ul. Słowackiego (strona słoneczna), wprost od gospodarza od 15 32 do wynajęcia. Zgłoszenia: K. Łoza Słowackiego 18, telefon 66-89. Pw 13 093-16 17
Trzypokojowe
Jednopokojowe i trzypokojowe z składem wygodami do wynajęcia od 1 czerwca. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 56 318
2
pokoje i kuchnia, frontowe za dwuletnią dzierżawą 60 zł miesięcznie i pokój i kuchnię. Wodna 26, Pawlak. zdw 56 704
Sześć pokoi
komfort. świeżo odnowione z łazienką, służbowym, spiżarnią, — wprost od gospodarza — z dniem 1 sierpnia. Wiadomość: Nowy Rynek 5, telefon 40 50. zdw 56 622
3
duże komfortowe, wygody, meble, centrum. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 589
Mieszkanie
5 pokojowe oddam ewentl. częściowo z meblami. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 565
Trzypokojowe
mieszkanie (komfortowe) w wili przy Parku Wilsona, czynsz 150 zł, za dwa lata (najmniej rok zgóry), wprost od gospodarza, od 15 maja wolne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 580
3 lokale
handlowe, obecnie złączone, 200 mtrkw, nar. rynku, 5 okien wystawowych, mieszkanie 4 pokoje, lub bez nadające także na biura, kawiarnię, można podzielić na 3 lokale do wynajęcia. — Guhr, Ostrów (Poznań), gazety, nr 10 332
Dwu
i trzypokojowe z ogrodem przy dworcu Ławica. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 761
2 pokojowe
mieszkanie, bez kuchni, w średmiestcu wprost od gospodarza do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 760
Puszczykowo
sz do wynajęcia 2 pokoje, kuchnia, blisko dworca na stałe lub na sezon. Zgłoszenia na miejscu. Lippowa 6, gospodarza. zdw 56 271
Antyczne
meble sprzedam okazynie. Nabywcy odstąpię 3 pokojowe komfortowe mieszkanie na II. piętrze w dobrej dzielnicy. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 872
2
pokoje kuchnia za 2-letnim czynszem 1.000 zł. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 56 878
Pokój
kuchnia z nowymi meblami oddam. Adres Kurjer Pozn. zdw 56 913
Mieszkanie
dwupokojowe, częściowo umebowane centrum bezczynnym. Roczny czynsz zapłacony. Cena 2 000 zł Oferty Kurjer Poznański zdw 57 012
6-pokojowe
lub 4-5 pokojowe w centrum za zwrot kosztów odnowienia. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 015
Trzypokojowe
komfortowe mieszkanie przy ul. Matejki do wynajęcia od 1. 7. wprost od gospodarza, czynsz zgóry. Potrzeba 1 940 zł. Zgłoszenia ul. Ratajczaka 26, m. 6. 3-4 po poł. Pośrednicy wykluczeni. zdw 56 894
Dla nowożeńców
3 pokoje kuchnia, św. Marcin od gospodarza na dogodnych warunkach, kupno mebli, czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 895

Dwupokojowe
czteropokojowe, łazienka, czynsz miesięczny wynajęcia „Pawilon”, Marszałka Pocha 15. zdw 57 025
Pokój
kuchnia 2 lata 700. Nad Wierzbakiem 30, gospodarz. zdw 57 053
Pięciopokojowe
mieszkanie I. piętro w pobliżu Głównej Poczty i Sądów od 1 lipca do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 57 056
4
pokoje i kuchnia zaraz do wynajęcia blisko dworca. Swarzędz, ul. Kórnicka 10. zdw 56 982
Czteropokojowe
I piętro, wille, Błonie Grunwaldzkie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 125
Mieszkanie
2 pokojowe kuchnia, łazienka, wraz z nową jadalnią i ogródkiem działkowym oddam za 2 500 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 084
Mieszkanie
5 pokojowe Kochanowskiego 17. zdw 57 089
Siedem
pokoi zaraz, Matejki 59 m. 5, wskazuje stróż. zdw 57 110
2 mieszkania
po 3 pokoje i kuchnia w wille z ogrodem do wynajęcia w Swarzędzu, Kórnicka 29. zdw 57 160
Dwupokojowe
kuchnia, Jeżyce, roczny czynsz. Hoffmann, Droga Urbanowska 7. zdw 57 160
Mieszkanie
4 pokojowe, przynależności, słoneczne, zdrowe — wolne od podatków. Osiedla, Toruńska 9. zdw 57 135
Pięciopokojowe
komfortowe, słoneczne, kuchnia, ogród, garaż, przystanek tramwajowy od gospodarza. Sołacz, Mazowiecka 6. zdw 57 145
Trzypokojowe
słoneczne, komfort wolne Debiec Wiśniowa 102. zdw 57 158
9 SZUKA MIEZK.
4-5
pokoi niewyżej II. piętra poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 55 676
4 pokoje
z wygodami balkonem I. piętro lub wysoki parter — poszukuje emerytowany bezdzietny wyższy urzędnik Oferty Kurjer Poznański zdw 55 599
Od zaraz
lub później szuka mieszkania 2-3 pokojowego starsze, spokojne małżeństwo, najchętniej przy centrum, nie wyżej drugiego piętra wprost od gospodarza. — Pewni płatnicy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 52 113
Mieszkania
1-2 pokojowego kuchnia od gospodarza, komorne miesieczne w średmiestcu lub początek Jeżyce poszukuje urzędnik, Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdw 56 463
Poszukuje
mieszkania 5-7 pokojowego, najwyżej II. piętro w centrum miasta wprost od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 217
Pokoju
kuchni wprost od gospodarza, średmiestcu lub Wildzie poszukuje zaraz lub później. Dzierżawa rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 689
Próżnego
pokoi od gospodarza poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 688
Pokoju
kuchni poszukuje za dzierżawą miesieczną lub zgóry. Okolica obojętna może być przedmieście. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 702
5-6
pokojowego mieszkania nie wyżej drugiego piętra na Łazarzu poszukuje, najpóźniej od 1 sierpnia, ewentl. da wzamian swoje 4 pokojowe. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 56 529
Wyższy
urzędnik państwowy poszukuje mieszkania 5 pokojowego, średmiestcu do II. piętra Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 736
2 pokoje
kuchnia, Łazarska (Jeżyce) poszukuje od gospodarza. Dzierżawa rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 733
Mieszkania
3 pokojowego słonecznego z łazienką poszukuje. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 727
Poszukuje
7 pokoi komfortowych nie wyżej I. piętra zaraz ul. Młyńska, Poczta lub w okolicy. Czynsz za pół roku zgóry, wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 726
1-2
kuchnia próchnych szuka samotna pani gospodarza, cena kończąca, punktualna płatnica. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 572
Stała
urzędnicza banku poszukuje mieszkania 2 pokojowego kuchnia, pobliżu Zamku Oferty gospodarza kierować Kurjer Pozn. zdw 56 569

Mieszkanie
trzy-pokojowe z kuchnią w Lubaniu wydzierżawia. Andryś, Graniczna 14 (Łazarz). zdw 56 609
3 lub 2
pokojowego łazienka rok zgóry poszukuje oficer. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 548
Zaraz
lub później szuka pokoju z kuchnią starsze spokojne małżeństwo wprost od gospodarza najchętniej przy parafii św. Marcina. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 516.
3
pokojowego mieszkania od 1 lipca, poszukuje urzędnik państwowy, wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 627
2 pokoje
z pełnym urządzeniem kuchni, odstepie zaraz bezdzietnemu inteligentnemu małżeństwu lub emerytowi przy Matejki, Warunek 500 złotych wpłaty. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 531
Poszukuje
mieszkania 4 do 6 pokoi z wszelkimi wygodami od 1 lipca lub września. Oferty Pozn. Bukowska 17, m. 7. zdw 56 765
Państwowy
urzędnik etatowy poszukuje 3 pokoi z wygodami od gospodarza, czynsz naprzód za 2 lata. Oferty z podaniem warunków Kurjer Pozn. zdw 56 794
Mieszkania
4-6 nie wyżej II. miesieczna dzierżawa poszukuje poważny reflektant. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 797
2 pokoi
kuchni poszukuje, czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 952
Poszukuje
pokoi z kuchnią od gospodarza, place rok zgóry. Oferty do Kurjera Poznańskiego rw 5689
Urzędnik
na stałej posadzie poszukuje mieszkania 2-3 pokoje z kuchnią i łazienką, możliwie w średmiestcu zaraz lub później. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 425/26
Mieszkania
4-pokojowego kuchni, komfortowego, słonecznego, nie wyżej II. piętra, centrum Poznania wprost od gospodarza, pewny płatnik poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 937
Bydgoszcz
mieszkanie 3 pokoje komfort poszukuje wdowa po oficerze z emerytura od czerwca za miesiecznym czynszem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 929
Poszukuje
pokoi i kuchni lub próżnego pokoi. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 927
Urzędnik
na stałej posadzie wkrótce emerytowany poszukuje mieszkania trzy czteropokojowego. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 57 087
Mieszkania
słonecznego 7-9 pokojowego tylko parter lub I. piętro poszukuje Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 57 090
Urzędnik
kolejowy solidny szuka jedno — dwupokojowego. Rozporządza gotówką. Oferty przez Kurjer Pozn. zdw 57 002
4-pokojowego
mieszkania poszukuje wprost od gospodarza za miesiecznym pewnym czynszem. — Przy czynszu ustawowym częściowo zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. 57 007
Mieszkania
1-3 pokojowego średmiestcu poszukuje zapłace czynsz zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 166
3-pokojowe
komfort. początek Jeżyce, Łazarska, Wildy wprost od gospodarza poszukuje. Dzierżawa rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 152
10 ZAMIANA MIESZKANIA
Mieszkania
3, 4-pokojowe na Łazarzu zamienie na 1-2 pokojowe. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 732
Dwa pokoje
Łazarska zamienie na 2-3. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 672
Za
portjerstwo oddam 2 pokojowe mieszkanie (Wilda). — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 847/8
Zamienie
2 pokoje, pokoi na większe z członkiem Spółdz. Bud. Urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 024
Mieszkanie
4 pokoje kuchnia umebowane przy Starym Rynku zamienie na 2-3 pokoje i skład ulica ruchliwa. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 030
Zamienie
2 duże frontowe pokoje-kuchnia, łazienka, Wrocławska, na 2 lub 3. Zgode gospodarza posiadacz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 56 960
Małżeństwo
na stałej posadzie poszukuje mieszkania 2-3 pokojowego z kuchnią. Oferty Urzędnik zdw 56 854

11 POKOJE UMEBL.

Dwa
pokoje umeblowane samodzielna kuchnia. Poznańska 27 a. m. 3. I. piętro. zdw 56 251

Pokój
słoneczny. Różana 4. m. 4. zdw 56 271

Dwuosobowy
Poplińskich 5 m. 9 zdw 56 284

Próżny
biuro — pracownie zaraz. Babińskiego 7. m. 1. zdw 56 294

Dwuosobowy
przy Zamku. elektryczność. Wjazdowa 9/10. m. 8. II. zdw 56 307

Niekrepujący
pokój elektryczność. Gen. Prądzyńskiego 11. I. prawo. zdw 56 365

Odnowione
fortepian I. ptr., Długa 3 m. 9. zdw 56 519

Pokój
Pólna 13. L. lewo. zdw 56 454

Młyńska
12. I. prawo. pokój. zdw 56 491

Pokoje umeblowane
willa D-ra Kantaka. Kolibki Orłowo. Pw 15 092-17.145

Pokoje
umeblowane. Mostowa 16 mieszkanie 12. zdw 56 250

Dwuosobowy
jednosobowy. Wierzbicice 11. III. 9. zdw 56 443

Pokój
słoneczny. elektryczność 15. V. Maleckiego 27 mieszkanie 6. zdw 56 493

Pokój
słoneczny jeden dwuosobowy. komfort. Spokojna 24. mieszka. 7. zdw 56 183

Puszczykówo
pokój lub dwa, z utrzymaniem lub bez na sezon lub miesięcznie do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 142

Dwuosobowy
klatki, frontowy. Marcina 23. III. zdw 56 693

Pokój
do wynajęcia. Fredry 5. m. 12. zdw 56 690

Bezpłatnie
frontowy. czysty. używaniem kuchni za udzielenie pożyczki 300 zł. Wierzbicice 31. mieszka. 1. zdw 56 535

Słoneczny
pokój dla dwóch par względnie panów. Zupańskiego 8. mieszkanie 1. zdw 56 750

Pokój
duży lub mniejszy. elektryczność. łazienka. Reja 3. mieszkanie 4. zdw 56 729

Pokój
ładny. duży. słoneczny. umeblowaniem lub bez. telefon. wygodny. śródmieście. Zgłoszenia. telefon 76-20; godz. 9—11 i 4—6. zdw 56 584

Pokój
dla dwóch lub jednej osoby. Śniadeckich 20. mieszka. 9. zdw 56 707

Jasna
12. mieszka. 7. pokój. zdw 56 750

Elegancki
pokój frontowy. I. piętro. lepszej osobie zaraz. Ratajczaka 2. mieszkanie 6. zdw 56 747

Pokój
duży. pierwsze piętro. balkon. kulturalnej osobie zaraz wynajme. Telefon 63-25. zdw 56 600

Frontowy
(panu) tania. Grobla 22. mieszkanie 9. zdw 56 677

1—2
osobom. elektryczność. tania. Słowackiego 41. mieszkanie 11. zdw 56 671

Frontowy
umeblowany. elektryczność niekrepujący zaraz. św. Marcina 53. mieszkanie 3. zdw 56 668

Pokój
dwuosobowy frontowy w centrum. Góra Przemysłowa 4. mieszkanie 21. zdw 56 660

Wspólny
panu tania. Wierzbicice 40 — 9. zdw 56 582

Czysty
Bernardyński 2. mieszkanie 11. zdw 56 577

Małżeństwu
częściowem umeblowaniem. Focha 100. 7 wejścia. mieszkanie 14. parter. zdw 56 515

Niekrepujący
od zaraz. Kreta 24. mieszka. 10. zdw 56 533

Utrzymaniem
bez. elektryczność. Masztalarska 7. m. 8. zdw 56 759

Kantaka 6
I. piętro wynajme ładny. słoneczny pokój z utrzymaniem. zdw 56 813

Niekrepujący
saraż Wrocławska 10/11. I. lewo. zdw 56 818

Pokój
wspólny dla 2 panienek z utrzymaniem. Ul. Spokojna 15 a. m. 2. zdw 56 532

Centrum
dwuosobowy. frontowy. słoneczny. Młyńska 13. II. m. 10. zdw 56 984

Małżeństwa
pokój umeblowany — oddzielna kuchnia u niemieckiej rodziny saraż. Poplińskich 11. m. 4. zdw 56 989

Pokój
wspólny oddam inteligentnym panom wzgl. panom tania od 15. M. Jankowski. 27. Grudnia 15. rw 5691

Pokój
dwuosobowy tania śródmieście. Pocztowa 15. m. 3. od 4—7. zdw 57 129

Frontowy
Kopernika 10. II. lewo. zdw 56 853

2
panom lub małżeństwu tania saraż. Szamarzewskiego 34. m. 27. zdw 57 076

Słoneczny
dwuosobowy. Focha 53. mieszkanie 7. zdw 57 092

Panem
dwadzieścia pięć obiadów. Wrocławka 13 m. 11. zdw 57 102

Dwuosobowy
czysty. elektryczność. Romana Szymańskiego 8. III. lewo. zdw 56 997

Pokój
dla panienek. Strzelecka 5. III. lewo. zdw 57 006

Niekrepujący
frontowy. czysty. Kowalski. Czesława 18. zdw 57 011

Dwuosobowy
frontowy. słoneczny. telefon wynajme. Plac Nowomiejski 6 a. m. 25. zdw 57 167

Pokój
saraż. Sew. Mielżyńskiego 22 — 25. 4 wchód. od 10—1. 8—9. zdw 57 120

Pokój
Wodna 18. I. podwórza. zdw 57 133

Pokój
słoneczny. elegancki z używaniem kuchni. Półwiejska 22. m. 6. zdw 57 139

2
pokoje niekrepujące z balkonami. elektryczność. osobno lub wspólnie do wynajęcia. Śniadeckich 7. I. lewo. zdw 57 165

Pokój
słoneczny elektrycznym światłem wolny. Słowackiego 37. Plebańska. zdw 57 172

2 pokoje
umeblowane. wodociąg. piecyk do gotowania. osobne wejście. 50 zł. saraż lub 1. Strumykowa 3. m. 2. zdw 56 820

Pokój
Rynek Wilddecki 67. mieszk. 7. zdw 56 819

Słoneczny
2 osobowy balkonowy. Wyspiańskiego 18. m. 6. dw 3543

Centrum
pokój. także przyjezdnym. Kreta 4. II. prawo. zdw 56 845

3 pokoje
umeblowane telefonem. nadające się dla adwokata. lekarza lub dentysty. dobre położenie. saraż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 876

Centrum
frontowy. słoneczny lub dwa — ewentualnie utrzymaniem. Kantaka 6. mieszkanie 8. zdw 56 875

Dwuosobowy
utrzymaniem — bez. Grobla 23. m. 3. zdw 56 867

Dwuosobowy
ładny. czysty. niekrepujący. s elektrycznością zaraz lub później. Długa 5. mieszkanie 12. zdw 56 861

Centrum
pokój umeblowany dwóm lub małżeństwu. Młyńska 4. parter. prawo. zdw 56 955

Dwuosobowy
z utrzymaniem lub bez. Fredry 4. mieszkanie 6. zdw 56 953

75
utrzymanie. mieszkanie. obiady trzech dań. Plac Świętokrzyski 1. II. zdw 56 951

Umeblowany
pokój duży słoneczny z osobną kuchnią do wynajęcia. Matejki 7. mieszkanie 8. jw 3143

Pokój
Dąbrowskiego 34. m. 17. od 15. jw 3135

Panie
na wspólny. Józefa 6. m. 12. zdw 57 014

Spokojna
19. m. 9. elektryka. niekrepujący od 15 maja. zdw 57 018

Pokój
dla 1 lub 2 panów. Wezrostkich Świętych 5. mieszkanie 9. zdw 56 947

Jednosobowy
dwuosobowy wolny. Waly Królowej Jadwigi 5. mieszkanie 5. zdw 57 059

Elegancko
umeblowany pokój z używaniem telefonu i łazienki ewentualnie z gabinetem solidnemu panu zaraz do oddania. Przemysłowa 10. m. 1. parter. zdw 57 040

Pokój
utrzymaniem. Mielżyńskiego 3. m. 9. zdw 56 910

Pokój
ładnie umeblowany solidnemu panu ewent. przyjezdnemu. Ratajczaka 11 a. 7 wejścia. m. 106. zdw 57 061

Wynajem
frontowy Szewska 15. m. 6. zdw 56 930

Pokój
panu. Wielkie Garbary 40. m. 8. zdw 56 971

Balkonowy
frontowy. śródmieście. Zielona 2. m. 6. zdw 56 974

12 SZUKA POKOJU

Frontowego
próżnego z używaniem kuchni św. Marcina — Sto-Krzyski poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 166

Poszukuje
dwóch pokoi bez mebli. słonecznych. używalność kuchni (ewent. gazowa kuchnia) i łazienki w cichym kulturalnym domu. okolica Opery. Dwie osoby wypłacalne lokatorki. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 692

Umeblowanego
pokoju. najchętniej Wierzbicice. szuka pani. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 56 685

Czystego
pokoju dobrym domu Jezycze lub Łazarz poszukuje urzędniczka. — Oferty ceną Kurjera Pozn. zdw 56 682

Poszukuje
niekrepującego pokoju śródmieście za opłatą dzienną Przybywam w Poznaniu 10—20 dni miesięcznie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 630

Poszukuje
jednego lub dwóch pokoi elegancko umeblowanych. wejściem wprost ze schodów w każdym razie zupełnie niekrepującem. łazienka najbliższej okolicy placu Nowomiejskiego. Zgłoszenia podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 56 588

Niekrepującego
biurowego z możliwością mieszkania stały lokator od piętnastego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 669

Pokoju
umeblowanego używaniem kuchni od 15 małżeństwo. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdw 56 553

Próżnego
pokoju z używaniem kuchni dla młodego małżeństwa na stałej posiadzi. okolica Jezycze. Oferty Kurjer Poznański jw 3 132

Pokój
niekrepujący dla przyjezdnego pana z podaniem ceny. w śródmieściu potrzebny zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 770

Pokoju
lub z kuchnią próżnego za podaniem ceny od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 793

Inteligentna
skromny czysty pokój od 1. 6. śródmieście 25.— Własna pościel. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 801

Telefonu
pokój na biuro. centrum poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 806

Pani
z dzieckiem poszukuje taniego. słonecznego pokoju w centrum. Pościel. bielizna własna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 916

Swobodnego
słonecznego Łazarz Jezycze. śródmieście urzędnik. Cene Kurjer Poznański jw 3142

Szukam
pokoju umeblowanego słonecznego. niekrepującego. bardzo czystego. elektryczność. śniadanie pościel własna. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 56 940

Poszukuje
saraż próżnego pokoju dwuosobowego. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 959

Pokoju
skromnego. niekrepującego poszukuje pani. Oferty. ceną Kurjer Poznański zdw 56 985

Pokój
próżny centrum osobnym wejściem na cicha pracownie. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 107

Duże
2 pokoje. razem. oddzielnie. biura. cichy przemysł handel odnajme. Pocztowa 23 mieszkanie 5. Pw 18 109-13.30

Lokal handlowy
na parterze. składający się z ubikacji biurowych. magazynowych i obszernych piwnic. do wynajęcia. Wiadomość u gospodarza. Nowy Rynek 5. Telefon 40-59. zdw 56 678

Ubikacje
fabryczne obszerne. parter. I. z mieszkaniem do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 56 521

Lokale
sklepowe na składnice i warsztat do wydzierżawienia od gospodarza. Piekary 18. zdw 56 753

Centrum
garaż. remiza wolna. Wrocławska 15. m. 16. zdw 56 720/1

Ubikacje
przemysłowe w suterenie. cirka 140 kwm oraz mniejsze ubikacje warsztatowe wydzierżawie. Bittner. Dąbrowskiego 79. rw 56 698

Garaż
motocyklowe wydzierżawie tania. Bittner. Auto-Garaż. Dąbrowskiego 79. rw 56 667

Ubikacje
nadające na biura saraż. Adres Kurjer St. Rynek rw 56 660

Składnica
przemysłowa centrum. parter. front zaraz do wynajęcia. dzierżawa miesięczna 65 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 022

Szukam
ubikacji przemysłowych nie drogo zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 034

Lokal
porestauracyjny. nadaje się na każdą inną branżę. wynajmie zaraz gospodarz Woźna 1. zdw 56 988

Ubikacje
przemysłowa przy Starym Ryнку oddam. Karaś Pocztowa 3. zdw 57 094

Ubikacje
nadające się na kuznie oraz na warsztaty cieślarskie wraz z mieszkaniem w Rogoźnie zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 57 144

14 DZIERŻAWY

Aleja owocowa
Psarskie — Bielawy do wydzierżawienia Zgłoszenia do zarządu majątności Psarskie. poczta Nowe. pow. Szamotuły. dw 3521

Garaże murowane
miesięcznie od 20 zł. Garaże Polonia Droźbackiej 2 przy Parku Wilsona. zdw 53 557

Dzierżawy
400—600 mórg dobrej ziemi najchętniej bez inwentarza poszukuje od lipca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 53 919

Dzierżawy
resztówki do 300 mórg. dobra ziemia. obszerny dom poszukuje. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdw 56 571

Szukam
mniejszego polowania albo też jako współnika. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 673

Budynek
fabryczny. oddzielny 300 kw. 4 pokoje — na wykończeniu tania wydzierżawimy za zwrotem części kosztów renowacji. Tel. 55-53. zdw 56 555

Plac
600 kwm. budynek 90 kwm. za 40 zł miesię. wydzierżawimy. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 559

Skład
papieru. wyrobów tytoniowych. bez konkurencji. do wydzierżawienia. Objęcie 5 000. Oferty Kurjer Poznański nw 10 339

Połowanie
majątności rycerskiej powiatu rawickiego 2 080 mórg. wszelka zwierzyna wydzierżawie. Oferty z podaniem najwyższej ceny pod zdw 56 522 Kurjer Poznański

Stajnia
na 4—6 koni w śródmieściu od zaraz do wydzierżawienia. Skośna 16. przy Wjazdowej. zdw 56 846

Stajnia
na 1—3 konie zaraz do wynajęcia Różana 18. m. 3. zdw 57 001

Dzierżawy
570 mórg przejeździe 20.000.— 900 mórg 25.000.— 1.400 mórg 60.000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 832

Stajnię
wydzierżawie. Mostowa 25. rw 56 84

Gospodarstwo
125 mórg wprost od właściciela 9 lat. wydzierżawie żywym martwym inwentarzem. Objęcie 6.000 zł. Od Poznania 40 km. Sowiński. Poznań. św. Marcin 22. telef. 18-97. zdw 56 922

5 pokoi
z komfortem od 1 czerwca do wydzierżawienia. E. Fabian. — Swarzędz. nw 10 353

Koncesje
wydzierżawie. (Inwalida). Zgłoszenia Kurjer Poznański nw 10 355

Piekarnia
dobre zaprowadzona zaraz do wydzierżawienia. Leszno. Nowy Rynek 21. nw 10 358

15 LETNISKA

Raba Wyżna
Podhale. willa Szarotka przyjmuje dzieci od 3—16 lat. nauka do IV. gimn. język francuski domowy. Cena 150 zł miesięcznie zdw 56 024

Dwór
ziemiański pod Kaliszem przyjmują letników ze sfery inteligentnych od 1 maja. Dziennie od 5—7 zł. Adres Kurjer Poznański zdw 53 235

Willa
i mały dwór w całości lub częściowo na całe lato tania do wynajęcia niedaleko Poznania okolica sucha zdrowa duży las. jezioro. Zgłoszenia Dom Słomowo. o Parkowo. zdw 56 400

Krynica
pensjonat „Szczesna”. centrum nowoczesne urządzone. kuchnia wykwintna. samochód. zarząd własny. Ceny przystępne. zdw 56 023

Orłowo - morskie
„Gryf” pierwszorzędny pensjonat blisko plaży. higiena. komfort. ceny umiarkowane. Informacje: właścicielka Dr-owa Betlewska. Toruń. Pw 15 095-64.112

Truskawiec
Ziemiański pensjonat „Krzysia”. położony centrum. Ceny minimalne. Pw 13 099-16.75

Puszczykówo
(letnisko) duże pokoje słoneczne do wydzierżawienia. Czeskoski. Puszczykówo. przy dworcu. zdw 56 293

Letnisko
górzysta. zdrowa okolica. las. woda całodziennym dobrem utrzymaniem miesięcznie złotych 120 półmiesięcznie 75 komunikacja dogodna. Baslerowa Zielonogóra. Obrzycko. zdw 56 458

Żegiestów - Willa Beskid
pod nowym zarządem poleca na maj pokoje z obfitym całodziennym utrzymaniem (6 zł). zdw 56 209

Puszczykówo
pokoje z używaniem kuchni. — Willa Kujawianka. zdw 56 696

Letnisko
piękna okolica las woda 5 zł do dobre utrzymanie. Häst. Kakulin. poczta Kościelne Ponowo. zdw 56 703

Letniska
poszukuje bezdzietne małżeństwo. ceny najniższe. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdw 56 742

Pokój
kuchnia blisko lasu. wody 20 minut od stacji. komunikacja autobusowa do wynajęcia. Adres Kurjer Poznański zdw 56 637

Pokój
z kuchnią w osobnym domu z utrzymaniem lub bez od zaraz do wynajęcia. Strzelecki. Mosina. zdw 56 652

Pokoje
z utrzymaniem i bez ma wolne „Willa Szarotka”. pięknie położona pod lasem w Mosinie. ul. Pólna nr. 2. zdw 56 650

Letnisko
zdrowa klimatyczna urocza okolica. rozległe lasy park 5 zł dziennie. nabiału do woli. Dwór Włoszakowice. powiat Leszno. zdw 56 608

Las
woda. park. tenis. radio. fortepian. uroczo. Informacje Marz. Focha 41. mieszka. 16. Sznajder. zdw 56 564

W Puszczykowie
poszukuje dwóch pokoi z kuchnią od lipca. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 579

Pokoje
z utrzymaniem od 15 maja. lasy. jeziora. moc owoców. wynajmuje Ziembova Promienko. poczta Biskupice Poznań. kolej Promno zdw 56 178

Pokoje umeblowane
willa D-ra Kantaka. Kolibki Orłowo. Pw 16 021-63.145

Pokój
na letnisko wolny. Godurkiewicz. Szlag. zdw 56 816

Na wsi
urzędnik szuka pokoju dobre odżywianie. Oferty ceną Kurjer Pozn. zdw 56 817

Majątek
Pomorze przyjmuje letników całodziennie utrzymanie 3.50. Plac Świętokrzyski 1. zdw 56 950

Puszczykowie
2 pokoje. kuchnia na sezon do oddania Oferty Kurjer Poznański zdw 56 942

Dla letnika
wieś przy Murwaniej Goślinie. pokój z używaniem kuchni. — Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 56 963

Letnisko
Błotkowo. poczta. stacja Lipno-Nowe. powiat Kościan. pięknie wśród lasów położone poleca pokoje obfitem utrzymaniem 5 zł dziennie. nw 10 357

Puszczykówo
wynajme na lato 3 piękne pokoje Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 173

16 OSOBISTE

Prośba
ubogi płucno-chory ojciec licznych dzieci. który ma być wysłany do sanatorium. prosi słachtę państwo o odzież. Oferty do ekspedycji Kurjera Pozn. zdw 56 518

F-a St. Jarosz
gramofony. płyty. przenosi się ul. 27. Grudnia 3 na Waly Zgromunta Augusta 10 (obok Dyrekcji Poczty). zdw 56 449

Prośba
inwalida wojenny. żonaty. mam troje dzieci. blisko 2 lata bez pracy. bez zapomag. prosi łaskawie pod zastaw maszyny do szycia o pożyczkę 300 zł na zakup Katarzynki do grania. celem uratowania rodziny od śmierci głodowej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 523

Debiutant
Tak. Hanna. Czekam listu. zdw 56 620

Tollo
Przyjdź — rok. — Stivio d'Ervin. zdw 56 654

Kochanemu
serdeczne życzenia składa K. Z. zdw 56 799

Unieważniam
zaginiony wykaz osobisty na nazwiska Wanda Bukczyńska Rsa. czyżpospolitej 4 Poznań. zdw 56 805

Unieważniam
weksel na 1.000 zł. wręczony p. Magdalenie Plucińskiej. wystawiony przeze mnie. żyrowany przez Magdalene Bajerlewska. Kazimierz Pokrywka rw 5 674/75

Maryś
zabawimy się dzisiaj w miłej towarzystwie. Półwiejska 17. Zocha. zdw 57 112

22 ROZMAITE

Tłumaczenia
polsko-niemieckie. treści prawnej handlowej. fachowej literatury. wykonuje Kucik. Sw. Marcin 74. mieszka 15. telefon 58-37. zdw 52 238

Koldry
puchowe. welne. wyrabia stare poszywa Sulewski. Poznań ul. Wrocławska 1. zdw 53 734

Podatkowe sprawy
załatwia najtaniej Towarzystwo prawnej ochrony podatników Poznania. Ratajczaka 2. I. piętro. zdw 56 785

Autem
25 groszy kilometr. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 55 832

Korale
tylko specjalny skład. Stary Rynek 16 koło Ratusza Koronowski. zdw 56 351

Siostry Strech
teraz Gwarna 15

Robotki
rysunki haftów wszelkiego rodzaju. Tw 966

Pluskowy
z zarodkami. wytepiam radykalnym wydmianiem gazem trójciem. Tępie szczyry robotki w powodzeniem. Janio. Wawrzyniak (Amicus Następa) Rynek Łazarzki 4. mieszkanie 4. zdw 37 030

Administracje
domów. terenów. przyjma fachowiec i prawnik. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdw 55 953

Na wyjazd
niezbędne garsonki swetry. jumpy pulowery kostiumy kapeluszowe itp. równie przeróbki wykonuje „Tricot”. Poczta 23. Pw 15 007-13.31

Fotografie
Bracia Pecherscy Aleje Marcinkowskiego 8. ceny na portrety niższe 50%. dw 2930

Dla naszych Milusińskich
Bielizna niemiecka wszelkiego rodzaju w wielkim wyborze po cenach nadzwyczaj korzystnych poleca Fabryka Bielizny J. Schubert Poznań. ul. Wrocławska 3. Pw 12 018-14.304

2,85 Bezrękawniki z jedwabiem
Bluzki jedwabne nowości 5.75. 6.35. 9.85. pantalone jedwabne w pasy 1.45. rypsove 1.85. Młonejs 3.50. kombinacje jedwabne 2.85. Torebki modne skórkowe 2.50. 3.50. eleganckie nowości 5.50 6.75. Bagdad 8.50. Parasole 3.50. modny 4.90. jedwabny deseniowy 14.50. kryształki biżuteria. kołnierzyki najtaniej tylko Warszawa w Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska. Wielkie Garbary 40. naprzeciw Wodnej zdw 56 822

Korty tenisowe
przy Przemysłowej (Wilda) p 406

Szyje
garderobę dziecięcą tania. Wybickiego 3. m. 16. zdw 56 665

Portjerstwa
poszukuje młode małżeństwo. — Oferty Kurjer Poznański zdw 56 634

Obiady
smaczne 60 gr Marcin 52/53. zdw 56 701

Akuszerka
Szmania. Różana 11. przyjmuje panie. udziela porad. pomoc położnicza. zdw 56 967

Krawcowa
wykonuje eleganckie suknie do 12 zł. Romana Szymańskiego 5. parter. zdw 56 998

Ondulacja
mycie głowy masaż 4. 0.20. Półwiejska 38. przy kuzaln. zdw 57 088

Samochód zamienię na meble

karetka, najnowszy typ, na 4 osoby marki Peugeot. Oferty „Par” pod 18.98. Pw 10 174-18.98

Oblady

obfite na masło. Szwajcarska 15, m. 7. zdw 57 008

Oblady

75 groszy tylko jadłodajnia. Półwiejska 17. zdw 57 118

Samochodem

zabiorę podróżującego celem wspólnego objazdu Poznańskiego. Pomorskiego 12 gr. kilometr. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 149

Autem

wyjazdy 25 groszy km. Telefon 04-84. zdw 57 159

Bieliznę

wszelka także przymiemy wykonują elegancko tania. Wielkie Garbary 18, mieszkanie 4. zdw 56 779

Pracownia Gorsetów

„Wanda” Gorsety na miarę Gorsety gotowe — Pasy do cięży — Paseczki sportowe Biustonosze wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów. Ratajska 27 parter. zdw 56 871

Chiromantka

w 40-letnia doświadczona praktyka przeprowadza przeszłość, najbliższą i przyszłość z rąk, z fizjognomji, grafologii, fotografii i kart. Liczne podziękowania. Przyjmuję od 10—1 i od 3—8 wieczór. Franciszka Ratajska 15, mieszkanie 10, II. piętro I. wejście w Pasażu Apollo, prawo. zdw 56 659

Oblady

prywatnie tylko na masło, czerstwe dań i herbata 1.50 zł. Ratajska 3, mieszkanie 6. zdw 56 746

Uwaga

Oddam dwumiesięczną dziewczynkę w ręce katolickie za własne. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 618

Perukę

meška kto zrobi przedko i tani? Szybkie zgłoszenia z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 56 601

Krawcowa

wykonuje suknie od 6—10 zł. Nowakowa Składowa 12. zdw 56 545

75

gr manicur, Dąbrowskiego 54, mieszkanie 7. zdw 56 548

Krawcowa

pierwszorzędna szyje poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 542

Szyje

modnie garderobe damska, dziecięca. Wodna 17/19, m. 7. rw 5679

Krawcowa

kilkoletnia praktyka przyjmuje wszelkie prace tania. Pocha 35, mieszkanie 18. zdw 56 511

Panienska

poszukuje szycia w składzie lub prywatnie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 763

Plakaty

do okien wystawowych na płótnie etc. artystycznie wykonuje dekorator. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 768

Administracji

domu poszukuje emeryt, wyższy urzędnik państwowy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 756

Zabiegi przeciw pęgiom

tłusty włosom wyndanu i lupieżowi. Odłuszczenie amerykańskim aparatem wibracyjnym — parafina i masażem ręcznym — przeprowadza skutecznie „Iris”. Instytut Higieniczny-Kosmetyczny. Poznań, Piękary 5, tel. 26-91. dw 3491

Akuszerka

Kleinwächterowa Poznań, centrum, ulica Romana Szymańskiego 2, pierwsze piętro lewo, drugi dom od Placu Świętokrzyskiego. zdw 52 905/6

Mereżkę

mtr 0.15, okretka 0.10, dziurki i grosz. Wroniecka 19, m. 11. zdw 56 593/4

Homeopatyczne

(przrodolecznicze, nietrujące) leczenie zastarzałych chorób wewnętrznych, piciowych, kobiecych. Dr. med. Herwich, Katowice, 3 Maja 40. Pisemne zapytania — dołączyc porto. Pw 18 152/3-11.48/7

Gwarna 20 Woźna 12

Wypożyczalnia książek największa w Poznaniu, przeszło 20.000 tomów. Wszystkie nowości. 1/2 zł miesięcznie. zdw 56 901/902

Wykonuje

mereżki 15 gr metr i okretki 10 gr metr. — Wielkie Garbary 36, mieszkanie 3. rw 5 494/98

Jasnowidz

Mobet metapsychografolog rozwiązuje wszelkie najtrudniejsze sprawy przeszłości — przyszłości swarantując skuteczność. Podtorna 2 a III. zdw 56 956

„Paryżanka”

dyplomowany salon mody wykonuje pierwszorzędnie suknie, płaszcze, kostiumy najtaniej. Stary Rynek 16/19, parter, naprzeciw Woźnej. zdw 57 043

Żaluzje

okna markizy oraz najtrudniejsza naprawa wykonuje. Specjalność Liebig. Chwaliszewo 39. rw 5666

Koldry

wykonuje, stare przerabia. Smoczyńska, Kwiatowa 3. zdw 57 032

Do adoptowania

5-letnia dziewczynka nie chrzczona z dobrej rodziny. Maria Trzabacz, Kalisz Nowy Świat nr. 2. nw 10 338

23 OZENKI

Idealny

bardzo przystojny młodzieniec pragnie towarzyszyć pięknej, szlachetnej pani. Cel matrymonijalny. Łaskawe oferty upraszam Kurjer Pozn zdpw 56 709

Kawaler

45 poszukuje panny lub wdówki, posiadającej skład celem ożenku. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 409

Gentleman

niezależnego około czterdziestki w celu matrymonijalnym pragnie poznać. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 187

Kawaler

(Wielkopoleń) na urządzenie państwowym lat 40, bez nałogów, z dochodem miesięcznym 400 zł, 20.000 zł majątku z mieszkaniem, pozna panna dobrze wychowaną celem ożenku. Łaskawe oferty wraz z fotografią proszę z całym zaufaniem skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 56 191

Przyjaźni

pana od lat 38, poszukuje samotną z własnym mieszkaniem. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 891

Kawaler

lat 30, blondyn, bardzo przystojny na rentownym stanowisku ożeni się z panną w średnim wieku. Posag pożądany. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Poznański zdw 56 680

Dla brata

mego (mistrz piekarski samodzielny) kawalera, lat 38, zrównoważonego charakteru poszukuje żony dobrej gospodarniej z gotówką powyżej 8.000 zł. (w celu powiększenia interesu). Wdówki niewykluczone. Łaskawe oferty możliwie z fotografią proszę do Kurjera Poznańskiego zdw 56 607

Wyższy

urzędnik państwowy, inżynier dyplomowany, lat 47, ożeni się z osobą kulturalną, materialnie niezależną. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 784

Wdowiec

starszy, posiadający dużą kamienicę poszukuje żony z 20.000 zł gotówką panny, ewtl. wdowy. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 780

Drukarz

kawaler, lat 28, nie biedny, zapozna miła i szlachetną pannę do lat 24 celem ożenku. Szczegółowe oferty proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 56 626

Siostry

mój brat dwudziestotrojletnia, sympatyczna ciemnon Blondynka, córka zamożnych rodziców — przedstawia pannę w stosownym wieku. Cel matrymonijalny. Proszę podać zawód oraz życiorys do Kurjera Poznańskiego zdw 56 658

Urzędniczka

lat 53, posiadająca własne mieszkanie szuka znajomości pana. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 655

Wdowiec

starszy bezdzietny, własne mieszkanie z dochodem, szuka towarzyszkę życia, starszej panny z osobistą emeryturą. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 56 716

Zegarmistrz

kawaler lat 30, posiada własny interes poszukuje celem ożenku znajomości sympatycznej pani. Panna o miłej powierzchowności i łagodnego charakteru proszę skierować oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 56 714. Za dyskrację ręce słowem honoru. Pośrednictwo rodziny mile widziane.

Ciemnon Blondyn

lat 28, na stałe posiada szuka znajomości paniąki oświeconej, gospodarniej, niższego wzrostu. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 774

Przystojny

kawaler, lat 30, rzemieślnik, 4.000 zł gotówką, szuka panny z odpowiednią gotówką lub interesem. Cel matrymonijalny Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 783

Emeryt

zapozna emerytkę lub bezdzietną wdowę do lat 46 celem ożenku. — Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 56 605

Przystojna

dwudziestolatka półsierota właścicielka kamienicy z restauracją (60.000), posłubi najchętniej urzędnika Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 670

Kupiec

na dobrem stanowisku, lat 40, ciemnon blondyn, miły charakter, szuka żony. Panny lub wdowy o dobrem sercu z miastem lub ze wsi z co najmniej majątkiem zechcą z całym zaufaniem złożyć szczerze oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 56 661

Krawcowa

przystojna z mieszkaniem pozna starszego pana na stałe posiadającego cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 686

Właściciel

fabryki wartości 150.000, lat 27, brak znajomości, poszukuje brunetki do lat 25, zainteresowaniem kupieckim z matrymonijalnym posag od 30.000 gotówką lub w nieruchomościach. Poważne oferty z fotografią Kurjer Pozn. zdw 56 546. Agenci wykluczeni.

Technik

kawaler, lat 27, przystojny szaryn na stanowisku, zamożny, szuka z odpowiednią partią z posagiem. Wyczerpujące zgłoszenia ewentualnie z fotografią proszę do Kurjera Pozn. zdw 56 578

Wdowiec

kupiec-przemysłowiec, w sile wieku szuka żony, gospodarniej, miłego charakteru. Majątek dla wspólnego dobra pożądany. Dyskracja. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. dw 56 540

Biuro

Rekord załatwia sprawy matrymonijalne. Skarbowska 15. Telefon 40-18. zdw 56 879

Bogate

Pomorzancki, majątny Wielkopoleński poszukuje Kujawianki pragnącej wyjść zamaż za inteligentnych panów na odpowiednich stanowiskach. Informacji udzieli Piotr Mrówka, Ostrow Włp., Kościuszki 2. zdw 56 869

Poznanianka

wdowa lat 38, przystojna, gospodarna, pozna pana solidnego, wyświeżonego. Cel matrymonijalny. Panna, której zależy na spokojnym życiu zechcą złożyć oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 56 887

Dla

siostrzenicy religijnie wychowanej przystojnej gospodarniej, dobrego usposobienia panny, lat 30 narazie co najmniej majątku, później więcej poszukuje poważnie myślącego przystojnego pana za meżem z pewną przyszłością urzędniczą etatowego, na dobrem stanowisku leśniczego lub samodzielnego dobrego fachowca piekarskiego. Poważne zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 56 889

Kawaler

poszukuje celem otwarcia filii, śródmieściu kierowniczki kapitałem do lat 35 ożeni nie wykluczony. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 036

Wdowiec

lat 50 bezdzietny własnym interesem poszukuje panny lub wdowy bezdzietnej. Majątek pożądany. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 037

Student

medycyny pragnie poznać zamożną panienkę, która pomoże mu do ukończenia studiów. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 975

Która

panna lub wdowa chce być szczęśliwą i w kilku latach się zubożać, przemysłowiec, wdowiec, lat 58, samotny dobrego charakteru poszukuje współdziałki do powiększenia przemysłu z kapitałem 6—10.000 złotych. Cel matrymonijalny. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego. Gniezno 89. nw 10 351

Kawaler

lat 30, średniego wzrostu, solidny, przystojny, zawodu sekretarz adwokacki, pozna w celu ożenku szlachetną, skromną panienkę, posiadającą wyprawę z mieszkaniem, względnie odpowiednią gotówkę. Łaskawe zgłoszenia możliwie z fotografią uprasza Kurjer Pozn. zdw 57 004

Córka budowniczego

właściciela kilku kamienic, posłubi poważnego kandydata. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 161

Mistrz

ślusarski, kawaler, gotówka szuka odpowiedniej partii. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 163

Wdowiec

mój przyjaciel, przemysłowiec bezdzietny, 50 ożeni się wdową starszą panną. Potrzeba 10.000, spłata przebiegi hipoteki własnej realności. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 57 178

24 NAUKA

Angielka

udziela lekcji tania, zbiorowo. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 085

Kto

udzieli gramatyki polskiej za wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 657

Student

potrzebny do załatwiania korespondencji 2 godziny tygodniowo. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 126

W. S. H.

pierwszy rok, który z panów kolegów może cztery godziny tygodniowo poświęcić by omawiać przygotowane egzaminy za wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 561

Niemieckiego

lekcyj i konwersacji udziela akademik niemiecki. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 514

Kursy

księgowości, stenografii, pianina maszyną, korespondencji. Ogrodowa 16, II. zdw 57 189/90

Student

udziela skutecznie korepetycji. Oferty Kurjer Pozn. zdw 52 816

żeńskie

Kursy Techniczne Pomara, Kraszewskiego 17, mieszkanie 15. Przyjmuję zgłoszenia na rok 1952/3. Pw 16 036-55.36

Tadeusza Preissa

kursy handlowe. Ratajska 29, 2 lipca. zdw 56 991

Niemieckiego

wyucza Niemka, konwersacja. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 132

Matura

Eksternów przygotowuje całkowicie, reżecz złożeń. abs. Uniw. Honorarium umiarkowane. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 810

Angielskiego

łatwa metoda tania. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 130

25 MUZYKA

Strojania

wszelkie naprawy fortepianów, pianin harmonjum wykonuje fachowo, sumiennie tania długoletni stroiciel technik firmy Drygas, Filecki. Poczta 23 mieszkanie 5. Pw 14 008-17.26

Dyplomowana

nauczycielka muzyki udziela tanio lekcji gry na fortepianie. — Św. Marcina 47, III. Zgłoszenia od 8—6 godzin. zdw 56 211

Pianistka

i skrzypek mogą się zgłosić. Dąbrowskiego 105, Botania. zdw 56 697

Duet

artystyczny, koncertowo-taneczny, świetnie zarzą, zaraz wolny. Jarosław Zawitaj, Grobla 9, mieszkanie 21. zdw 56 608

Korepetycji operowej

udziela, instrumentuje, Kuśka, Za Grobla 5. zdw 56 651

Piano

wynajme. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 998

Jazzbandzista

wolny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 147

26 ROZRYWKA

Kort tenisowy śródmieście

Mile i nadzwyczaj tania spędzić można czas, grając na kortie Koła Medyków. Wąsy Jana III — Collegium Medicum. zdw 56 488

Korty tenisowe

przy Przemysłowej (Wilda) — otwarte zdw 55 599

Kino Tęcza

Jad Pokusy. zdw 58 931

Kino Aurora

„Wyjety z pod prawa” i „Bohater Texasu”. zdw 57 184

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 20 słów dla rozszukiwanych posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Urzędnik gospodarczy

wszechstronnie obezpany w swym zawodzie z egz. dojrzałości, znający księgowość oraz rybactwo poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 035

Początkująca

panienka, lat 17, z ukończoną szkoła handlową, pochodząca z nawiąskos porządnej rodziny, zupełnie sierota poszukuje odpowiedniej posady zaraz lub później. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 54 637

Agrotechnik

24/40 lat praktyki fachowej w tem rok jako radca, oszukuje odpowiedniej pracy zaraz. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdw 56 131

Wychowawczyni

inteligentna, z kilkoletnią praktyką z nauczaniem do klasy wstępnej szuka posady. Znam dobrze niemiecki, szycie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 51 767

Młoda

przystojna, skromna panienka władająca językiem polsko-niemieckim szuka posady maszynistki w biurze, kasjarki (w kinie lub teatrze ewentl. kaucja), modelki do składu konfekcyjnego lub ekspedjentki w branży cukierniczej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 137

Posady pisarza - pomocnika gospodarczego

poszukuje od zaraz lub od 1 czerwca Pomorzankin, lat 24, pilny, energiczny, zamieszany rolnik, hodowca, ukończona Szkoła Rolnicza, 2½ roku praktyki, dobrymi świadectwami, posiel własna, Józef Watorowski, Szczuka, pow. Brodnica (Pomorz.) zdw 56 525

Wielkopolskie Gimnazjum

Dr. Brunona Czajkowskiego.

Wstępne klasy: I-V klas, ul. Podgórna 2/3, ul. Mylna 5 (Jezyce) z prawami.

Klasy gimnazjalne:

- a) oddziały męskie: I-VIII klas z prawami,
- b) oddziały żeńskie: I-III klasy z prawami.

Programy ministerjalne. - Wybitne siły. - Trokliwa opieka. Opłata czesnego tylko przez 10 miesięcy.

Zapisy codziennie ul. Mylna 5 od 12-1 i 5-6 i ul. Podgórna 2/3 od 12-1

zw 14585

Dyrektor: Prof. Dr. Brunon Czajkowski.

Urzędnik gospodarczy
w młodszym wieku, obeznany z pracami, wchodzącymi w zakres gospod. intensywnych poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 884

Rządca gospodarczy
kawaler, lat 30, z kilkoletn. praktyką w majątkach buraczano-hodowlanych poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 885

Pracznica
uczciwa i sumienna poleca się do prania. J. Rogalska Za Bramka 11. zdw 56 893

Książkowa-maszynistka
z praktyką poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 907

Małżeństwo
bezdzielne z 1000 zł kaucji poszukuje posady zarządu gospodarstwa rolnego, restauracji (bufetu na rachunek) filij lub podobnej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 042

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 058

Zdolna
panna szuka posady u krawcowej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 068

Gospodyni
bezwzględnie uczciwa, znająca dobrą kuchnię oraz zaprawy poszukuje posady do lepszego państwa, dobre świadectwa i referencje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 926

TEATRY

Teatr Polski: Dziś - U mety.
Niedziela, 8. 5. - Po poł.: „Omal nie noc poślubna”.
Wiecz.: „Dziewczyna i Hipopotam”.
Poniedziałek, 9. 5. - „U mety”.

Teatr Nowy: Dziś - Pierwsza pani Frazer“ z Przybyłko-Potocka.
Niedziela, 8. 5. - „Pierwsza pani Frazer“ z Przybyłko-Potocka.
Poniedziałek, 9. 5. - Pierwsza pani Frazer“ z Przybyłko-Potocka.

Teatr-rewa „Uśmiech“: Dziś i dni następne - „Poznań w kwiatach”.

Teatr Narodowy:
Wtorek - „Urwis“, Kościan.
Środa - „Urwis“, Leszno.
Czwartek: „Urwis“, Rawicz.
Piątek - „Urwis“, Gostyń.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Godzina z Tobą”.
Aurora: „Wyjęty z pod prawa“ i „Bohater Texasu”.
Colosseum: „Na dworze Króla Artura”.
Corso: „Na Zachodzie bez zmian”.
Metropolis: „Tajemnica Dworu Habsburgów czyli Cesarzowa Elżbieta”.
Muza: „Dziewczęcy raj”.
Odeon: „X-27”.
Orzeł: „Król Konga”.
Renaissance: „Małżeństwo bez ślubu”.
Roxy: „Apszka”.
Sfinks: „Arab“ oraz „W deszczowe dni”.
Słońce: „Rozwódka”.
Tęcza: „Jad pokusy”.
Uśmiech: „Królewska Faworyta, Bogini Miłości“ czyli „Boska kobieta”.
Wilsona: „Trędowata”.

Pielegniarka
do pielegnowania niemowląt i dzieci, znająca przepisowe odżywianie, dobrymi świadectwami poszukuje zaraz posady. Oferty „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 55.32. Pw 18 157-55.32

Posługi
poszukuje od 10 z gotowaniem lub bez. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 547

Ekspedjent
z branży kolonialnej, znający językiem polskim, niemieckim i francuskim poszukuje posady od zaraz z kaucją. Łaskawe zgłoszenia do „Par“, Toruń, Szeroka pod nr. 91. Pw 18 082 64.104

Dobra
nakładaczka znająca wszelką pracę drukarską poszukuje posady za mniejszym wynagrodzeniem. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 912

Dziewczyna
lat 21, z dobrymi świadectwami, cokolwiek gotowaniem szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 656

Dziewczyna
chętna pracować, zdrowa, do wszystkiego z dobrą świadectwami szuka posady od 15. 5. lub 1. 6. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 653

Dziewczyna
uczciwa świadectwami szuka posady całodzienną lub jakiegokolwiek pracy z szyćciem, prasowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 748

Żelazniak
żonaty lat 31, dobry fachowiec, znajdujący się w krytycznym położeniu poszukuje posady jako ekspedient magazynu, względnie podróżniacy, ewent. jakiegokolwiek bądź zajęcia za pensję zł 150. Łaskawe oferty upraszam do Kurjera Pozn. zdw 56 599

Kuchmistrz
poszukuje posady okolica obojetna. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 56 664

Uwaga!
Przyjme posadę jako nauczyciel z pracą biurową. Przygotuje do gimnazjum. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 544

U adwokata
poszukuje posady maszynistki z roczną praktyką. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. rz 56 773

Panienska
inteligentna przyjmie posadę do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 016

Shukam
posady woźnego inkasenta lub filij za złożeniem kaucji. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 019

Studentka
Wzwyż Szkoły Handlowej poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 943

Szofer
obejmuje jakiegokolwiek prace z kaucją 500 zł zaraz lub 15. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 941

Uczciwa
posługaczka poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 891

Krawcowa
działa szuka posady w dom. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 920

Młodsza
dziewczyna uczciwa, pracowna poszukuje posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 900

Biuralistka
z praktyką, ładnym charakterem pisma, pisze biegle na maszynie i stonaruje zna dokładnie korespondencje i książkowość, poszukuje posady. Referencje pierwszorzędne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 908

Shukam
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 796

Szofer
kawaler, trzeźwy, sumienny, z kilkoletnią praktyką poszukuje posady ewtl. z kaucją. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 811

Poszukuje
posługi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 56 648

Gospodyni
wszechstronnie obeznana, obejmie zarząd domu u samotnej osoby w Poznaniu lub probostwie wiejskim. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 136

Chłopiec
do posyłek potrzebny. Pieczyński Poczta 11. zdw 56 924

Dziewczyna
praniem, gotowaniem, kochająca dzieci potrzebna. Poczta 14. mieszkanie 1. zdw 56 923

Podróżujący
z branży kolonialnej dobrze połączony z kaucją conajmniej 3000 zł poszukujemy. Panowie władający językiem polskim, niemieckim którzy są dobrze zaprowadzeni zechcą składać oferty. Świadectwa, możliwe z fotografią do Kurjera Pozn. zdw 56 469

Poważni
reflektanci posiadający kilka dziesiąt złotych poważnie zarabia sezonowo nowościami galanterijnym. Konopickiej 3. m. 1. zdw 55 902

Dzielnia
fryzjerka lub fryzjer damski potrzebni zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 56 278

Krawcowa
samodzielną potrzebną zaraz. Kwiatowa 6, mieszka. 16. zdpw 56 560

Natychmiast
poszukiwana lekarka - dentystka na wyjazd, warunki dobre. Zgłoszć się Plac Sapieżyński 7, Watman, m. 6. zdw 56 775

Krawcowa
uczennice potrzebne. Emilji Sczanieckiej 1. m. 15. Szyndler. zdw 56 639

Prasowaczka
dobra potrzebna. Marsz. Focha 176. zdw 56 635

Odwolanie licytacji
Odwoluje się licytację złomu miedzi 2864 kg wyznaczona na dzień 9. 5. rb. godz. 10. Eksp. Tow. Zbaszyna. zdw 56 914

Podręczne
uczennice potrzebne. Skarbowska 4, mieszkanie 15. zdw 56 589

Wdowiec
potrzebuje gosposi powyżej 50 lat do prowadzenia gospodarstwa domowego, z praniem, prasowaniem oraz naprawą bielizny, starsza panna albo bezdzietna wdowa od 15 maja, ewentualnie 1 czerwca, Zgłoszenia pomiędzy 7 a 8 godziną wieczorem. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 56 836

Krawcowa
pierwszorzędna jako współpracownica do powiększenia pracowni przyjm. Różana 23, m. 3. zdw 56 840

Urzędniczka
dobrze polecana, obeznana z książkowością pisanem na maszynie i o ile możliwości z czynnościami agencji pocztowej poszukiwana. Oferty do „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 55.30. Pw 18 151-55.30

Fryzjerki
uczennice poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. dzw 3542

Krawcowa pierwszorzędna samodzielne
miarowa pracę natychmiast potrzebna. „Femina“ Fredry. zdw 55 302

Poszukuje
pań do podróżowania. Zgłoszenia codziennie od 5-7. Ratajezaka 11 a, mieszkanie 65 III. wejście. zdw 56 874

Fryzjerki
i pomocników poszukuje. Marsz. Focha 33. zdw 56 954

Dziewczyna
przychodnia czysta uczciwa cokolwiek gotowaniem może się zgłosić. okolice Wildy. Górna Wilda 50 mieszka 7. zdw 56 808

Uczeń
może się zgłosić. Nowy Zakład fotograficzny Stary Rynek 71. zdw 56 949

Dobry zarobek
zapewniony domokrądcem przez sprzedaż pokupnego artykułu. - Zgłoszenia Piotra Wawrzyńska 5 boczny dom I. prawo. zdw 56 996/7

Krawców
na duże sztuki do warsztatu i poza dom, tylko pierwszorzędne siły poszukuje M. Ruciński, Kantarka 8. Pw 18 155/6-18.85/6

Dziewczyna
czysta uczciwa samodzielną gotowaniem do wszystkiego potrzebna zaraz lub 15. Mieczysław Kotliński. Marsz. Focha 170 rzeźnictwo. zdw 56 595/6

Krawcowa
samodzielną zaraz. Salon mód. Kantarka 2. zdw 56 804

Farmacji
magistrzy bez i z praktyką. Koło Farmaceutów. Grunwaldzka 14. zdw 56 859

Osoba
uczciwa, łagodna w obejściu, wiek 40-50 potrzebna do prac domowych zaraz posiedzi pożądana. Piotra Wawrzyńska 3. Praso-walnia. zdw 56 809

Służąca
samodzielną, uczciwa, czysta, z gotowaniem, do wszelkiej pracy domowej od 15. 5. potrzebna. - Zgłoszenia niedziela 2-4 po południu. Mostowa 37, m. 5. zdw 56 860

Ekspedjentka
tylko z branży od zaraz. - Art. plac Wolności 13. zdw 56 893

Inkasenta
poszukuje Towarzystwo o charakterze społecznym, z kaucją ca 300 zł w jakiegokolwiek formie (gotówka, nie potrzebna). Zarobek do 100 zł miesięcznie. Oferty z podaniem wieku i krótkiego życiorysu do Kurjera Pozn. zdw 56 858. Nieuwzględnione oferty bez odpowiedzi.

Natychmiast
stała posada kasjerki, kaucja. - Zgłoszenia Młyńska 13, m. 6. zdw 56 880

Ekspedjentka
uczennice, ucznia przyjmie Hurtownia Pończoch. Sw. Marcina 22. zdw 56 890

Służąca
27 Grudnia 5 - 8. zdw 56 972

3 panów
do domowej rozprzedaży węgla. Woźna 5, m. 5. zdw 56 976

Ekspedjentka
branża artykułów męskich towarów krótkich potrzebna zaraz Marszałka Focha 57. zdw 56 992

Fotografistka
retuszerka zaraz potrzebna - Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 055

Starsza
służąca zaraz potrzebna. Czechowska. Focha - Górczym, skład rzeźnicki. zdw 57 071

Posługaczka
czysta potrzebując. Nowomiejski 5 a, m. 9. zdw 57 079

Malarzowi
oddam kompletny warsztat bez towaru za 350 zł. Okazja! Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 086

Uczennice
potrzebne. Wytwórnia król. Salon mód Wrocławska 22. zdw 57 100

Gospodyni
na wyjazd z gwarancją potrzebna. Plac Sapieżyński 7, restauracja. rz 56 776

Starsza
dziewczyna z gotowaniem, która pracowała w cukierni jest zaraz potrzebna. Cukiernia Dabrowskiego 36. jw 3140

PRYW. GIMNAZJUM ŻEŃSKIE

z pełnymi prawami gimnazjów państwowych
p. W. NAJŚW. SERCA JEZUSA W POZNANIU
przyjmuje wpisy do wszystkich klas w kancelarii przy Pl. Świętokrzyskim 4, III p. codziennie od g. 11 do 13

Lokal szkolny znacznie powiększony, pokoje jasne słoneczne. Trokliwa opieka wychowawcza - Wybitne siły nauczycielskie. Pracownie - Sala gimnastyczna - boisko. Dla zamiejscowych INTERNAT. Do kl. IV. gimn. przyjmować się będzie uczennice z ukończoną VII-ą kl. szkoły powszechnej - do oddziału z jęz. niemieckim zamiast francuskiego na mocy egzaminu. Pw 18160/1-18.65/64 Do kl. V-ej Szkoły Przygotowawczej (zamiast I. gimn.) przyjmować się będzie uczennice z ukończoną IV-tą kl. szkoły powszechnej - bez egzaminu.

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA
mleci się przy ul. św. Marcina 68 w domu ogrodowym. Klasy obszerne i jasne - duże boisko do zabaw. - Zgłoszenia w lokalu szkolnym I.p. od g. 12-13 lub w kancelarii przy pl. Świętokrzyskim 4, III. Zwraca się uwagę, że kancelaria gimnazjum p. w. Najśw. Serca Jezusa znajduje się na III. PIĘTRZE, a nie na drugim. - Do klasy I. i II. przygotow. przyjmować się będzie również CHŁOPCÓW.

Opłaty znacznie niższe.
Właścicielka i przełożona Aleksandra Słomińska.

28 WOLNEMIEJSKA

Krawcowa
zdolna. Zgłoszć Wierzbicęca 31 a mieszkanie 9. zdw 57 062

2 pomocnicy, 2 fryzjerki
potrzebni. Marsz. Focha 84, narożnik. zdw 57 175

Służąca
potrzebna zaraz. Marsz. Focha 84, mieszkanie 18. zdw 57 176

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem, praniem i prasowaniem do 2 osób potrzebna zaraz. Zgłoszenia z odpisami świadectw do Kurjera Pozn. zdw 57 150

Wspólniczki
kaucja do 1000 zł poszukuje wytwórnica kroju salon mód. Wrocławska 22. zdw 57 099

Dziewczyna
młodsze do lekkich prac domowych, czyszczenia pokoi, uczciwe z dobrej rodziny potrzebne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 57 109

Kucharka
tylko dobrem gotowaniem, szyćciem, prasowaniem, tylko dobrymi świadectwami potrzebna. - Zgłoszenia tylko niedziela 1-2. Hotel Monopol, pokój 9. zdw 57 010

Krawcowa
suknie dobre zaraz. Gen. Prądzyńskiego 10, mieszkanie 7. zdw 57 067

Agenci (tki)
oraz domokrądzni poszukiwani na pokupny sezonowy towar. - Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 632

Rządca
kawaler 35-40 lat z wyższym wykształceniem, energiczny, silny, siła pierwszorzędna potrzebny do majątności 5000 morg przy skromnych wymaganiach. Oferty, życiorys, wymagania nadesłać do Kurjera Pozn. zdw 56 623

Introligator
siła tylko pierwszorzędna, obeznany ze wszystkimi robotami w zakresie introligatorstwa kartoniarstwa i galanterii wchodzącej do potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 587

300
pożyczki poszukuje trzeźwego człowieka, obsługi gości. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 592

Młodsza
ekspedjentka potrzebna. Stanisław Górski, Poznań Wroneńska 18. zdw 56 549

Kupiec
posiadający kilka tysięcy złotych gotówki, dobry organizator potrzebny jako współpracownik i udziałowiec do spółki wydawniczej dobrze zaprowadzonych czasopiśmie zawodowych. Zgłoszenia z podaniem dotychczasowego zajęcia do biura ogłoszeń „Par“ pod 353. Pw 18 196-333

Przyjmę
zaraz do współpracy z udziałem 300 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdw 56 757

Służąca
potrzebna. Kraszewskiego 11 - skład 7. zdw 56 957

Wielka
firma poszukuje przedstawicieli we wszystkich miejscowościach dla przyjmowania zamówień na poważne artykuły codziennego zbytu, egzystencja bezwzględnie zapewniona. Oferty Kurjer Pozn. zdw 57 028

W nowych czasach - nowe środki.
Pomysłowy wynalazek do zegnania odjeżdżającego przyjaciela.
(„Lustige Blätter“, Berlin). S. F.

Przedpłata na maj 1932 za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilust. „Ilustracja Poznańska“ i „Nowiny Sportowe“ w Poznaniu w eksped. zł 4,00, w agencjach w mieście zł 4,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,04. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów (nie odszkodowania).

Ogłoszenia na stronie 6-ramowej 25 gr. na stronie 4-ramowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie cawantę 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potoczными 200 gr. od 1-ramowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.00, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobne“ do godz. 11. w soboty i dni przedświąteczne tylko do godz. 10; większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziela, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. - P. K. O. Poznań nr. 200 149.